

M. VASARIO 8 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad 2010 m. sausio 21 d., ketvirtadienį, atidėta Europos Parlamento sesija atnaujinta.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Man labai liūdna jums pranešti apie tragišką Europos Sąjungos delegacijos Haiityje vadovo pavaduotojos P. Juárez Boal mirtį. Anksčiau, iki 2002 m., P. Juárez Boal dirbo Europos Parlamente. Ji mirė per tragišką sausio 12 d. Haiitį sukrėtusį žemės drebėjimą. Bendras žemės drebėjimo aukų skaičius gali siekti 200 000 žmonių. Prisimename, per paskutiniąją sesiją prieš mėnesį tylos minute pagerbėme visų per žemės drebėjimą mirusiųjų atminimą. Tada nežinojome, nebuvome įsitikinę, kad tarp jų buvo taip glaudžiai su Europos Parlamentu ir Europos Sąjungos veikimu susijęs asmuo – P. Juárez Boal.

Vakar Ukrainoje surengtas antrasis prezidento rinkimų turas. Belaukiant oficialaus balsavimo rezultatų patvirtinimo norėčiau Ukrainos žmones pasveikinti surengus laisvus ir skaidrius rinkimus. Tai rodo pranešimai iš Ukrainos. Vis dar nesu gavęs oficialaus pranešimo, tačiau remiantis mūsų kolegų Europos Parlamento narių, kurie stebėjo rinkimus, tvirtinimais nepaisant tam tikrų skundų ir akivaizdžių rinkimų taisyklių pažeidimų absoliuti dauguma visų su rinkimais susijusių asmenų veiksmų atitiko procedūrą ir demokratinių rinkimų reikalavimus. Ukrainai tai svarbus laimėjimas. Prisimename, kad prieš penkerius metus padėtis buvo visiškai kitokia. Šiandien Ukrainai norėtume palinkėti, kad demokratiškai ir taikiai išrinktas prezidentas dirbtų šalies labui. Taip pat norime su Ukraina užmegzti kuo geresnius santykius. Nepaisant didelio politinio nestabilumo pastaraisiais metais galima laikyti, kad demokratijos pagrindas Ukrainoje tvirtas.

Taip pat norėčiau pasinaudoti šia galimybe paraginti visas Ukrainos politines jėgas įveikti jų skirtumus ir kartu dirbti socialinės ir ekonomikos reformų, taip pat teismų sistemos ir konstitucinės reformos klausimais ir toliau vykdyti jų Europos darbotvarkę. Pasikartosiu: Europos Sąjunga labai nori palaikyti gerus, draugiškus santykius su Ukraina. Tai taikoma būsimai valdžiai ir opozicijai. Tikimės ir tikime, kad šiuo klausimu Ukraina bendradarbiaus. Kartu įgyvendinsime į uždavinį ir prisiimsime atsakomybę. Trečiadienį bus surengtos diskusijos dėl padėties Ukrainoje po rinkimų. Išklausysime mūsų kolegų EP narių pranešimus. Rinkimų stebėsenos Europos Parlamento misijai pirmininkavo Paweł Kowal. Misijos dalyviai lankėsi vietoje ir stebėjo sekmadienį vykusį balsavimą ir pasidalys su mumis informacija šiuo klausimu.

Rytoj vyks balsavimas dėl naujos Europos Komisijos tvirtinimo. Tai bus vienas svarbiausių šios Parlamento kadencijos momentų. Mūsų piliečių vardu išreiškime savo valią demokratinio balsavimu, taigi rytoj bus labai svarbi diena.

Rytojaus sesijoje taip pat balsuosime dėl rezoliucijos dėl naujo pamatinio susitarimo dėl Europos Parlamento ir Komisijos santykių. Šio susitarimo tekstas jums buvo pateiktas. Tai labai svarbus teisės aktas, kuriame bus nustatyta, kaip abi institucijos kartu dirbs per kitą Parlamento kadenciją.

Trečiadienį bus surengtos kitos svarbios diskusijos dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo į Jungtines Valstijas terorizmo finansavimo sekimo programos tikslais. Pats šioms diskusijoms vadovausiu. Europos Sąjungai labai svarbu, kad būtų užtikrinta tinkama asmens duomenų apsauga. Esame tiesiogiai išrinkti mūsų piliečių ir prieš juos esame atsakingi, tačiau, kita vertus, suprantame, koks svarbus SWIFT susitarimas. Priimdami šį svarbų ir atsakingą sprendimą visi šių rūmų nariai privalo atsižvelgti į šiuos prioritetus. Balsavimas vyks ketvirtadienį. Balsavime dalyvautu negalėsiu, nes dalyvausiu Europos Vadovų Tarybos posėdyje Briuselyje.

Norėčiau jums pranešti kai ką kita.

Man iš dešinės sėdintis ponas (*David Harley*) po 35 Europos Parlamente praleistų metų pradeda paskutiniąją savo mėnesinę sesiją.

(Plojimai)

Pensijų sistema veikia, tačiau kartais mums tai nelabai patinka, nes prarandame tokį atsakingą kolegą, kuris taip ilgai mums padėjo Europos Parlamente dirbti veiksmingiau, prarandame jus, pone Davidai Harvey.

Linkime jums sėkmės ateityje. Tikiuosi, kartais apsilankysite mūsų mėnesinėse sesijose pažiūrėti, kaip dirbame, ir, galbūt, ką nors patarsite. Labai ačiū jums dar kartą.

(Plojimai)

3. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

4. Komitetų sudėtis (žr. protokolą)

5. Anuliuoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)

6. Peticijos (žr. protokolą)

7. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

8. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

9. Veiksmai įgyvendinant Parlamento pozicijas ir rezoliucijas: žr. protokolą

10. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

11. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

12. Darbų programa

Pirmininkas. – Išplatintas galutinis pagal Darbo tvarkos taisyklių 137 straipsnį Pirmininkų sueigos 2010 m. vasario 4 d. parengtas darbotvarkės projektas. Pasiūlyti šie pakeitimai:

Pirmadienis:

Pakeitimų nėra.

Antradienis:

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija pateikė prašymą papildyti darbotvarkę Tarybos ir Komisijos pareiškimais dėl sunkios valiutų ir ekonomikos padėties euro zonos šalyse. Tai susiję su sunkumus patiriančiomis valstybėmis narėmis.

Corien Wortmann-Kool, PPE frakcijos vardu. – (NL) Svarbu, kad šiuose rūmuose būtų aptarti naujausi pokyčiai euro zonoje ir priemonės, kurių Europos Komisija imasi euro zonos šalių, kurioms kyla pavojus, atžvilgiu.

Matėme, kad per pastarąsias savaites šie pokyčiai turėjo didelį poveikį euro kursui ir sukrėtė finansų rinkas. Todėl iki ketvirtadienio neoficialaus vadovų susitikimo norėtume išvysti Tarybos ir Komisijos pareiškimus ne tik dėl jau pasiūlytų planų, bet ir dėl priemonių, kurių vis dar galima imtis, kad būtų kuo greičiau atkurtas pasitikėjimas euru.

Hannes Swoboda, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau besąlygiškai pritarti šiam pasiūlymui. Svarbu, kad aptartume šį klausimą ir spręstume pagrindines problemas nesiveldami į politinius menkaverčius kivrčius dėl to, kas kaltas dėl krizės.

Turiu du prašymus. Pirma, jeigu tam pritaria kolegų EP nariai iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos, socialinius padarinius turėtume įtraukti į pavadinimą, kad aiškiai parodytume, jog šiuo atveju kalbame apie socialinius krizės padarinius šiose šalyse.

Antra, taip pat norėtume pasikalbėti su Komisija, tačiau šį klausimą norėtume aptarti su Komisijos nariais, kurie ateityje bus atsakingi už šią problemą. Kadangi nauja Komisija dar nepradėjo dirbti, norėtume paprašyti, kad tokiose diskusijose dalyvautų pats Komisijos Pirmininkas arba atsiųstų ką nors, kas dirbs naujoje Komisijoje, pvz., J. Almunia arba O. Rehna. Būtų patogu, jeigu šiose sudėtingose ir svarbiose diskusijose dalyvautų atstovas, kuris vėliau Komisijoje būtų atsakingas už tuos pačius klausimus.

Pirmininkas. – Jeigu patenkinsime šį prašymą ir jį įtrauksime į darbotvarkę, Komisijos atstovai dalyvaus. Pasikalbėsiu apie tai su J. M. Barosso. Ar kas nors norėtų kalbėti prieš prašymą? Nematau nė vieno. Dabar pereikime prie balsavimo. Kas balsuoja už šį pasiūlymą?

Corien Wortmann-Kool, PPE frakcijos vardu. – (NL) Norėčiau neabejodamas pritarti H. Swobodos pasiūlymui. Kalbame apie visus padarinius, tarp jų, žinoma, socialinius padarinius.

(Parlamentas patenkino prašymą.)

Trečiadienis:

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija pateikė prašymą sujungti trejas diskusijas dėl 2009 m. pažangos ataskaitos dėl Kroatijos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos ir Turkijos į vienas diskusijas.

Ioannis Kasoulides, PPE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, iš tikrųjų tai yra trys Užsienio reikalų komiteto, nagrinėjančio Komisijos pažangos ataskaitą dėl plėtros, priimtos rezoliucijos.

Taigi jas galima peržvelgti, nagrinėti ir aptarti kartu.

(Parlamentas patenkino prašymą)

Trečiadienis:

Laisvos ir demokratiškos Europos frakcija pateikė prašymą papildyti darbotvarkę žodiniu klausimu Komisijai dėl nekilnojamojo turto savininkų užsieniečių Ispanijoje.

Marta Andreasen, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, žinau, kad jūsų darbotvarkė praeitos savaitės Pirmininkų sueigos posėdyje buvo perkrauta ir kad nebuvo daug laiko aptarti galimybes įtraukti šį klausimą į darbotvarkę, tačiau sausio mėn. plenariniame posėdyje – visi matėte – įvairių frakcijų nariai išreiškė susirūpinimą dėl tam tikrų aspektų, aptartų nagrinėjant klausimą dėl piktnaudžiavimo atvejų, susijusių su užsieniečiams priklausančiu nekilnojamojo turto Ispanijoje. Trečiadienio vakaras Komisijai yra proga pateikti atsakymą.

Todėl raginu mūsų kolegas pritarti šiam pasiūlymui. EFD frakcijos vardu norėčiau pakviesti jus surengti vardinį balsavimą. Jeigu šiam pasiūlymui pritaras dauguma, norėčiau pasiūlyti surengti antrąjį vardinį balsavimą, kad diskusijos būtų užbaigiamos rezoliucijos priėmimu.

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, norėčiau palaikyti M. Andreasen pasiūlymą, nes daug mūsų rinkėjų mums rašo dėl šios problemos, ir manau, kad tai klausimas, kurį Parlamentas turėtų aptarti.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, tik noriu atkreipti dėmesį, kad Europai labai priešiška frakcija naudoja Europos Parlamentu, kad iškeltų šią problemą. Tai sveikintina, tačiau nepaisant to aš esu prieš, pone pirmininke.

(Plojimai)

(Parlamentas atmetė prašymą)

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, norėčiau trumpai atkreipti dėmesį į vieną darbo tvarkos klausimą. Štai ten sėdintis mano kolega (Guy Verhofstadt) mus įvardijo kaip „priešiškus Europai“. Tai netiesa, mes esame nusistatę prieš Europos Sąjungą.

Pirmininkas. – Tai nebuvo darbo tvarkos klausimas. Prašau neteikti pastabų dėl klausimo esmės, kai nustatinėjame darbotvarkę ir tokiems klausimams nėra laiko.

Ketvirtadienis:

Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji pateikė pasiūlymą dėl diskusijų apie žmogaus teisių pažeidimo atvejus, demokratiją ir teisinės valstybės principus. Frakcija siūlo diskusijas Madagaskaro klausimu pakeisti diskusijomis dėl mirties bausmės, visų pirma dėl Mumia Abu-Jamalo atvejo.

Sabine Lösing, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, manome, kad šiuo metu Madagaskaro klausimas nėra itin svarbus. Todėl norėtume paprašyti, kad tas laikas būtų skirtas diskusijoms dėl Mumia Abu-Jamalo, juodaodžio amerikiečio žurnalisto, kuris buvo pripažintas kaltu dėl policininko nužudymo 1982 m. išnagrinėjus bylą remiantis netiesioginiais įrodymais.

Mumia Abu-Jamalui paskirta mirties bausmė ir jis trisdešimt metų laukė, kol mirties bausmė bus įvykdyta. Iki šiol nėra pakankamai aiškos šio nužudymo aplinkybės, o įrodymai niekad nebuvo nuodugnai ištirti. Bet kuriuo atveju mirties bausmė yra vienas iš akivaizdžiausių mums žinomų žmogaus teisių pažeidimų. Nors nagrinėjant šią bylą mirties bausmę būtų buvę galima sušvelninti skiriant įkalinimą iki gyvos galvos, sausio mėn. pabaigoje kaltintojai atmetė tokią galimybę. Mumia Abu-Jamalo gyvybei gresia didesnis pavojus nei kada nors anksčiau. Norėtume, kad šis klausimas būtų aptartas plenariniame posėdyje, kad galėtume priimti sprendimą, kokių veiksmų imtis siekiant užtikrinti, kad jo mirties bausmė būtų atidėta, ir kad Mumia Abu-Jamalui būtų suteikta galimybė įrodyti savo nekaltumą teisingame teismo procese.

Véronique De Keyser, *S&D frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, neneigiu, kad Mumia Abu-Jamalo padėtis kritiška ir kad šio atvejo aplinkybės tikrai dera išklausti. Vis dėlto padėtis Madagaskare yra visiškai chaotiška. Visa šalis kenčia dėl pereinamojo laikotarpio santvarkos, kuri buvo įvesta neteisėtai ir kuri veda šią šalį į anarchiją.

Labai sunku jums pasakyti, kad vienas klausimas vertesnis už kitą. Manau, kad galime išgelbėti Madagaskarą. Pone pirmininke, jūs galite dar kartą kreiptis į Jungtines Valstijas su prašymu atidėti mirties bausmę. Tai bus ne pirmas kartas ir, deja, bijau, kad ne paskutinis. Bet kuriuo atveju savo frakcijos vardu atsisakau atsiimti rezoliuciją, kurią parengėme dėl Madagaskaro, kuriame taip pat kyla realus pavojus visiems žmonėms.

Pirmininkas. – Remdamasis jūsų pasiūlymu nuodugnai išnagrinėsiu problemą ir šiuo klausimu pateiksiu pareiškimą.

(Parlamentas atmetė prašymą)

(Darbų programa buvo patvirtinta)⁽¹⁾

13. Vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Rumunijos vyriausybė svarsto galimybę įvesti greitojo maisto mokestį, tikėdamasi, kad dėl jo nuolat mažės piliečių, visų pirmiausia vaikų ir jaunimo, vartojančių tokį maistą, kurio poveikis vidutiniuoju ir ilguoju laikotarpiu žmogaus organizmui yra labai žalingas.

Krizės laikotarpiu mokesčiai gali atrodyti sunkus sprendimas, tačiau jeigu tokia priemonė įgyvendinama tinkamai, jos poveikis gali būti ne tik fiskalinio, bet ir mokomojo pobūdžio. Tai leis vis daugiau žmonių sužinoti, kad rūpinimasis sveikata prasideda dieta. Iš šių mokesčių surenkamos lėšos turėtų būti skiriamos tik programoms, kuriomis siekiama informuoti plačiąją visuomenę apie sudedamąsias medžiagas ir medžiagas, kurie jiems gali pakenkti.

Nutukimo sukeltos ligos tampa vis didesne našta valstybių narių sveikatos priežiūros sistemoms, o sąsaja tarp nutukimo ir greitojo maisto patvirtinta dokumentais. Sveikos mitybos skatinimas turėtų būti pagrindinė Europos Sąjungos politika ir tai turi būti padaryta nedelsiant. Europos programa, kurioje būtų panaudojamos tam tikrose valstybėse narėse sumanytos iniciatyvos, būtų sveikintina ir labai naudinga. Ji gali padėti pagrindinius produktus Europos Sąjungoje padaryti sveikesnius.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti apie Europos Sąjungos ūkininkams ir prekybininkams gamybai reikalingų žaliavų, kurių taip pat reikia pašarų ir maisto gamintojams, tiekimo saugumą. Viena iš pagrindinių problemų ir grėsmių Europos tiekimo grandinei yra pripažintų, priimtinių genetiškai modifikuotų organizmų, kurie dar nebuvo patvirtinti Europos Sąjungos, rūšių trūkumas ir nedidelė

⁽¹⁾ Dėl kitų darbų programos pakeitimų žr. protokolą.

jų gausa. Remiantis naujausiais moksliniais tyrimais iki 2015 m. pasaulyje bus auginama apytiksliai 120 naujų GMO rūšių. Sprendimo nebuvimas prisidės prie pašarų ir maisto kainų didėjimo ir todėl tai gali prisidėti prie daugelio Europos ūkininkų pašalinimo iš rinkos. Pernai liepos mėn. susiklosčiusi padėtis, kai genetiškai modifikuotų rūšių pėdsakų buvo aptikta tiekiamojo sojoje, yra naujausias pavyzdys. Tai turėjo didelę įtaką visai maisto ir pašarų grandinei, nes Europa negali patenkinti savo poreikių vidaus produkcija ir yra priversta importuoti 14 mln. tonų sojos pupelių per metus.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Norėčiau paprašyti, kad Parlamento Pirmininkas arba Parlamentui pirmininkaujanti valstybė narė praneštų Europos Komisijai, kad vykdydamas savo veiklą per šešis mėnesius pateikiau du klausimus raštu. Pirmuoju atveju atsakymą gavau smarkiai vėluojant ir vis dar negavau atsakymo į antrąjį savo klausimą, pateiktą lapkričio 30 d. Manau, kad svarbu palaikyti tinkamus ES institucijų ryšius ir dialogą. Kad nebūtų trukdoma man dirbti ir kad daugiau prašomus atsakymus, prašau pranešti apie tai.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Pone pirmininke, Komisijos nare, Europos Sąjungai labai naudinga galiausiai turėti veidą, kitaip tariant, užsienio reikalų ministrę, Cathy Ashton. Per savo klausymą ji pasakė vieną sakinių apie Kiniją, kurios svarbos pasaulyje šiuo atveju nereikia pabrėžti. Nuostabą kelia tai, kad nė vienas Parlamento narys, turintis teisę pateikti klausimus apie Kiniją, nekalbėjo, nors per Kopenhagos aukščiausiojo lygmens susitikimą klimato klausimais ES neseniai gavo antausį, kai Kinija ir JAV susitarė be mūsų žinios. Lygiai taip stebina tai, kad Europos Vadovų Taryba niekada neaptarė ES ir Kinijos santykių. Todėl prašau Pirmininko paraginti Europos Vadovų Tarybą į savo darbotvarkę įtraukti strateginius ES ir Kinijos santykius, o Parlamentas ateityje turėtų spręsti šį klausimą deramai atsižvelgdamas į Kinijos svarbą.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Svarbiausias būsimos Europos Komisijos prioritetas turėtų būti ekonominių skirtumų tarp valstybių narių mažinimas užmezgant glaudų bendradarbiavimą fiskalinės ir pinigų politikos srityse.

Šis noras bendradarbiauti buvo labai aiškus nuo pat ekonomikos krizės pradžios ir labai reikia, kad jis išliktų. Kalbant apie bendradarbiavimą mokesčių srityje kartu reikia atsižvelgti į faktą, kad Europos Sąjungą sudaro skirtingos ekonomikos struktūros šalys. Iš tikrųjų kai kurių valstybių narių ekonomikoms būdingi didesni cikliniai svyravimai, nes joms reikia daug valstybės investicijų ir jų augimo galimybės yra didesnės negu brandžias ekonomikas turinčių ES valstybių narių.

Todėl stabilumo ir augimo pakte ir dabartinėje prisijungimo prie euro zonos procedūroje turėtų būti numatytos lankstumo sąlygos, leidžiančios analizuoti viešąsias išlaidas visu ekonomikos ciklo laikotarpiu, kad valstybės narės galėtų investuoti, kai iškyla būtinybė. Tai galėtų užtikrinti, kad kiekviena valstybė narė vystytųsi atsižvelgiant į jos ekonomikos vystymosi tarpsnį.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Pone pirmininke, pastarosiomis dienomis girdėjome precedento neturinčią ir koordinuotą euro zonai priklausančių valstybių narių ekonomikos kritiką, įskaitant nepasvertą vyriausybės obligacijų kai kuriose šalyse, pvz., Graikijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje, kritiką.

Šiomis šalimis akivaizdžiai naudojamosi siekiant suduoti smūgį ekonominei sanglaudai apskritai ir visų pirma eurui. Šiuo metu begėdiškai spekuliuojama tomis pačiomis priemonėmis, kurios sukėlė pasaulinę finansų krizę, šalių, susiduriančių su didžiausiais finansiniais sunkumais, sąskaita.

Todėl Europos atžvilgiu negalime kalbėti tik apie kovos su deficitu priemonių, kurių buvo imtasi, įvertinimą. Iš tikrųjų reikia kelti klausimą, ar ketiname priimti solidarumo priemones Europos lygmeniu apsaugodami euro zoną ir eurą ir ar galiausiai nuspręsimė vykdyti politiką, kuri naudinga ne tik pinigų, bet ir svarbiai ekonomikos sanglaudai.

Carl Haglund (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, nuo šių metų pradžios pagal ES Sieros direktyvą nustatoma 0,1 proc. sieros kiekio degaluose, naudojamuose į uostus įplaukiančiuose laivuose ir vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, riba. Aplinkosaugos požiūriu tai teigiamas aspektas. Svarbu, kad ypač laivyba taip pat taptų ekologiškesnė.

Šiuo metu keleiviniuose ir krovininiuose jūrų laivuose naudojamas mazutas. Siekiant apsaugoti aplinką Baltijos jūroje jau daugelį metų naudojamas vadinamasis mažai sieros turintis sunkusis mazutas, kuriame yra 0,5 proc. sieros. Nedidelis sieros kiekis atvirojoje jūroje nelaikomas aplinkos problema, nes pagrindinis tikslas buvo sumažinti taršą miestuose. Taigi manau, kad šiuo klausimu ES turėtų laikytis šios krypties, t. y. skatinti naudoti mažai sieros turintį sunkųjį mazutą.

Problema, su kuria susiduriame, yra ta, kad TJO Marpolo konvencijoje nuo 2015 m. rekomenduojama taikyti 0,1 proc. ribą visiems Baltijos jūroje plaukiojantiems laivams, o tai galėtų turėti pražūtingus padarinius Baltijos jūrai. Todėl EP nariams norėčiau apie tai priminti ir paraginti žmones ne...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Chris Davies (ALDE). – Pone pirmininke, kartais kolegos šiame Parlamente labai apsunkina savo draugų gyvenimą. Biuras rekomendavo skirti lėšų papildomai Parlamente ir frakcijose įdarbinti 150 žmonių Lisabonos sutarties reikalavimams įvykdyti. Tai – ryškus išlaidų padidėjimas tokiu laikotarpiu, kai tiek daug mūsų piliečių susiduria su valstybės tarnybos išlaidų mažinimu ir mokesčių kėlimu.

Teisėkūros srityje taikant bendro sprendimo procedūrą dirbu ilgiau kaip dešimt metų. Nemanau, kad mums reikia tiek daug darbuotojų, manau, kad savo darbuotojus galime perkelti ir naudoti juos veiksmingiau nedidindami savo biudžeto išlaidų.

Visi, kurie vadovaujame tarybai, – arba iš tikrųjų vyriausybei, – žinome, kad kartais privalome išsiversti savomis jėgomis. Neturėtume imtis veiksmų, kurių negalime paaiškinti. Visada reikėtų pasitikrinti, ar galime viešajame posėdyje atsistoti ir savo piliečiams paaiškinti, ką darome. Manau, kad šiuo atveju negalėtume.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Pone pirmininke, Europos Sąjungos energetinio saugumo pagrindas yra dujų tiekimo įvairinimas. Tapimas priklausomiems nuo vieno tiekimo šaltinio ilgesniu laikotarpiu sutrikdėtų pusiausvyrą ne tik energetinio saugumo, bet ir ekonomikos požiūriu. Niekas Europoje negali to geriau suprasti už posovietines šalis, kurioms Rusija vis dar daro įtaką, didelę įtaką. Šiaurinis dujotiekis užkirs įvairinimo galimybę ir apribos Baltijos šalių uostų vystymosi galimybes ir visų pirma naujo skirtingo dujų tiekimo Europai šaltinio, Svinouiscio dujų terminalo, statybos galimybes. Be to, dujotiekio statyba neigiamus padarinius sukelia taip pat ir ekologiniu požiūriu. Iš pernai metų ataskaitų akivaizdžiai matyti, kad Šiaurės dujotiekis sukels neigiamus padarinius. Raginu Komisiją dar kartą ištirti šį atvejį.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, norėčiau sužinoti, kokių veiksmų imsis Europos Sąjunga siekdama užtikrinti, kad valstybės narės paisytų teisės į prieglobstį ir gerbtų iš pietinių Viduržemio jūros pakrančių atvykusių žmonių žmogaus teises.

Daugelis jų atvyksta mažais laiveliais ir niekas neprotestuoja, kad nuskęsta keli tūkstančiai afrikiečių. Ar Tarybą ir Komisiją domina šie klausimai, priskirtini tiek žmogaus teisių, tiek humanitarinės pagalbos sritims?

Šiuo požiūriu M. A. Moratinoso pareiškimai dėl požiūrio apsaugos klausimu griežtinimo ir papildomų lėšų skyrimo Frontex agentūrai, dėl kurių Taryba neseniai nusprendė, manęs neįtikina.

Ponios ir ponai, patys turime imtis iniciatyvos, kad mūsų veiksmai atitiktų mūsų vertybes. Tai skubu, nes žmonių gyvybėms gresia pavojus.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Pone pirmininke, įgyvendinant naujausią Šiaurės Airijos taikos proceso etapą pastarąsias kelias savaites vyko derybos. Šiose derybose dalyvavo Didžiosios Britanijos ir Airijos politinės partijos ir vyriausybės. Derybose visų pirma siekta užtikrinti viešosios tvarkos palaikymo įgaliojimų perdavimą iš Londono Vestminsterio Parlamento į Belfasto Asamblėją. Derybų dalyviai taip pat aptarė kitus svarbius klausimus.

Džiaugiuosi, kad šios derybos galiausiai pasibaigė šalių susitarimu, ir esu tikra, kad Europos Parlamentas taip pat palankiai įvertins šį procesą. Tikiuosi, kad dabar galime imtis kitų įsipareigojimų, kurie nenustatyti arba dar nebuvo įvykdyti. Tai mus pastūmės link stabilų politinių institucijų, kurios dirbs laikydamosi lygybės, valdžios pasidalijimo ir tarpusavio pagarbos principų.

Paul Nuttall (EFD). – Pone pirmininke, šia vienos minutės kalba norėčiau atkreipti dėmesį į siaubingus padarinius, kuriuos mano rinkimų apygardos Šiaurės Vakarų Anglijoje bendruomenėms sukelia tai, kad šiukšlės surenkamos kas dvi savaites.

Pvz., pažvelkite į Butlo miestą, iš kurio esu, kur daug šeimų gyvena kotedžuose, prie kurių nėra sodų iš gatvės pusės, o už namo vietos mažai. Beprožiška, kad jie verčiami nešti šiukšles kas dvi savaites.

Normalu, kad dėl to susidarė šiukšlių krūvos, nes nėra vietos joms laikyti. Jeigu vasara karšta, galite būti tikri, kad dėl to padaugės kenkėjų, kurie, savo ruožtu, yra grėsmė visuomenės sveikatai.

Tačiau kodėl tai pasakoju šiuose rūmuose? Na, todėl, kad šiukšlių surinkimas kas dvi savaites yra tiesioginis ES Sąvartynų direktyvos, kuriai šiuose rūmuose pritarė Jungtinės Karalystės leiboristų partija ir konservatoriai, padarinys. Visų labui tikiuosi, kad rinkėjai į tai atsižvelgs, kai šiais metais dalyvaus parlamento rinkimuose.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, po dviejų dienų diskutuosime kūno skenerių klausimu. Tose diskusijose apskritai nagrinėsime saugumo oro uostuose klausimą, t. y. mūsų požiūrį į Europos Sąjungos oro uostų saugumą. Europos Sąjunga nuolat pasižymi tuo, kad pernelyg skubotai priima teisės aktus, pagrįstus tariama arba kartais realia terorizmo grėsme. Tai nepagerina oro uosto saugumo. Tai tik sukuria vis daugiau pastangų reikalaujančias ir vis absurdiškesnes priemones.

Jeigu pažvelgtumėte, pvz., į padėtį geležinkelio stotyse, įsitikintumėte, kad ji iš esmės panaši kaip ir oro uostuose. Paprastai geležinkelio stotyse, bent jau kalbant apie eismą Europos teritorijoje ir nacionaliniu mastu, apsaugos priemonių nesiimama. Todėl kyla klausimas, ar ne pernelyg daug rūpinamės saugumu oro uostuose. Nesuvaldoma biurokratija ir nesibaigiantis apsaugos priemonių srautas prisidės ne prie saugumo užtikrinimo, o prie nepatogumų sudarymo oro transporto keleiviams.

Krzysztof Lisek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, kaip sakėte, balsuosime dėl naujos Europos Komisijos paskyrimo. Kaip sakėte, tai ištis svarbi akimirka, siejama su daugybe vilčių, ne tik daug Europos Parlamento narių ir Europos valstybių vyriausybių, bet ir Europos Sąjungos piliečių vilčių. Šiomis aplinkybėmis sukurti bendrą Europos Sąjungos užsienio politiką itin svarbu, todėl dar svarbesnis yra baronienei C. Ashton iškeltas uždavinys.

Keliami du nauji uždaviniai. Pirmasis, ir jūs, pone pirmininke, kalbėjote apie jį, yra susijęs su Ukraina. Neatsižvelgiant į rinkimų rezultatus Ukrainos atžvilgiu privalome formuoti ir nuosekliai vykdyti naują politiką, Europos Sąjungos politiką, kad būtų sudarytos sąlygos šiai šaliai ateityje tapti Europos Sąjungos valstybe nare. Vis dėlto antrasis klausimas susijęs su Baltarusija. Norėčiau paskelbti, kad, deja, prieš kelias valandas Baltarusijoje žmogaus teisės buvo dar kartą pažeistos. Baltarusijos policija įžengė į Iwieniece esančius Lenkijos rūmus, užkirsdami kelią Baltarusijos lenkų sąjungos veiklai.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Pone pirmininke, praeitą gruodžio mėn. Europos Sąjunga ir Maroko Karalystė sudarė susitarimą siekiant liberalizuoti prekybą žemės ūkio produktais. Deja, vienintelė su šio susitarimo turiniu susijusi mūsų turima informacija buvo surinkta iš žiniasklaidos.

Informacija rodo, kad padidėjo į Europos Sąjungą įvežamų pomidorų kvotos, kam kategoriškai nepritariame, nes Maroko Karalystė nuolat nevykdo savo įsipareigojimų Europos Sąjungai. Europos Komisija atsisako pripažinti, kad taip yra, net jeigu ir pati OLAF tai padarė.

Negalime leisti Komisijai į tai žiūrėti pro pirštus nepaisant Kanarų salų, Andalūzijos, Mursijos ir Alikantės gamintojų poreikių. Todėl primygtinai prašome laikytis susitarimų ir daugiau dėmesio skirti augalų sveikatos kontrolei. Be to, turėtų būti nustatytas lankstesnis eksporto iš Maroko tvarkaraštis, sudarantis sąlygas eksportą paskirstyti per visus metus.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Pone pirmininke, norėčiau pasinaudoti šia galimybe pasmerkti dabartinius įvykius Portugalijoje, kur žiniasklaida paviešino vyriausybės planus kontroliuoti laikraščius, televizijos kanalus ir radijo stotis, o tai kelia pavojų saviraiškos laisvei. Dar šią savaitę gerai žinomo žurnalisto Mário Crespo parašytas straipsnis laikraštyje buvo taip pat cenzūruotas, matyt, ministro pirmininko paliepimu.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes ministras pirmininkas José Sócrates laikraščiu *O País* dabar turi pateikti paaiškinimą iš esmės ir turi paaiškinti, kad jis nekontroliuoja, neriboja ar necenzūruoja saviraiškos laisvės Portugalijoje.

Taip besielgianti Portugalija jau nėra teisinės valstybės principais besivadovaujanti valstybė, bet procedūrinės teisės principais valdoma valstybė, kurioje ministras pirmininkas apsiriboja formaliais, procedūriniais ir biurokratiniais reikalavimais ir nenori pateikti paaiškinimų iš esmės.

Norime, kad Portugalija būtų materialinės teisės principais valdoma valstybė!

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Pone pirmininke, sausio 27 d. antrą valandą ryto Liežo istoriniame centre įvyko dujų sprogimas. Kartu su savo kolegomis iš miesto tarybos buvau įvykio vietoje ir tik per stebuklą likome gyvi. Vis dėlto sprogimas nusinešė keturiolikos žmonių gyvybes. Daug žmonių sužeisti ir 500 žmonių perkelti.

Čia norėčiau ne tik pagerbti aukas ir jų šeimas, bet ir išskirtinę drąsą parodžiusius ugniagesius ir visus kitus gelbėtojus. Šiuo klausimu norėčiau jums priminti, kad iki šiol neturime bendro Europos Sąjungos ugniagesių statuto ir kad mano šalyje, kaip ir kitose šalyse, ugniagesio profesija vis dar nelaikoma pavojinga. Raginu priimti Europos ugniagesių statutą, nes dažnai pasitaiko, kad jiems reikia teikti tarpvalstybinę pagalbą.

Pirmininkas. – Labai jums ačiū už jūsų pareiškimą ir už tai, kad atkreipėte mūsų dėmesį į taip netoli nuo mūsų, Belgijoje, įvykusią tragediją. Tai ištis tragiškas įvykis. Labai jums ačiū. Norėtume pareikšti gilią užuojautą visoms tragedijos aukoms ir jų šeimoms.

Rosario Crocetta (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mano kalbos tikslas – atkreipti dėmesį į didelę deindustrializaciją, su kuria susiduria tam tikri Sicilijos pramonės centrai, visų pirma Termini Imerezės miesto FIAT grupei priklausantis automobilių pramonės centras ir Dželos miesto naftos chemijos pramonės centras, priklausantis ENI grupei. Termini Imerezėi kenkia konkurencija, kylanti dėl žemų atlyginimų sistemos kai kuriose ES šalyse, o Dželai kenkia Azijos konkurencija.

Atsižvelgdamas į didelę plačiai įvairiose Europos Sąjungos teritorijose vykstančią deindustrializaciją, būčiau linkęs tvirtinti, kad atėjo laikas persvarstyti nesikišimo politiką, kurios iki šiol laikėsi Europos Komisija, ir pradėti įgyvendinti tam tikras svarbias, strategines paramos Europos pramonei priemones. Šis raginimas daugiausia skirtas Europos Komisijai ir už pramonę ir verslumą atsakingam Komisijos nariui A. Tajani.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Praeitą savaitę, ketvirtadienį, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos (BJRM) parlamentas priėmė deklaraciją dėl pritarimo Europos Parlamento rezoliucijai dėl Srebrenicos, kurią prieš metus priėmė didele balsų dauguma.

Šioje rezoliucijoje Parlamentas pagerbė ne tik Srebrenicos, bet ir visas visų šalių visų paskutiniojo amžiaus paskutiniojo dešimtmečio karų aukas. Skopjėje esantis parlamentas yra trečiasis Vakarų Balkanų šalių parlamentas, patvirtinęs ir priėmęs rezoliuciją septyniasdešimčiai parlamento narių balsavus už ir tik vienam balsavus prieš. Tokią daugumą ir toki konsensusą verta pagerbti ir pripažinti taip pat ir šiuose rūmuose.

Nors BJRM niekaip nebuvo susijusi su šiuo tragišku įvykiu, jų aiški reakcija yra solidarumo ženklas ir civilizuotas gestas, kuriuos dera gerbti ir jais žavėtis. BJRM parlamento sprendimas – tai pagarbos visoms aukoms išraiška ir ženklas, kad visi esame atsakingi už geresnės ir šviesesnės ateities kūrimą visose Vakarų Balkanų šalyse. Tai žingsnis į ateitį, visų kaimyninių šalių susitaikymo priemonė ir pavyzdys visoms kitoms regiono šalims.

Kaip vienas iš šios rezoliucijos rengėjų norėčiau pasveikinti BJRM parlamento narius už jų politinę drąsą ir indelį siekiant susitaikymo regione.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Pone pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu, tam tikroms šalims patiriant nuosmukį, yra kitų, tokių kaip Graikija, šalių, kurioms reikia išspręsti tam tikrus lyčių lygybės klausimus atsižvelgiant į tai, kad krizė labiau paliečia moteris nei vyrus.

Pastaraisiais metais buvo dedama daug pastangų ir Europoje priimta teisės aktų, kurie šioje srityje suteikia kai kurias galimybes ir konkrečias priemones. Vis dėlto Bendrijos direktyvos dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris neperkeliamos į nacionalinę teisę.

Atsižvelgdamas į tai, kad nepaisant šių pastangų turime panaikinti lytimi grindžiamą atskyrimą, nes moterys uždirba 17 proc. mažiau negu vyrai ir susiduria su tam tikromis rasizmo formomis darbo rinkoje, norėčiau pabrėžti, kad imantis bet kokio reguliavimo ar pokyčių, susijusių su draudimu arba darbo klausimais, kartu reikia pasirūpinti nauja socialine infrastruktūra.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Pone pirmininke, dėkoju jums už suteiktą galimybę kalbėti, nes norėčiau pakalbėti svarbu klausimu, susijusiu su kovos su klimato kaita išlaidomis.

Europos Sąjunga nuodugniai planuoja kovos su klimato kaita politiką. Vis dėlto labai svarbu yra tai, kad ši politika turi labai didelę įtaką valstybių narių ekonomikai. Atsižvelgus į struktūrinius įvairių valstybių narių ekonomikų skirtumus tampa vis aiškiau, kad kiekvienos valstybės narės patiriamos strategijos įgyvendinimo išlaidos labai skirsis. Taip pat tiesa, kad naujosios valstybės narės įvykdė savo išsipareigojimus sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pagal Kioto protokolą pasilikdamos didelę atsargą. Lenkijos atveju sumažėjimas siekė beveik 30 proc. vietoj 6 proc., kurių buvo reikalaujama, tačiau senųjų 15 valstybių narių atveju sumažėjimas tesiekė 1 proc., o jos pačios išsipareigojo pasiekti 6 proc. sumažėjimo rodiklį. Todėl Komisijai imantis bet kokių veiksmų turi būti atsižvelgiama į skirtingas įvairių valstybių narių

ekonomikų pritaikymo išlaidas – išlaidas, kurias įvairios valstybės narės iki šiol patyrė mažindamos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pagal Kioto protokolą – ir taip pat turi būti atsakoma tokių pakeitimų, kurie galėtų sutrikdyti pusiausvyrą tarp valstybių narių.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Joe Higgins (GUE/NGL). – (GA) Pone pirmininke, Airijos vyriausybė nuo šiol taikys iki 21 proc. siekiantį pridėtinės vertės mokestį tokioms vietos valdžios institucijų teikiamoms viešosioms paslaugoms kaip šiukšlių surinkimas ir perdirbimas. Europos Sąjunga verčia Airijos vyriausybę taikyti šiuos naujus mokesčius. Jie dar labiau apkraus paprastus dirbančius ir skurdžiai gyvenančius žmones, kurie jau stipriai jaučia kapitalistinės krizės padarinius Airijoje. Vyriausybė taip pat ketina įvesti naujus vandens mokesčius namų savininkams, kurie gali siekti 500–1 000 EUR per metus. Tai būtų dar vienas smūgis dirbančių žmonių gyvenimo lygiui. Be to, ji rengiasi privatizuoti vandens sistemą ateityje. Todėl tokiu būdu išpėju Airijos vyriausybę ir Europos Komisiją, kuri pritaria mokesčiams ir privatizacijai, kad tam nebus pritarta ir kad tam bus pasipriešinta masiniu boikotu ir žemiausių visuomenės sluoksnių galia. Tai papildoma ekonominė našta, kuriai dirbantys Airijos žmonės nepritars.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Pone pirmininke, rytoj balsuosime dėl naujos Europos Komisijos ir tapsime jungtinėmis Europos valstijomis. Užbaigę šią procedūrą pagal šią naują valdymo sistemą turėsime išspręsti bendros užsienio politikos klausimą, bendros ekonominės politikos klausimą, glaudesnių Europos Sąjungos narių santykių ir solidarumo bei būsimos Europos programavimo klausimus. Ateityje reikės elgtis labai atsargiai sprendžiant Europos plėtros klausimą prijungiant kitas šalis ir – tai dar svarbiau – imigracijos klausimą, kuris yra plataus masto problema Europos ateities požiūriu, ir, manau, ją reikėtų spręsti ne tik nacionalinių vyriausybių lygmeniu, bet ir vykdant bendrą Europos Sąjungos politiką.

Todėl norėčiau paraginti Komisiją ir šiuos rūmus į šį klausimą atkreipti ypatingą dėmesį.

Louis Bontes (NI). – (NL) Pone pirmininke, kaip ir jūs prieš kelias savaites lankiausi Aušvice ir iš arti susipažinome su siaubingais ten vykusiais įvykiais. Įsivaizduokite, kaip buvau nustebęs, kai po kelių dienų pasibjaurėtinais pranešimais per oficialų Palestinos savivaldos naujienų kanalą apie žydus buvo blogai atsiliepiama.

Reziumuojant: „Žydai – tai Alacho ir žmonijos priešai. Mahometas sako: žudykite žydus.“ Šie pareiškimai visiškai pasibjaurėtini ir manau, kad jų negalima laikyti nereikšmingais. Subjektas, kurio vadinamosios valstybinės televizijos kanalas cituoja Mohametą skatindamas žudyti žydus, neturėtų gauti nė cento – nė menkiausio cento – plėtros lėšų. Europos Parlamentas turėtų pritarti tam, kad šis finansavimas būtų nutrauktas, ir išreikšti savo pasipiktinimą dėl tokios praktikos.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Pone pirmininke, Žaliojoje knygoje dėl bendrosios žuvininkystės politikos reformos, dėl kurios mano kolegė EP narė iš Azorų salų M. Patrão Neves buvo pranešėja, suteikia vienintelę galimybę padiskutuoti dėl sektoriaus, kuris svarbus stabilizuojant vystymąsi vietinių lygmeniu atokiausiuose regionuose.

Madeiros salų atstovai itin įdėmiai stebi diskusijas ir mano, kad būtina pasiūlyti atskirti smulkiajai žvejybai skirtus laivus nuo stambaus laivyno, kuriems turėtų būti taikoma skirtinga žvejybos tvarka. Labai svarbu pritarti pozityviosios diskriminacijos principui, kuriuo remiantis į išskirtinėje ekonominėje zonoje esančius teritorinius vandenį galėtų patekti tik vietiniai smulkiajai žvejybai skirti laivai.

Madeiros salose gyvybiškai svarbu teikti paramą laivų atnaujinimui, lygiai taip kaip svarbu laikytis valdymo modelio, kuris užtikrins daugelio rūšių išsaugojimą ilguoju laikotarpiu. Tik taip mums pavyks išvengti ekonominiu, aplinkosaugos ir socialinio stabilumo požiūriu netvirių atvejų.

Galiausiai kovosime už nuolatinę ir atnaujinamą žuvininkystę atokiausiuose regionuose.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Europoje daug tautinių mažumų, o etninės mažumos sudaro didelę jų dalį. Čiabuvių mažuma tesudaro 8 proc. mūsų gyventojų, tačiau taip pat turime atsižvelgti į migruojančias mažumas, kurios papildomai gali siekti dar 6,5 proc.

Prieš paskutines dvi plėtros bangas šalys kandidatės turėjo įrodyti, kad atitinka kriterijus dėl tautinių mažumų. Priešingai nei minėta, niekaip nebuvo prižiūrima tautinių mažumų politika anksčiau Europos Sąjungos narėmis tapusiose valstybėse ir santykiai su šiomis tautinėmis mažumomis. Tokia padėtis vertinta kaip netinkama.

Neseniai slovėnų etninė mažuma Italijoje, Austrijoje ir Vengrijoje patyrė didelį spaudimą, kilusį dėl jų interesų finansavimo sumažinimo. Todėl raginu Europos politikos formuotojus pradėti rimtai nagrinėti tautinių mažumų klausimus Europos lygmeniu. Nauja Lisabonos sutartis tokiems veiksams suteikia teisinį pagrindą. Taip pat raginu Europos Komisiją parengti ir pateikti planą, kuriame būtų išsamiau paaiškinamos jo įgyvendinimo priemonės atsižvelgiant į šių Lisabonos sutarties nuostatų, saugančių tautines mažumas, įgyvendinimą.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Slovakijai grėsmę kelia didžiulio kazino, apgaulingai vadinamo Metropoliu, statyba. Slovėnijai, Vengrijai ir Austrijai atsisakius išduoti reikalingas licencijas suinteresuotosios grupės dabar atsigręžia į Slovakiją, kad ten įgyvendintų savo verslo planą. Bratislavoje esantis parlamentas išreiškė nepritarimą, tačiau sprendimas negalutinis ir lošimo namų projektas plėtojamas toliau.

Vystytojas jau griebiasi eufemizmų ir pateikia projektą kaip daugiafunkcį centrą. Kalbama apie žaidimų aikštes, vandens parką ir konferencijų centrą, tačiau nieko neužsimenama apie didžiulį kazino.

Kokių priemonių ES galėtų imtis, kad užkirstų kelią azartinių lošimų veiklai valstybėse narėse? Kaip ES užtikrina labiausiai pažeidžiamų visuomenės sluoksnių apsaugą? Ne paslaptis, kad azartiniai lošimai siejami su nusikalstamumu, smurtu, organizuotu nusikalstamumu, prostitucija ir įvairiais kitais su tuo susijusiais reiškiniiais. Savo kolegas EP narius ir nacionalines asociacijas kviečiu prisijungti prie Slovakijos piliečių protesto ir pasirašyti rašytinę deklaraciją, taip paremiant mūsų protestą.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Rošia Montanā pavadinimas turėtų būti labai girdėtas Europos institucijoms ir piliečiams. Kalbame apie Rumunijos teritoriją, kurioje yra istorinių relikvijų, patraukusių UNESCO dėmesį, kurioms dabar gresia sunaikinimas. Cianido naudojimas kalnakasyboje, dėl kurio kyla grėsmė šios vietovės vientisumui ir turtams, taip pat atrodo kaip tikroviška perspektyva.

Per pastarąsias savaites Rumunijos vyriausybė, leisdama pradėti šią kalnakasybą, suteikė pagrindą manyti, kad regiono sunaikinimą galima laikyti priimtiniu. Labai prašau Europos Parlamento ir Europos Komisijos svarstyti galimybę imtis priemonių ES vadovų forumuose, kad būtų užkirstas kelias neabejotinai ekologiškai ir žmonių nelaimi ateičiai.

Derek Vaughan (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau kalbėti energetikos politikos klausimu. Kaip minėjo ankstesnis kalbėtojas, mums visiems gyvybiškai svarbu, kad būtų užtikrintas energijos tiekimas ateityje, ir norėdami išspręsti šią problemą turime įvertinti didelę technologijų įvairovę – ne vieną, ir ne tik dujas. Atsinaujinantieji energijos ištekliai neabejotinai bus svarbūs, neatsižvelgiant į tai, ar kalbama apie vėjo, biomasės ar potvynių energiją, tačiau taip pat turi būti svarbi branduolinė energija ir anglies dioksido surinkimas ir saugojimas.

Todėl džiaugiuosi naujausiomis Jungtinės Karalystės vyriausybės iniciatyvomis. Neseniai ji pateikė tam tikrus planus, kuriuose vertinamas naujų technologijų naudojimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, tačiau taip pat vertinama branduolinė energija ir anglies dioksido surinkimas ir saugojimas. Manau, kad ši politika užtikrins energijos tiekimą Jungtinėje Karalystėje ateityje, ir šias priemones vertinčiau kaip pavyzdį kitoms Europos šalims. Tikrai netikiu, kad galime pasikliauti vienu sprendiniu – turime naudoti įvairias technologijas. Šiuo klausimu norėčiau paraginti kolegas EP narius taip padaryti ateityje.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, prasidėjus pasaulinei finansų krizei Europos Komisija pasiūlė kovos su mokesčių slėpimu griežtinimo priemonę – pasiūlymas šiuo metu aptariamas. Tai sudaro sąlygas padidinti visų Europos valstybių mokesčių sistemų tarpusavio skaidrumą keičiantis informacija apie turtą.

Tai gera priemonė, tačiau taip pat turime prisiminti, kad prieš kelis mėnesius Italijos parlamente balsų dauguma buvo patvirtinta apsauga nuo mokesčių, kuria slepiama mokesčių vengėjų tapatybė ir iš Europos piliečių atimamos iš PVM gaunamos pajamos.

Nepaisant to, kad visame pasaulyje kovojama su neteisėtumu, kai kurie nacionaliniai įstatymai įžeidžia sąžiningų piliečių orumą. Dėl šių priežasčių kartu su kolegomis EP nariais iš *l'Italia dei Valori* ir *Partito Democratico* partijų pateikėme skundą Komisijai.

Sužinojome, kad tarybos nagrinėja mūsų pastabas. Todėl raginu Komisiją elgtis drąsiai, prisiimti pareigą paskelbti nelegalia Italijos apsaugą nuo mokesčių ir sudaryti sąlygas šių kapitalo sumų apmokestinimui.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau pakalbėti klausimu, kuris jau buvo paminėtas, tačiau norėčiau pabrėžti išsakytas mintis. Dabar, mums kalbant, Iwieniece, Baltarusijoje, viename

iš Baltarusijos lenkų sąjungos biurų Lenkijos rūmuose atliekama neteisėta krata. Tai dar viena represinė priemonė prieš lenkų tautinę mažumą Baltarusijoje. Žinau, pone pirmininke, kad jūs pats jau įsikišote į ginčą dėl labai didelės Angelikai Borys skirtos baudos, ir norėčiau jums už tai padėkoti, nes mes ištis privalome padėti šiai organizacijai. Kartu norėčiau jūsų, pone pirmininke, ir Tarybos bei Komisijos paprašyti kuo greičiau padaryti pareiškimą ir imtis priemonių žmogaus teisių pažeidimų Baltarusijoje – lenkų teisių pažeidimų – srityje, tačiau daugiausia taip sakau atsižvelgdamas į, kitaip tariant, piliečių teisių pažeidimus, kurie mums, kaip Europos Parlamentui, turėtų būti svarbūs.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, pastarąsias kelias savaites matėme, kaip vis intensyviau vyko klastinga ideologinė kampanija dėl priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi siekdamas subalansuoti viešuosius finansus. Tai, kad daugelis svarbiausių šios kampanijos atstovų yra asmenys, kalti dėl dabartinės ekonomikos ir socialinės krizės, nėra sutapimas. Visiškai kaip tai darydavo anksčiau, jie ir vėl remia darbo užmokesčio, socialinių ir darbo teisių bei socialinių valstybės funkcijų kritiką.

Reaguodami į šį puolimą dešimtys tūkstančių Portugalijos darbininkų išėjo į gatves protestuoti, prašydami didinti darbo užmokestį, kuris atkurtų per pastarąjį dešimtmetį prarastą perkamąją galią ir tinkamas sąlygas išeiti į pensiją.

Viešieji finansai turėtų būti subalansuojami atsižvelgiant į ekonomikos augimą ir nutraukiant labai neteisingą turto paskirstymą, kuris yra šios krizės pagrindas. Vis stipresnis darbuotojų pasipriešinimas šiuo metu suteikia vilties ir yra aiškiausia priežastis tikėti geresne ateitimi.

Godfrey Bloom (EFD). – Pone pirmininke, prieš kelias savaites mano gerbiamas draugas ir kolega iš Jorkšyro Edward McMillan-Scott, atsivedė Tarpyvyriausybinių klimato kaitos komisijos (angl. IPPC) pirmininką į šį Parlamentą ir pristatė jį kaip labai garsų asmenį ir geriausią mokytoją klimato kaitos klausimais, – ir prisipažinsiu, kad jis, mano nuomone, tikrai atrodė kaip mokytojas, – tačiau pasirodo, kad jis yra geležinkelių inžinierius, rašantis bjaurias knygas. Tiesa, neturiu nieko prieš geležinkelių inžinierius. Kai kurie mano geriausių draugų yra geležinkelių inžinieriai ir jie, be abejo, skaito bjaurias knygas, bet ne tai svarbu, tačiau ar tai, galbūt, negalėtų paaiškinti, kodėl per pastaruosius kelerius metus IPCC pateikė tiek daug kvailų beprasmių išvadų.

Argi nebūtų gera mintis Komisijai, galbūt, kreiptis į IPCC ir pasiūlyti jiems paskirti naują pirmininką, galbūt kiek labiau kvalifikuotą?

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Prieš kelias minutes Anna Záborská taip pat paminėjo šias didžiules investicijas, įvairias užsieniečių investicijas į azartinių lošimų kazino Vengrijoje, prieš kurias protestavo gerai žinomas į parlamentą nepatenkančios opozicijos lyderis György Budaházy kartu su dvylika vadinamosios *Hunnia* opozicinės grupės narių, kuriems beveik metus taikomas kardomasis sulaikymas. Jie neturi teisės žinoti, kokie įrodymai prieš juos pateikiami. Be to, dėl Vengrijoje galiojančių taisyklių vingrybių ir pažeidžiant *Habeas corpus* teisę teisėjas, kuris nuolat pratęsia kardomąjį sulaikymą, neišigilina į kaltinamuosius įrodymus prieš juos. Manau, skandalinga, kad Europos Sąjungoje gali nutikti panašūs dalykai, ir dar kartą protestuoju prieš tai.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti klausimu, kurį politiniu požiūriu laikau labai svarbiu. Jis susijęs su nacionaliniais parlamentais ir jų bei Europos Parlamento bendradarbiavimu šiuo metu Europoje dedant pastangas atgaivinti ekonomiką ir finansų stabilumą.

Baigiantis finansų krizei visi kalba apie būtinybę stiprinti eurą, apie sanglaudą euro zonoje ir apie ekonominius skirtumus Europos Sąjungoje bei solidarumo priemones, kurių reikia imtis.

Manau, kad šiomis aplinkybėmis Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų dialogas atskleis mūsų bendrą tikslą, bendrą atsakomybę ir solidarumą, kuriuos turime rodyti Europos ir nacionalinių lygmenimis siekiant užtikrinti, kad priimame teisingus sprendimus ir vykdome tinkamą politiką, kurių atžvilgiu reikia laikytis ilgalaikės perspektyvos požiūrio, kurį sunku suvokti, ypač mūsų nacionalinių parlamentų kolegoms, kurie turi skirti dėmesį nacionalinei politinei veiklai.

Manau, kad galime imtis iniciatyvos pradėti šį dialogą.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti apie Europos terorizmo aukų teisių chartiją.

Gruodžio 15 d. J. Barrot ėmė remti Europos terorizmo aukų teisių chartiją. Sausio 19 d. C. Malmström pasidžiaugė J. Barrot žodžiais pateikdama labai teigiamus atsiliepimus. Sausio 26 d. Tarybai pirmininkaujančios

Ispanijos vardu Ispanijos vidaus reikalų ministras A. Pérez Rubalcaba pareiškė, kad visapusiškai remia terorizmo aukas ir kad Ispanija dės visas pastangas, kad Komisija ir Taryba joms padėtų.

Džiaugiamės visa šia parama. Vis dėlto dabar būtų laikas pereiti nuo pareiškimų prie veiksmų, kurie sutaptų su VI tarptautiniu kongresu terorizmo aukų klausimais, kuris turėtų vykti Salamankoje šio mėnesio 11–13 d. Kongreso dalyviams linkiu sėkmės darbe. Pone pirmininke, ir toliau turėtume raginti šioje srityje elgtis ryžtingai ir remti šią sritį Parlamente.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, mano kolegė V. De Keyser turėjo galimybę priminti sausio 27 d. Lieže įvykusią tragediją. Normalu, kad nekartosiu to, ką ji pasakė dėl aukų ir avarinių tarnybų, kurios nusipelno statuto.

Man kelia nerimą tai, kad pastato savininkas nebuvo apsidraudęs. Tenoriu atkreipti Komisijos dėmesį į tai, kad prieš kalbant apie kiekvienam piliečiui privalomą draudimą nuo gaisro būtų naudinga pakalbėti apie privalomą civilinės atsakomybės dėl tretiesiems asmenims kartais tyčia, tačiau svarbiausia – dėl neatsargumo padarytos žalos draudimą.

Manau, kad Komisija galėtų pateikti pasiūlymą, pvz., remdamasi vartotojų – šiomis aplinkybėmis vartotojas būtų prilyginamas piliečiui – apsaugos sistema, arba iniciatyvą, kuri taip pat gali būti pasiūlyta Parlamente.

Bet kuriuo atveju norėčiau paprašyti man galinčių pritarti kolegų EP narių šiuo klausimu paraginti visus piliečius apsidrausti civilinės atsakomybės draudimu, kad būtų padengiama bet kokia trečiajai šaliai padaryta žala.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kontroliuojanti Ispanijos bendrovė *Gas Natural* pateikė pakartotinio dujinimo gamyklų sausumoje, kurios turės poveikį Triesto vietovei, projektą, kuriam pritarė Italijos aplinkos ministerija.

Triesto pakartotinio dujinimo gamyklos techninė taryba atkreipė dėmesį į tam tikrus svarbius trūkumus. Po neoficialaus 2010 m. sausio 26 d. įvykusio Europos Komisijos, Italijos ir Slovėnijos susitikimo Italijos nuolatinis atstovas prie Europos Sąjungos viešai pamastė, kad Europos Sąjunga pritarė projektui, o remiantis oficialiu Slovėnijos pranešimu ginčo šalys buvo paragintos pasiekti susitarimą.

Praktiškai šį susitarimą, galbūt, bus sunku pasiekti dėl netipiškų pakartotinio dujinimo gamyklos atvejo aplinkybių. Iš tikrųjų pasirodo, kad už garantijų suteikimą ir saugą atsakingos įstaigos neįvykdė apsaugos pareigos. Atkreiptas dėmesys į didelį delsimą rengiant išorės avarinius planus ir palaikant ryšius su valstybės institucijomis ir už avarinių padėčių valdymą atsakingomis valdžios institucijomis, taip pat į visuomenės neinformavimą apie dideles avarijas, susijusias su elgesio kodeksais, ir į tai, kad nėra objektyvaus labai pavojingose pramonės gamyklose galinčios įvykti avarijos sukkelto domino poveikio vertinimo.

Dėl šių priežasčių manome, kad tai tik dar vienas bandymas pastatyti labai pavojingą gamyklą žinant, kad nėra imtasi visiškai jokių apsaugos ir saugos priemonių.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, mūsų vienos minutės kalbos užtruko penkiolika minučių ilgiau.

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

14. Administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje – Savitarpio pagalba išieškant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis – Neprivalomas ir laikinas atvirkštinio apmokestinimo sistemos taikymas tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama (Direktyvos 2006/112/EB dalinis keitimas) – Gero mokesčių srities valdymo skatinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl keturių pranešimų apmokestinimo klausimais.

Diskusijoms pateikti:

– M. Alvarez pranešimas dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (A7-0006/2010),

– T. Dumitru Stolojano pranešimas dėl savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis (A7-0002/2010),

– D. Casos pranešimas dėl atvirkštinio apmokestinimo sistemos neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama (A7-0008/2010),

– L. Domenici pranešimas dėl gero valdymo mokesčių srityje skatinimo (A7-0007/2010).

Pranešėjai M. Alvarez suteikiu žodį keturioms minutėms.

Magdalena Álvarez, pranešėja. – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Europos Sąjungos pagrindas – valstybių narių solidarumo ryšiai. Administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje iš tikrųjų yra geras šio solidarumo, kuris yra esminis Europos Sąjungos veikimo veiksnys, pavyzdys. Tai valstybių narių ir jų mokesčių administracijų tarpusavio lojalumas. Toks lojalumas virsta partnerių tarpusavio pasitikėjimu, vienas kitą laikant sąjungininku, kuris neleis sukčiautojams slėptis jo teritorijoje ir ten tęsti nesąžiningą veiklą.

Mokestinis sukčiavimas kenkia visai ekonomikai ir turi didelę reikšmę nacionaliniams biudžetams, nes jis sumažina galimybę patirti išlaidas ir investuoti. Be to, pažeidžiamas teisingo apmokestinimo principas tų piliečių, kurie laikosi taisyklių, atžvilgiu. Vyksta nesąžininga konkurencija, kuri lemia netinkamą rinkos veikimą. Visi šie padariniai kelia didelį susirūpinimą, nes naujausi duomenys rodo, kad mokestinis sukčiavimas Europos Sąjungoje siekia 200 mlrd. EUR per metus. Jeigu atsižvelgsime į tai, kad šis skaičius yra dvigubai didesnis nei Komisijos pasiūlyto ekonomikos atgaivinimo plano išlaidos, galime įvertinti sumos, apie kurią kalbame, dydį.

Todėl susiduriame su didele problema ir turėtume ryžtingai ją spręsti. Šiuo metu galiojanti direktyva, žinoma, yra pirmas žingsnis. Deja, nepaisant visų gerų direktyvoje įtvirtintų ketinimų, taikant ją praktikoje nepasiekta lauktų rezultatų.

Laikas imtis naujų priemonių ir pasirūpinti naujomis priemonėmis, kad apmokestinimo klausimai būtų sprendžiami kartu atsižvelgiant į rinkos integravimą ir liberalizavimą. Todėl palankiai vertinu Komisijos nario L. Kováco pateiktą pasiūlymą ir norėčiau jį pasveikinti su jo per visą kadenciją atliktu darbu, o konkrečiai šiandien – su nauja pasiūlyta direktyva.

Pasiūlymu mums bus suteiktos vis veiksmingesnės kovos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu Europoje priemonės. Šiuo požiūriu direktyvoje numatyta kokybinė ir kiekybinė pažanga. Tai kiekybinė pažanga, nes numatomi nauji įpareigojimai, ir kokybinė, kadangi galiojantys įpareigojimai išplėtojami. Taikymo sritis išplečiama nuo keitimosi informacija gavus prašymą iki privalomo keitimosi informacija.

Trečia naujovė – bankų paslapties panaikinimas. Ją vertinu kaip svarbiausią pasiūlyme nurodytą priemonę todėl, kad bankų paslaptis yra pagrindinė kliūtis, su kuria susiduria mokesčių administracijos. OECD ilgai ragino panaikinti bankų paslaptį ir G20 dabar šį klausimą sprendžia. Bankų paslapties panaikinimas suteiks labai veiksmingą priemonę, panaikinančią nepagrįstai veikiančius mokesčių rojus ES.

Šiandien mums pateiktame pranešime pritariama šiam tikslui. Šiuo pranešimu iš tikrųjų siekiame geriau pasinaudoti Komisijos pasiūlymų rezultatais. Tikslas – padidinti veiksmingumą ir pagerinti naujos direktyvos taikymą.

Neketinu pateikti išsamių pastabų ir daugiausia dėmesio skirsiu pagrindiniams pakeitimams. Pirma, išplėsta taikymo sritis, sugriežtintas privalomo informacijos keitimosi įgyvendinimas, o bankų paslapties atžvilgiu siūloma išplėsti taikymo kriterijus, kad jie atitiktų likusias direktyvos nuostatas. Taip pat numatyti kompromisiniai pakeitimai, t. y. su privalomu informacijos keitimusi, duomenų apsauga ir konfidencialumu bei keitimusi informacija su trečiosiomis šalimis susiję pakeitimai.

Galiausiai norėčiau padėkoti kolegoms komiteto nariams už jų darbą ir norą bendradarbiauti. Jų elgesys sveikintinas. Lengvai pasiekėme sutarimą. Rūmai aiškiai parodo savo poziciją. Parlamentas ryžtingai nusiteikęs kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu ir stiprinti didžius ES principus – lojalumą, skaidrumą ir sąžiningą konkurenciją.

Theodor Dumitru Stolojan, pranešėjas. – (RO) Paskutinė finansų ir ekonomikos krizė visapusiškai parodė, kaip svarbu, kad kiekvienos valstybės narės viešųjų finansų sistema būtų patikima ir tvari. Gerai savo finansus valdančios ir vykdančios anticiklinę politiką valstybės narės sugebėjo suteikti finansines paskatas, kad padėtų savo ekonomikoms įveikti krizę.

Šiomis aplinkybėmis aš, kaip pranešėjas, palankiai vertinu Europos Komisijos iniciatyvą ir Tarybos direktyvos dėl savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus, susijusius su mokesčiais ir muitais, pagerinimo projektą. Ši direktyva ne tik padės padidinti veiksmingumą šioje srityje, susijusioje su reikalavimų išieškojimu, tačiau taip pat padės rinkai geriau veikti. Norėčiau paminėti, kad direktyvos projekte numatyti svarbūs patobulinimai daugeliu klausimų, susijusių su reikalavimų išieškojimu: valdžios institucijų keitimasis informacija, išieškojimo būdai ir Europos Komisijos reikalaujami atsiliepimai siekiant stebėti vis didesnio masto veiklą, kaip tai atspindi atvejų skaičius valstybėse narėse.

Parengtas pakeitimų projektas. Norėčiau padėkoti visiems kolegoms EP nariams, pateikusiems šiuos pakeitimus, kuriais remiantis aiškiau išdėstomos direktyvos taikymo sąlygos.

David Casa, pranešėjas. – (MT) Manau, kad šiame pranešime bus aiškiai atskleista, kaip veiksmingai veikia Europos Sąjungos institucijos, susidūrusios su problema, kurią reikia spręsti skubiai ir itin dėmesingai.

Manau, kad kalbant apie „dingusio prekiautojo“ sukčiavimą Bendrijos viduje reikia atkreipti dėmesį į priemones, kurių reikia imtis šioje laikinojoje sistemoje, kurios tikslas – sustabdyti Europos PVM sistemomis piktnaudžiaujančius asmenis. Kaip jau minėjau, tokio pobūdžio sukčiavimas vadinamas „dingusio prekiautojo“ sukčiavimu Bendrijos viduje. Sunkiausia šio sukčiavimo forma vadinama „karuseliniu sukčiavimu“, kuris yra patyrusių ir profesionalių sukčių daromas nusikaltimas.

Naujausi tyrimai parodė, kad tokio pobūdžio sukčiavimai sudaro apie 24 proc. visų su PVM susijusių sukčiavimo atvejų. Jis padaromas, kai paslaugas siūlantis ar prekes parduodantis asmuo gauna PVM iš pirkėjo Bendrijos viduje ir šis mokėjimas tiesiog pradingsta šiems sukčiams ir šiems nusikaltėliams jo pagal reikalavimus nesumokėjus į išdą.

Todėl jis buvo pramintas „karuseliniu sukčiavimu“, nes šis PVM toliau pradingsta kiekvienoje šalyje, kur įvykdomas toks sukčiavimas. Todėl Komisijos pasiūlymu suteikiama galimybė pašalinti šią riziką, kuri atsiranda prekiaujant Bendrijos viduje. Privalome užtikrinti, kad nebūtų padidinta biurokratinė našta ir kad sąžiningus verslininkus nepriverstume patirti padarinių. Taip pat elgėmės atsargiai, kad ši laikinoji priemonė nebūtų taikoma per dideliu produktų skaičiumi, o tik tiems, kuriuos galima kontroliuoti ir įvertinti.

Reikia pakalbėti apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, nes Komisijos pasiūlymu ji buvo pakeista. Konstatuojame, kad dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos pažeidžiamumo buvo atliktas dar vienas pakeitimas, kuriuo remiantis nurodoma, kad tada, kai valstybė narė nusprendžia esanti pasirengusi taikyti šią sistemą, atvirkštinio apmokestinimo sistema turi tapti privaloma visiems mokėjimams dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, nes būtina, kad visų valstybių narių veiksmai būtų koordinuoti ir neatidėliotini.

Šiuo metu ir iki 2012 m. apie 90–95 proc. leidimų suteikiama tiems, kurie yra didžiausi teršėjai. Juos išduoda nacionalinės vyriausybės, o 5–10 proc. šių leidimų parduodama aukcionuose. Nuo 2013 m. aukcione jų bus parduodama dar daugiau ir todėl prieš sukurdami ir pradėdami taikyti šią sistemą turime užtikrinti, kad rinka būtų apsaugota nuo tų, kurie bando piktnaudžiauti sistema.

Manau, kad atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komitete pasiektą sutarimą, netgi įskaitydamas kompromisus, kurių man pavyko pasiekti su socialistais, liberalais ir kitomis frakcijomis, manau, kad jis turėtų padėti pagrindus patikimesnei sistemai. Todėl patvirtinę mano pranešimą su sukčiavimu kovosime rimčiau, tad mums geriau seksis spręsti su Europos Sąjungos PVM sistema susijusius klausimus.

Leonardo Domenici, pranešėjas. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nors gero mokesčių valdymo klausimas visuomet buvo svarbus, jis tapo dar svarbesnis ir reikšmingesnis po didelės prieš dvejus metus prasidėjusios ekonomikos ir finansų krizės. Europos ir tarptautiniuose aukščiausiojo lygmens susitikimuose – G20 – ypač kai jie susiję su kova su mokesčių slėpimu ir mokesčių rojais, buvo diskutuota ir vis dar diskutuojama šiuo klausimu.

Visa tai svarbu. Tai rodo ryžtą ir valią, tačiau neturėtume apsigauti galvodami, kad pakaks tik apie tai paskelbti. Reikia veiksmingos ir tęstinės politikos. Vis dar yra daug sprendinių problemų. Iš tikrųjų, vis dar per daug paprasta nusipirkti ar įsteigti fiktyvią įmonę, siekiant išvengti apmokestinimo. Tiesiog pasižvalgykite internete: tūkstančiuose interneto svetainių, netgi Europos Sąjungos šalyse, siūloma pirkti įmones. Įmonei įsteigti dažniausiai tereikia nusiųsti elektroninį laišką ir pridėti skenuotą paso kopiją. Privalome sustabdyti fiktyvių juridinių subjektų steigimo, siekiant išvengti apmokestinimo, praktiką.

Mano pristatomas pranešimas parengtas remiantis 2009 m. balandžio 28 d. Komisijos komunikatu dėl gero mokesčių srities valdymo skatinimo. Pranešimu siekiama pateikti ryžtingus pasiūlymus, o Europos Komisija

ir Taryba raginamos priimti griežtus įsipareigojimus, kad šie pasiūlymai galėtų būti įgyvendinti. Kovą su mokesčių rojais, mokesčių slėpimu ir neteisėtu kapitalo nutekėjimu būtina laikyti Europos Sąjungos prioritetais.

Taigi, gero valdymo principas yra grindžiamas skaidrumu, keitimusi informacija, tarpvalstybiniu bendradarbiavimu ir sąžininga konkurencija mokesčių srityje. Kalbame apie tai, kad Europos Sąjungoje reikia glaudžiau bendradarbiauti mokesčių srityje.

Bendras tikslas, kurį turime sau kelti – privalomas keitimasis informacija pasaulio ir daugiašaliu mastu, tačiau jo siekti turime pradėti nuo Europos Sąjungos. Kaip jau minėjo M. Alvarez, privalome visiškai panaikinti bankų paslaptį Europos Sąjungos šalyse ir užuot keitęsi informacija nedelsdami panaikinti laikinas išskaičiuojamojo mokesčio, kuris dažnai nuslepiamas arba nepakankamai įvertinamas, taikymo išimtis.

Nenorėčiau sustoti prie konkrečių pranešime pateiktų pasiūlymų. Tačiau pabrėšiu, kad mums dar visų pirma reikia nuveikti štai ką: išplėsti 2003 m. Santaupų direktyvos taikymo sritį, kovoti su sukčiavimu PVM srityje, sukurti ES viešą registrą, kuriame būtų nurodomi asmenų vardai ir įmonių pavadinimai, kurie įsteigę įmones ar atidarę sąskaitas mokesčių rojuose, ir suteikti naują paskatą mokesčių derinimo projektams, pradedant nuo bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės.

Europos Sąjunga taip pat turi laikytis tik bendros pozicijos tarptautiniu lygmeniu ir kovoti dėl OECD standartų patobulinimo, kad vietoj keitimosi informacija pateikus prašymą būtų pasiekta keitimosi informacija privaloma tvarka.

Pone L. Kovácsai, išklausių taip pat ir kitų pranešimų, mums reikia, kad Komisija būtų labai ryžtinga, taip pat kad dabar perduodant įgaliojimus būtų atkreiptas naujosios Komisijos dėmesys į šiuos prioritetus. Kaip Europos Parlamentas turime teisę prašyti Tarybos ir Komisijos atsiskaityti už savo veiklą.

Dėkoju savo kolegoms EP nariams, ir visų pirma šešėliniams pranešėjams, už jų pagalbą rengiant šį dokumentą, kurį, tikiuosi, Parlamentas patvirtins.

László Kovács, Komisijos narys. – Pone pirmininke, gerbiamieji EP nariai, man malonu paskutinę savo, kaip Komisijos nario, atsakingo už mokesčius ir muitų sąjungą, kadencijos dieną su jumis diskutuoti mokesčių klausimais.

Pirmiausia norėčiau padėkoti Europos Parlamentui ir visų pirma Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui už paramą daugumai, jeigu ne visiems mūsų pateiktiems pasiūlymams mokesčių srityje, kurios Komisija ir aš sulaukėme per pastaruosius penkerius metus.

Mokesčių politikos klausimai, kuriuos dabar aptariate, yra labai svarbūs, siekiant Komisijos tikslo geriau kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, dėl kurių per metus ES prarandama 200–250 mlrd. EUR. Taip pat siekiame padidinti skaidrumą ir sustiprinti bendradarbiavimą.

Ypač norėčiau padėkoti L. Domenici, M. Alvarez, T. D. Stolojanui ir D. Casai konstruktyviai sprendus su šiomis mokesčių iniciatyvomis susijusius klausimus. Labai džiaugiuosi, kad pranešimais iš esmės siekiama paremti Komisijos iniciatyvas. Suprantu, kad pranešimuose raginama dėti didesnes pastangas siekiant, pirma, gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir ne Europos Sąjungoje; antra, administracinio bendradarbiavimo mokesčių srityje; trečia, savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus, susijusius su mokesčiais; ir, ketvirta, kovos su sukčiavimu PVM srityje, visų pirma su „karuseliniu sukčiavimu“.

Gero mokesčių srities valdymo srityje Komisijos vykdoma politika siekiama skatinti skaidrumo, keitimosi informacija ir sąžiningos mokesčių konkurencijos principų laikymosi pasauliniu mastu. 2009 m. balandžio mėn. Komisija priėmė komunikatą, kuriuo skatinamas šių principų laikymasis siekiant kovoti su tarpvalstybiniu mokesčių sukčiavimu bei jų slėpimu ES ir ne ES ir užtikrinti vienodas sąlygas.

Siekdama pagerinti gerą valdymą ES Komisija pateikė kelis pasiūlymus. Šiuo metu šie pasiūlymai svarstomi, bet tikiuosi, kad greitai jie bus priimti ir tai sustiprins mūsų argumentus kitoms šalims imtis panašių veiksmų.

Komisija tvirtai įsitikinusi, kad stiprinant ES ir jos šalių partnerių ekonominius santykius visuomet kartu reikėtų įsipareigoti laikytis gero valdymo principų. Remiantis 2008 m. Tarybos išvadomis, atitinkamuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis siekiama įtraukti nuostatą, kuria remiantis ES partneriai pripažintų gero valdymo principus mokesčių srityje ir įsipareigotų juos taikyti.

Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į besivystančias šalis. Komisijos tarnybos šiuo metu rengia komunikatą, kuriuo bus siekiama spręsti gero valdymo mokesčių srityje klausimus atsižvelgiant į savitas vystomojo

bendradarbiavimo aplinkybes. Šiame komunikate bus nagrinėjama gero valdymo mokesčių srityje svarba gerinant lėšų surinkimą besivystančiose šalyse pasitelkiant būtent gebėjimų ugdymo priemones.

Džiaugiuosi, kad pritariate, jog Komisija turėtų visapusiškai dalyvauti vertinant veiksmus OECD pasauliniame forume, visų pirma nustatant bendradarbiauti nelinkusias teritorijas, kuriant atitiktis reikalavimams vertinimo sistemą ir įgyvendinat skatinimo laikytis reikalavimų priemones. Komisija turėtų ir toliau aktyviai dirbti siekiant užtikrinti, kad visi partneriai įvykdytų savo įsipareigojimus.

Kalbant apie šaliai privalomų sudaryti susitarimų dėl keitimosi informacija mokesčių srityje skaičių – dvylika susitarimų – tam, kad šalis įgytų bendradarbiaujančios teritorijos statusą, Komisija pritaria, kad reikia patikslinti šį kriterijų ir atsižvelgti į kokybinius aspektus, pvz., pirma, į teritorijas, su kuriomis sudaryti susitarimai. Kad būtų visai aišku – mokesčių rojus, sudaręs dvylika susitarimų su kitais mokesčių rojais, tikrai neatitiktų šio kriterijaus. Antra, teritorijos noras toliau sudarinėti susitarimus net pasiekus šį rodiklį, ir trečia – įgyvendinimo veiksmingumas.

Dėl jūsų prašymo išnagrinėti įvairias bausmių ir paskatų galimybes, siekiant skatinti gerą mokesčių srities valdymą, Komisija jau nagrinėja įvairias paskatų galimybes skatinti gerą mokesčių srities valdymą ES lygmeniu, pvz., platesnio masto paramos vystymuisi naudojimą, siekiant paraginti kai kurias trečiąsias šalis atsisakyti nesąžiningos mokesčių konkurencijos. Galimų bausmių srityje padaryta mažesnė pažanga ir, žinoma, ES imantis bet kokių veiksmų reikia atsižvelgti į konkrečių valstybių narių mokesčių politiką.

Vis dėlto dviem klausimais neviseškai jums pritariu. Vienas jų susijęs su viešuoju registru ir informacijos, susijusios su investuotojais mokesčių rojuose, atskleidimu. Manau, turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp privatumo ir būtinybės teritorijose vykdyti mokesčių įstatymus.

Neturėtų būti kokių nors keitimosi informacija apribojimų, grindžiamų su bankų paslaptimis arba nacionaliniais mokesčių tarifais susijusiais reikalavimais, tačiau turėtų būti paisoma mokesčių mokėtojų teisių ir griežtų informacijos konfidencialumo reikalavimų. Į šiuos apribojimus turėtų būti atsižvelgiama, taigi viešasis registras nėra geriausia išeitis.

Kitas rūpestis – sandorių kainodara. Siekiant geriau nustatyti netikslias sandorio kainas ir dažniausiai taikomus mokesčių slėpimo būdus, siūlote pereiti prie pelno palyginimo metodų. Mano nuomone, nors tiesa, kad pramonės sektoriaus pelno palyginimas galėtų būti rodiklis, kad kažkas yra negerai, tačiau vieno rodiklio nepakanka, kad būtų galima aiškiai konstatuoti netinkamą sandorių kainodarą, ir jis tegalėtų būti viena dalis daug platesnio masto kainų, taikomų tarp pavaldžios ir tarptautinės įmonės, tikslumo rizikos vertinimo.

Pelno palyginimo metodas priimtinas, tačiau tik tuo atveju, jei juo pasiekiamas toks pats rezultatas kaip ir taikant sandorių metodą. Iškart pritaikius pelno palyginimo metodą – kaip, atrodo, siūloma ir pakeitimuose – nebūtina bus parodyta „teisinga“ padėtis rinkoje.

Pasiūlyta nauja direktyva dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje siekiama patobulinti ir modernizuoti visus keitimosi informacija ir kitus valstybių narių bendradarbiavimo būdus, siekiant geriau užkirsti kelią mokestiniam sukčiavimui ir mokesčių slėpimui. Visų pirma, direktyva siūloma panaikinti bankų paslaptį valstybių narių santykiuose administracinio bendradarbiavimo tikslais. Labai džiaugiuosi M. Alvarez pranešime išsakytu konstruktyviu požiūriu ir palaikymu šio pasiūlymo atžvilgiu.

Žinau, kad daugiausia prieštaraimų komitetuose kilo aptariant pakeitimus dėl privalomo keitimosi informacija, siekiant, kad privalomo keitimosi informacija tvarka būtų savanoriškai pasirenkama remiantis valstybių narių sprendimu.

Leiskite priminti, kad šiuo pasiūlymu siekiama skatinti ES keitimąsi informacija visais būdais ir kitas administracinio bendradarbiavimo formas ir ypač privalomą keitimąsi informacija, kuris yra pagrindinis mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo prevencijos ramstis.

Keitimosi informacija gavus prašymą, kaip normos OECD, skatinimas, žinoma, priimtinas metodas bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, tačiau tokioje visiškai integruotoje vidaus rinkoje kaip viena bendra ES rinka, valstybės narės privalo siekti aukštesnių tikslų ir imtis pažangesnių priemonių. Jos turi turėti galimybę naudotis geriausiomis esamomis priemonėmis, kad pasiektų savo politinių tikslų – kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu.

Atkreipiu dėmesį, kad pranešimo projekte dėl mokesčių valdymo pabrėžiama, kad privalomą keitimąsi informacija reikia plėtoti kaip bendrą reikalavimą, kaip priemonę, užkertančią kelią fiktyvių juridinių asmenų naudojimui, siekiant išvengti apmokestinimo. Taip pat atkreipiu dėmesį, kad pranešime pritariama šiam

pasiūlymui dėl naujos direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo, nes jame taip pat išplečiama direktyvos taikymo sritis, ją taikant visoms mokesčių rūšims, ir panaikinama bankų paslaptis. Todėl raginu jus nebalsuoti už naują PPE frakcijos pateiktą pakeitimą, kuriuo siekiama pašalinti iš pranešimo bet kokias užuominas apie privalomą keitimąsi informacija.

Kalbant apie pakeitimus, kuriais siekiama aiškiau apibrėžti taisyklės dėl privačių duomenų apsaugos, norėčiau pabrėžti, kad bet kuriuo atveju valstybės narės privalo laikytis galiojančių Bendrijos teisės aktų šiuo klausimu ir kad todėl šių taisyklių reikės laikytis neatliekant jokių direktyvos projekto nuostatų. Vis dėlto aiškumo dėlei būtų galima nustatyti bendrą konstatuojamąją dalį dėl galiojančių Bendrijos taisyklių.

Dėl pakeitimų, susijusių su vertinimo sistema ir reikalavimais, manau, kad pagal pasiūlyme numatytas ir Tarybai pirmininkaujančios valstybės kompromisiniame tekste patvirtintas taisykles turėtų būti nustatyta sistema, atspindinti pasiūlytų pakeitimų esmę.

Komisija, iš esmės, gali pritarti kai kuriems pakeitimams, pvz., tokiems, pagal kuriuos numatoma galimybė Komisijai priimti deleguotuosius aktus, paisydama pajamų ir kapitalo kategorijų, kurioms taikomas privalomo keitimosi informacija reikalavimas, techninio pobūdžio patobulinimų, o atitinkamos kategorijos turėtų būti nustatomos pačioje direktyvoje, o ne pagal komitologijos procedūrą. Tai taip pat atitinka dabartinių diskusijų Taryboje kryptį.

Komisija iš esmės taip pat gali pritarti pakeitimams dėl bankų paslapties, kuriais remiantis nebūtų daromas skirtumas tarp mokesčių mokėtojų atsižvelgiant į jų mokesčių mokėjimo vietą. Be to, Komisija iš esmės taip pat pritaria pakeitimams dėl pareigūnų dalyvavimo atliekant administracinius tyrimus.

Per Tarybos svarstymus Komisija pritarė šių pakeitimų esmei, oficialiai nekeisdama savo pasiūlymo, nes, regis, šios nuostatos jau įtrauktos į kompromisinį tekstą.

Norėčiau sugrįžti prie Komisijos pasiūlymo dėl savitarpio pagalbos išieškant mokesčius. Nacionalinės nuostatos dėl mokesčių išieškojimo taikomos tik tos valstybės teritorijoje, ir mokestiniai sukčiai tuo pasinaudojo, kad sukurtų nemokumo padėtį valstybėse narėse, kuriose jie turi skolų. Todėl valstybės narės vis dažniau prašo kitos valstybės narės pagalbos išieškant mokesčius, bet galiojančios nuostatos leido išieškoti tik 5 proc. skolų.

Komisijos pasiūlymu siekiama nustatyti geresnę pagalbos teikimo sistemą su taisyklėmis, kurias būtų lengviau taikyti, ir nustatyti lankstesnes prašymo dėl pagalbos suteikimo sąlygas. Kaip žinote, 2010 m. sausio 19 d. ECOFIN pasiekė susitarimą dėl bendro požiūrio į direktyvos projektą. Labai džiaugiuosi T. D. Stolojano pranešime parodyta parama šiam pasiūlymui.

Komisija iš esmės gali pritarti pakeitimui, kuriuo siekiama, kad suinteresuotų valstybių narių sudarytas susitarimas galiotų prašymą pateikusių valstybės narės pareigūnų naudojimuisi tyrimo įgaliojimais valstybėje narėje, kuriai pateikiamas prašymas. Tai taip pat numatyta Tarybos kompromisiniame tekste. Tačiau Komisija negali pritarti kitiems pakeitimams, pvz., pakeitimams, kuriais siekiama įvesti sisteminių ir privalomą keitimąsi informacija išieškojimo srityje, nes tai gali užkrauti neproporcingą administracinę našą, kadangi toks reikalavimas galiotų taip pat ir neprobleminiais išieškojimo atvejais. Nepaisant to, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, apsvarstys tolesnes pagalbos išieškant mokesčius ir sprendžiant galimas problemas galimybes.

Baigdamas norėčiau tarti kelis žodžius dėl Komisijos pasiūlymo dėl neprivalomo ir laikino atvirkstinio apmokestinimo mechanizmo taikymo. Greitai reaguojant į naujus ir nerimą keliančius mokesčių slėpimo būdus, apie kuriuos pranešė keletas valstybių narių, šiuo pasiūlymu siekiama suteikti suinteresuotoms valstybėms narėms galimybę, naudojantis neprivaloma ir laikina sistema, taikyti vadinamąjį atvirkstinio apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį tam tikruose sektoriuose, kuriuose yra didelė mokestinio sukčiavimo rizika, PVM turi apskaityti klientas. Remiantis siūloma direktyva valstybės narės gali pasirinkti daugiausia dvi prekių, kurias tiekiant gali būti daug sukčiaujama, kategorijas, pvz., mobiliuosius telefonus, ir vieną paslaugų, kurias teikiant gali būti daug sukčiaujama, kategoriją, pvz., šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimai, kurioje praėjusią vasarą buvo nustatyta daugiausia sukčiavimo atvejų įvertinus penkias kategorijas.

Jie turės įvertinti šios priemonės veiksmingumą kito pobūdžio prekėms ar paslaugoms ir kitiems sukčiavimo būdams, taip pat ir jos poveikį galimam sukčiavimo veiklos perkėlimui į kitas valstybes nares.

Mane nudžiugino tai, kad Taryba taip greitai pritarė šiam pasiūlymui ir šiuo klausimu gruodžio 2 d. ECOFIN taryboje pasiekė susitarimą. Žinoma, gaila, kad susitarimas pasiektas tik dėl vienos pasiūlymo dalies, – dėl

šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų, – tačiau tikrai žinau, kad tai buvo ta dalis, dėl kurios reikėjo imtis priemonių neatidėliojant.

Komisija ir toliau padės Tarybai kuo konstruktyviau vesti derybas dėl likusių pasiūlymo dalių.

Galiausiai norėčiau dar kartą padėkoti Europos Parlamentui už greitą jo reakciją ir aiškią paramą. Nors Komisija šiuo metu ir negali oficialiai pritarti visiems pasiūlytiems pakeitimams, jie mums labai padės diskusijose Taryboje ateityje. Iš tikrųjų kalbame apie mūsų gebėjimą greitai reaguoti į plataus masto sukčiavimo sistemą, tačiau taip pat apie ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą.

Pirmininkas. – Ačiū, Komisijos nary L. Kovácsai. Kaip minėjote, tai paskutinis kartas, kai jūs atėjote į šiuos rūmus, taigi leiskite jums padėkoti už puikų bendradarbiavimą jūsų kadencijos laikotarpiu.

Astrid Lulling, PPE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, dažnai viskas priklauso nuo sėkmės. Kai diskutuojame dėl privatumo ir asmenų apsaugos ir šios diskusijos susilaukia naujų atgarsių, šių rūmų nariai turi puikią galimybę patvirtinti tam tikrus tvirtus principus. Nesvarbu, apie ką kalbėtume, – kūno skenerių įrengimą oro uostuose ar SWIFT susitarimą Jungtinėse Valstijose, – aktyvūs asmens laisvių gynėjai šią savaitę nedvejodami sieks, kad jų nuomonė būtų išklausyta net jeigu dėl to atsirastų didelė diplomatinė įtampa.

Vis dėlto tenka apgailestauti, kad jų kova už piliečių laisves yra permaininga ir nenuosekli. Kai keliamas banko ir finansinių duomenų apsaugos klausimas, gera staiga pavirsta blogu. To, ką kitose srityse dera saugoti, reikia nepaisyti naujo reikalavimo labui: bendros privalomos fiskalinės kolonoskopijos. Masinis privalomas keitimasis informacija, kuriuo grindžiami M. Alvarez ir L. Domenici pranešimai, yra visais pjuviais jus skenuojantis skeneris; dar didesnė blogybė yra SWIFT susitarimas, kurio atžvilgiu nėra kelio atgal. Vis dėlto šis Parlamentas neeis, kad prieštaravimai jam sutrukdytų. Jis gali pritarti privalomam Europos mokesčių administracijų keitimuisi visomis įsivaizduojamomis duomenų formomis ir kartu asmens laisvių labai nepritarti SWIFT susitarimui su Jungtinėmis Valstijomis.

Ar šis nesuderinamumas, šis nenuoseklumas gali būti suvokiamas arba net kartais pateisinamas veiksmingumo sumetimais? Ne. Auksinė taisyklė, kitaip tariant, jūsų auksinė taisyklė – privalomas keitimasis visais visų ne rezidentų mokesčių, bankų ir finansiniais duomenimis – neišvengiamai sukels sunkiai suvaldomą duomenų srautą. Vis dėlto taupymo pajamų apmokestinimo precedentą turėtumėte vertinti kaip įspėjimą. Tačiau taip nėra. Dar kartą turite klysti ir ginti neveiksmingą sistemą. Kurtiesni už negirdinčius nėra.

Savo draugams, kuriems, atrodo, kelia susirūpinimą pernelyg didelė biurokratinė našta, kuri gali atsirasti dėl šios sistemos įgyvendinimo, norėčiau pasakyti, kad vienintelis sprendimo būdas – prieštarauti jai, neįvesti jos ir tada stebėtis jos tragiškais padariniais.

Jums leidus, pone pirmininke, kalbą baigsiu kreipimusi į Komisijos narį L. Kovácsą, kuris šį vakarą paskutinį kartą gina savo poziciją. Linkiu jam laimingai išeiti į pensiją. Komisijos nary, per savo karjerą pasirinkdamas kovą dažnai klydote, tačiau būdama maloni galiausiai per daug jūsų nekritikuosiu. Laimingo išėjimo į pensiją, Komisijos nary.

(Kalbėtoja sutiko atsakyti į klausimą, užduodamą pakėlus mėlynąją kortelę pagal Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalį)

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Ponia A. Lulling, tik norėčiau užduoti vieną klausimą. Ką jūsų kalboje bendro turi privalomas keitimasis informacija ir paslapties panaikinimas, jeigu tai du akivaizdžiai skirtingi klausimai? Didžiojoje dalyje Europos šalių bankų paslapties nėra. Veikia privaloma mokesčių administratorių keitimosi informacija sistema ir kiekvieno iš jų turimi duomenys neskelbiami internete. Ar nėra jokių būdų kalbėti apie šias dvi problemas atskirai?

Astrid Lulling, PPE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, mano kolega EP narys, deja, nieko nesuprato, tačiau atsižvelgdama į tai, kad mano kalbėjimo laikas išseko, jam tai paaiškinsiu asmeniškai. Tikiu, kad iki balsavimo jis supras.

Liem Hoang Ngoc, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiuo krizės laikotarpiu panaudota daug viešųjų finansų – iš pradžių finansinei sistemai gelbėti, vėliau socialiniams ir ekonominiais padariniais švelninti.

Šiomis aplinkybėmis daug kalbama apie valstybės deficitą, kritikuojamos valstybių narių išlaidos, tačiau iš mokesčių gaunamos pajamos lieka antrame plane. Pamištama, kad kasmet Europos Sąjungoje 200 mlrd. EUR mokesčių nuslepia, ir tai yra lėšos, kurios galėjo būti panaudotos labai svarbioms atgaivinimo politikos

priemonėms, lėšos, kurios mums leistų ramiai spręsti, kaip kai kas kabutėse vadina, demografinio sprogo klausimą.

Todėl šiandien mūsų aptariamieji dokumentai tokie svarbūs. Skolų išieškojimo srityje bendrų priemonių nustatymas ir visiškai skaidrumas valstybės narėse yra gyvybiškai svarbu, jeigu norime užtikrinti, kad nė vienas pilietis, nė viena įmonė negalėtų išvengti fiskalinės atsakomybės ir kad kiekvienas prisidėtų prie bendrų pastangų.

Turime suteikti kiekvienos Europos Sąjungos šalies mokesčių administratoriams jų uždaviniams įgyvendinti reikalingus išteklius. Taip pat turime atkreipti dėmesį į didelę sėkmingos fiskalinės politikos svarbą.

Šiuo metu visi susirūpinę dėl Graikijos. Dabar matome kraštutinius atvejus, prie kurių veda veiksmingos mokesčių sistemos nebuvimas. K. Karamanlio vyriausybei kenkia ne tik krizė; visų pirmiausia tai yra jos pirmtakės politinės drąsos trūkumas nesiimant reformuoti Graikijos mokesčių administravimo sistemos ir taip nesukuriant veiksmingos mokesčių išieškojimo priemonės.

Tikimės, kad sprendžiant šį klausimą Europos Sąjunga pasinaudos visais turimais ištekliais, kad patvirtintų savo solidarumą su Graikija. Tikiuosi, kad mūsų trečiadienio balsavimas bus toks pats kaip balsavimas komitete ir jis šiek tiek paskatins priimti teisės aktus dėl mokesčių išieškojimo.

Sharon Bowles, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, džiaugiuosi, kad aptariame šiuos pranešimus nepasibaigus Komisijos nario kadencijai, net jeigu taip ir turėtų būti daroma. Komitetas labai stengėsi to siekti. Tačiau, Komisijos nary, daugybė – iš tikrųjų, sakyčiau, daugeliu – klausimų vieni kitiems pritarėme, tačiau, žinoma, nepasiekėme jokio susitarimo. Pvz., susitarėme dėl PVM už prekių įsigijimą Bendrijos viduje, tačiau nuomonės nesutapo dėl bendrosios ir individualiosios atsakomybės už tarpvalstybinius sandorius ir netgi keliais klausimais nusivylėme dėl valstybių narių aplaidumo arba paramos iš jų trūkumo. Vienas tokių pasiūlymų – bendra konsoliduota pelno mokesčio bazė (angl. CCCTB).

Tačiau šio nusivylimo akivaizdoje pasiūlėte griežtesnes, tradicines kontrolės priemones, grindžiamas bendradarbiavimu, keitimusi informacija ir duomenų prieinamumu. Todėl asmeniškai ir kaip Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pirmininkas pasinaudosiu proga jums padėkoti už jūsų darbą ir entuziazmą jūsų kadencijos laikotarpiu. Kaip minėjo kolegos, šiuo sunkmečiu mokesčių srityje dar svarbiau užtikrinti, kad valstybės narės galėtų surinkti visus mokėtinus mokesčius. Su šiuo paskatinimu Taryba privalo siekti didesnės pažangos ateityje. Tie, kurie sąmoningai planuoja nuslėpti mokesčius ar jų išvengti, visuomenei tikrai daro žalą ir neturėtų tikėtis atlaidumo, kai būna sugauti, ir turime turėti jiems pagauti reikalingas priemones.

Konkrečiai administracinio bendradarbiavimo klausimu manau, kad privalomas keitimasis informacija naudingas. Jis susijęs su Santaupų mokesčio direktyva, kurią, tikiuosi, Taryba greitai priims. Tačiau jūsų entuziazmas sprendžiant šį klausimą jau įnešė teigiamų pokyčių tiek ES teritorijoje, tiek ir ne ES. Taip pat palankiai vertinu direktyvą dėl savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus, tačiau manau, kad įgyvendinant geriau būtų žemesnė riba. Galiausiai noriu jūsų ir kolegų atsiprašyti, kad nepasiliksiu tolesnėms diskusijoms, tačiau kaip visada šiuose rūmuose darbotvarkės dubliuojasi.

Philippe Lamberts, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, jau kelios savaitės populiariau nerimauti dėl kai kurių valstybių narių biudžeto deficito. Žinoma, galima kritikuoti tam tikrus viešųjų išlaidų pavyzdžius, – ir neturėtume nuo to susilaikyti, – galima paminėti milijardus eurų subsidijų iškastiniam kurui, tačiau nepamirškime, kad, kaip sakė socialistų EP narys, valstybės deficito padidėjimas pirmiausia yra finansų ir ekonomikos krizės padarinys.

Nemanau, kad patikimo vyriausybės valdymo turėtų mokyti tie, kurie dėl savo polinkio imtis rizikingų operacijų – finansuojamų, norite tikėti, norite ne, skolintomis lėšomis – sukėlė krizę.

Šiomis aplinkybėmis sutariame, kad dabartinio dydžio valstybės deficitas netvarus, nes jis sumažina Europos galimybes pirmauti pasaulyje ekologiškos naujosios politikos srityje, ko jai labai reikia. Todėl klausimą turime nagrinėti ne tik „išlaidų“, bet ir „pajamų“ prasme ir tai kryptis, kuria vadovaujamės skaitydami šiandien pateiktus pranešimus, ypač M. Alvarez ir L. Domenici pranešimus.

Nustatydami privalomo mokesčių administratorių keitimosi informacija reikalavimą, jie valstybėms narėms suteikia puikias kovos su mokestiniu sukčiavimu priemones. Norėčiau jums priminti, kad metinis mokestinio sukčiavimo mastas siekia 200–250 mlrd. EUR arba du procentus BVP. Dar prieš prabildami apie Europos mokesčių sistemos pertvarką, užsitikrinkime, kad surenkami mokėtini mokesčiai.

Be to, projektuose pritariama, kad būtų nustatyta bendra mokesčio bazė įmonių apmokestinimui, kuri būtų aiškesnė mokesčių mokėtojams ir valstybėms narėms. Tai bus žingsnis į priekį, tačiau tai turėtų sudaryti geresnes sąlygas ne konkurencijai, o bendradarbiavimui. Laikas užkirsti kelią fiskaliniam dempingui, šiai pražūtingai praktikai, kuri kenkia mokesčių surinkimui valstybėse narėse, o kam tai žalinga? Tai žalinga mokesčių mokėtojams ir MVĮ, kurie neturi tiek išteklių, kiek turi didelės tarptautinės įmonės, kad apgautų valstybes nares.

Todėl, mano nuomone, konsoliduota mokesčio bazė yra būtina laipsniško mokesčių tarifų įmonėms suderinimo – tai atitinka mūsų veiksmus PVM srityje – sąlyga, pradedant nuo minimalių ribų nustatymo.

Galiausiai siekiant nustatyti tvarų valstybių narių mokesčių sistemų pagrindą reikės daug didesnių pokyčių: sumažinti iš darbo gaunamų pajamų apmokestinimą ir šį sumažėjimą kompensuoti įvedant progresyvių energijos mokesčių – neatsinaujinantiesiems energijos ištekliams – ir finansinių sandorių bei pelno mokesčių. Tačiau, kaip sakydavo mano močiutė, tai jau kita istorija.

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas sveikina M. Alvarez ir L. Domenici parengus puikius pranešimus, kuriuose nėra tik pakartojama ankstesnė Europos Parlamento nuomonė, o keliama aukštesni tikslai ir išreiškiamas praktiškesnis požiūris.

Savo kalbą taip pat užbaigsiu atsisveikindamas su L. Kovácsu. Kai pradėjote dirbti, dar nebuvau EP narys. Kolegos man pasakojo, kad savo veiksmais sudarėte kur kas geresnį išpūdį, nei jis buvo, kai buvote pirmą kartą paskirtas. Todėl mus maloniai nustebinote. Linkiu jums sėkmės.

Ashley Fox, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjams ir kitiems šešėliniams pranešėjams už dideles jų pastangas rengiant šiuos pranešimus.

Apmokestinimo, ypač bet kokia jo suderinimo forma, klausimas visuomet buvo opus. Turime suderinti vienos bendros rinkos veikimo būtinybę su būtinybe apsaugoti valstybių narių kompetenciją apmokestinimo srityje. Norėčiau pranešti Ph. Lambertsui, kad mokesčių slėpimą geriausia mažinti taikant paprastesnius mokesčius ir nustatant mažesnius mokesčių tarifus. Mokesčių konkurencija labai sveikintina. Ji apsaugo mokesčių mokėtoją nuo godžios valdžios.

Valstybės narės turi turėti laisvę pasirašyti dvišalius susitarimus su trečiosiomis šalimis. Jungtinė Karalystė ir JAV lengvai keičiasi informacija dėl jų ankstesnės bendradarbiavimo patirties kovojant su terorizmu. Jeigu tokia informacija būtų dalijamasi visoje ES, daug trečiųjų šalių ateityje atsisakytų panašaus pobūdžio susitarimus. Bendradarbiavimas nutrūktų ir kiltų grėsmė nacionaliniam saugumui.

Raginu EP narius vertinti šiuos pranešimus remiantis praktiniu požiūriu. Turime būti tikri, kad nesiimsime bereikalingo suderinimo, kuris kelia grėsmę nacionaliniam saugumui.

Nikolaos Chountis, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (EL) Pone pirmininke, aptariamuose pranešimuose, be abejo, dedamos pastangos siekiant Europos Sąjungos lygmeniu sukurti teisinę administracinio bendradarbiavimo tiesioginių ir netiesioginių mokesčių (bet ne PVM ir ne akcizų) srityje sistemą.

Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad pasiūlymas dėl direktyvos ir kiti pasiūlymai yra susiję su mokesčių slėpimo ir mokesčio sukčiavimo problema.

Vis dėlto krizės laikotarpiu išryškėjo du mokesčių slėpimo aspektai. Pirmasis susijęs su mokesčių konkurencija Europoje. Ji neskatina valstybių narių solidarumo ir ekonominės bei socialinės sanglaudos. Turime kovoti su šia problema ir ją išspręsti.

Antrasis susijęs lengvatinės prekybos įmonėmis. Kaip visi žinome, šios įmonės yra mokesčių slėpimo ir pinigų plovimo priemonės. Pvz., Graikijos vyriausybės noras tokiems sandoriams paprasčiausiai taikyti 10 proc. mokesčio tarifą yra skandalingas.

Šiomis aplinkybėmis ir, kaip pažymėjo daugelis EP narių, šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu, kai visos valstybės narės susiduria su finansiniais sunkumais, net nekalbant apie tai, kad Europos centrinio banko darbo metodai ir Stabilumo pakto taikymo būdas yra netinkami, nes, užuot sprendę problemą, ją tik pagilina, problemas, tarp jų mokesčių slėpimo problemą, turime spręsti bendrai.

Privalome kovoti su mokesčių slėpimo ir mokesčio sukčiavimo problema, kad vyriausybės turėtų pajamų, kai jų prireiks persikirstymo ir plėtros politikos priemonėms.

Godfrey Bloom, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, apmokestinimas, kaip sąvoka, per pastaruosius 3 000 metų ne itin pasikeitė, ar ne? Turtingieji ir galingieji vagia pinigus iš paprastų žmonių, kad patys galėtų geriau gyventi.

Šiais laikais pasikeitė tai, kad dabar apmokestinimas „naudingas mokesčio mokėtoju“: kažkoku būdu esame apmokestinami *pro bono*.

Kad ši išgalvota nuostata išliktų, periodiškai sugalvojame gąsdinimo priemonių, kad įbaugintume žmones paklusti. Naujausia iš šių priemonių yra, žinoma, tai, kad jeigu nesumokėsime ekologinių mokesčių, visi mirsime. Tai primena viduramžių religijas – argi ne? – kuriose elgtasi taip pat: sumokėk arba dek pragare.

Mokesčių suderinimas – šiuolaikinių politikų sluoksnių svajonė, siekiant užtikrinti, kad nė viena vyriausybė nepavogtų per mažai iš savo žmonių, galima sakyti, tai tam tikras vagių kartelis.

Jeigu tikrai norite suderinti mokesčius, norėčiau pasiūlyti, kad Komisija ir biurokratai mokėtų tokius pačius mokesčius kaip rinkėjai, kad jie neštų tokią pat mokestinę naštą kaip visi kiti, kol rinkėjai nešturmuoja šio pastato ir nepakaria mus ant gegnių, kam jie turi visišką teisę.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Pone pirmininke, turime persvarstyti demokratinį procesą. Kaip jaunas autorius ir žurnalistas mokėdavau 62 proc. mokesčių idėjiniu pagrindu, nes buvau įsitikinęs ir įsivaizdavau, kad mus valdo geri žmonės. Vis dėlto tapęs Europos Parlamento nariu pamačiau, kas iš tikrųjų daroma su iš mokesčių gaunamomis pajamomis. Anuomet kasmet mokėdavome milijonus šilingų. Šiose diskusijose dėl gero mokesčių valdymo skatinimo susirūpinimą kelia tai, kad vertiname ne mūsų pačių išlaidas, o tiesiog kalbame apie bloguosius mokestinius sukčius.

Anuomet, kai buvo taikomas 62 proc. mokesčio tarifas, mano patarėjas mokesčių klausimais buvo Christoph Matznetter, kuris vėliau tapo Austrijos valstybės sekretoriumi finansų klausimais. Jis man pasakė: „Tu klysti, Vorarlbergai, išvyk į užsienį, į Lichtenšteiną arba į Šveicariją!“ Aš taip nepasielgiau, tačiau kiti pasielgė. Vis dėlto jeigu atsižvelgiant į šią patirtį klausimą nagrinėsime iš proto ir racionalaus žmogaus, kuris niekada nedirbo valstybės tarnyboje, kuriam nebuvo mokamos socialinio draudimo sistemos išmokos, kuris priešingai nei didžioji dalis čia susirinkusių EP narių, aktyviai nedalyvavo kurioje nors viešojoje srityje, pusės, tada turime išsikelti klausimą, kaip pagaliau aš galiu apsaugoti savo sunkiai uždirbtus pinigus nuo šio švaistymo?

Mano pasiūlymas būtų toks: pradėkime tada, kai galėsime parodyti, jog nuovoki administracija naudos pinigus protingai, t. y. su mumis pačiais. Kodėl mums reikia 200 papildomų darbo vietų? Kodėl reikia finansuoti slidinėjimo pamokas mokykloje šią savaitę? Kam viso to reikia? Jeigu iš tikrųjų siekiama rimtai vertinti kovą su mokesčių rojais, reikalavimų išieškojimą ir žmonių įtraukimą į Europos Sąjungos projektą, turime pradėti nuo savęs ir parodyti žmonėms, kad institucijos, kurioms mes atstovaujame, naudoja mokesčių mokėtojų pinigus protingai. Priešingu atveju ir toliau prarasime iš mokesčių surenkamas pajamas, neturėdami jokio pagrindo raginti šiuos žmones atsiskaityti.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Ponios ir ponai, 4 proc. siekiantis BVP sumažėjimas, 21 mln. ES piliečių bedarbių, procedūra dėl perviršinio deficito prieš dvidešimt valstybių narių, 80 proc. siekianti valstybės skola. Atsižvelgdama į tokią padėtį Europos Sąjungoje klausiu: ar galime sau leisti tokią prabangą leisdami milijardams mokestinių lėšų tiesiog nutekėti? Nepriimtina, kad aukodami dideles lėšas ekonomikai skatinti ir darbo vietoms išlaikyti, ES nepasistūmėjome į priekį ieškodami būdų, pvz., kaip pagerinti gėdingą 5 proc. tarpvalstybinių mokėtinų mokesčių išieškojimo rodiklį. Arba, ar derėtų išplėsti privalomo keitimosi informacija reikalavimo taikymą visoms pajamoms, kartu pašalinant poreikį vyriausybėms gauti informaciją apie neapmokestintas piliečių pajamas, naudojamas kokioms nors investicijoms, iš pavogtų duomenų laikmenų.

Šiuo metu mokestinio sukčiavimo mastas yra dvigubai didesnis nei visas ES biudžetas. Esu įsitikinusi, kad siekdami kovoti su mokestiniu sukčiavimu valstybių narių mokesčių administratoriai privalo bendradarbiauti. Niekas neturėtų prisidengti banko paslaptimi, tad panaikinkime tariamus mokesčių rojus Europos Sąjungoje netgi kai tai, gerbiamieji kolegos EP nariai, žalinga suinteresuotosioms valstybėms narėms. Pirmenybė turėtų būti teikiama visai Europai, o ne šališkam požiūriui. Sąžiningi mokesčius mokantys piliečiai iš ES iš mūsų tikisi bent taisyklių, kurios būtų taikomos visiems vienodai be išimčių.

L. Domenicio pranešime nurodoma, kaip užkirsti kelią nesąžiningai veiklai. Dabar diskutuojame ne apie mokesčių suderinimą, bet apie tai, kaip padedant kitiems, jeigu tokios pagalbos reikia, išieškoti mokesčius, nustatytus pagal kiekvienos valstybės narės taisykles. Visų kitų mums pateikto mokestinio paketo aspektų tikslas toks pats. PPE vardu L. Domenicio pranešimą, kuriam kitos frakcijos taip pat pritarė, papildžiau keliais

pasiūlymais. Pirmiausia pasiūliau sukurti skatinimo sistemą, kuri užtikrintų, kad tarpvalstybinių mokesčių išieškotojo vardu veikiančios valstybės narės, gautų dalį išieškotų mokesčių sumos. Taip galime pagerinti neužtikrintą mokesčių administratorių bendradarbiavimą. Antra, pasinaudodami pelno palyginimo sistema galime imtis veiksmingų priemonių visų pirma kovodami su tarptautinėmis įmonėmis, kurios manipuliuoja pardavimo kainomis grupės viduje, kad nuslėptų mokesčius. Žinau, kad Komisijos nariui L. Kovácsui šiuo klausimu kyla abejonių, tačiau manau, kad galima pradėti dirbti šia kryptimi.

Galiausiai džiaugiuosi, kad Komisija pritaria, jog reikia griežtinti keitimosi informacija reikalavimus, kaip nurodyta dvylikos valstybių taikomame OECD pavyzdiniame susitarime. Manau, kad dirbdami šia linkme galime priartėti prie tikslo – sąžiningos mokesčių politikos.

Olle Ludvigsson (S&D). – (SV) Pone pirmininke, šį vakar aptariame tam tikras kovos su įvairaus pobūdžio mokestinio sukčiavimu ir mokesčių vengimu priemones. Tai labai svarbūs klausimai. Būtų labai sveikintina, jeigu ES mes galėtume taip kaip siūloma sutvirtinti savo priemones ir bendradarbiavimą kovojant su mokesčių slėpimo problema.

Dėl ekonomikos ir finansų krizės anksčiau suvokėme, kad mūsų mokesčių sistemas reikia padaryti kuo veiksmingesnes, patikimesnes ir teisingesnes. Pritariu pasiūlymui plačiau taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą. Be kita ko, tai yra labai svarbus žingsnis tęsiant kovą su klimato kaita. Iki 2013 m., kai taršos leidimais bus pradėta prekiauti aukcione, turime sukurti patikimą prekybos sistemą, kuriai neturės įtakos sukčiavimas PVM srityje ir panašios problemos. Atvirkštinio apmokestinimo sistema greičiausiai bus puikus būdas užkirsti kelią tokiam sukčiavimui PVM srityje. Ji užtikrins sistemos patikimumą ir veiksmingumą.

Labai konstruktyviai dirbta rengiant pranešimą dėl atvirkštinio apmokestinimo sistemos. Džiaugiuosi, kad Komisija, Taryba ir suinteresuotieji kolegos EP nariai atkakliai siekė, kad būtų greitai surastas tinkamas sprendimas. Svarbiausias pranešimo aspektas – išsamaus vertinimo sistemos, kurioje taikomi vienodi kriterijai, sukūrimas. Labai svarbu, kad atidžiai stebėtume šio atvirkštinio apmokestinimo sistemos praktinį veiksmingumą atitinkamoje srityje. Pasiūlytos kovos su mokesčių slėpimu priemonės yra vienas iš svarbių žingsnių, tačiau laikytinas maža platesnio masto ilgalaikio proceso dalimi.

Šioje srityje dar reikia daug nuveikti. Turėtų būti sustiprintas ES bendradarbiavimas ir ES turėtų vadovauti sudarant veiksmingus tarptautinius susitarimus dėl kovos su mokesčių slėpimo problema.

Sylvie Goulard (ALDE). – (FR) Pone pirmininke, šis tariamai labiau techninio pobūdžio paketas iš tikrųjų susijęs su tam tikrais itin politiniais klausimais. Pirma, administracinis valstybių narių bendradarbiavimas mokesčių srityje yra labai svarbus klausimas vidaus rinkos požiūriu. Manau, svarbu tai pažymėti, nes laisvas asmenų ir kapitalo judėjimas yra vienas iš labiausiai vertinamų Europos Sąjungos *acquis*, kurį taip branginame. Tačiau dėl jo neturi atsirasti neteisingo apmokestinimo, kai sumanūs ir judūs piliečiai nuslepia savo mokesčius įsipareigojimus, o sėsliesiems piliečiams jie vis tiek taikomi.

Jis neturėtų skatinti valstybių konkurencijos, t. y. sukčiavimo ar mokesčių slėpimo. Tai paaiškina, kodėl palankiai vertiname konsoliduotą mokesčio bazę, taikomą apmokestinant įmones, ir privalomą valstybių narių keitimąsi informacija, ką jau aptarėme.

Jeigu A. Lulling būtų pasilikusi, jai būčiau galėjusi pasakyti, kad pilietinių laisvių klausimas iš tikrųjų iškyla tada, kai kalbama apie keitimąsi slaptais duomenimis, bet, mano nuomone, yra labai didelis skirtumas tarp duomenų, kuriais galime keistis su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, – kitaip tariant, vidaus rinkoje ir vidaus paslaugų rinkoje, – ir duomenų, kuriais kečiamės su kitomis, netgi tokiomis draugiškomis šalimis kaip Jungtinės Valstijos.

Antrasis itin politinis, ypač po krizės, klausimas – kova su mokesčių rojų problema, taip pat su šešėlinių zonų, – arba nuolaidžiavimo praktikos, – kurių, deja, vis dar yra Europos Sąjungoje arba asocijuotose teritorijose, problema. Po G20 susitikimo deklaracijų piliečiai tikisi rezultatų ir Europos Sąjungos patikimumo. Tai buvo daugybės pakeitimų motyvas ir manau, kad šis Parlamentas turi teikti daugiau svarbos šiai problemai.

Galiausiai baigdama savo kalbą norėčiau tarti kelis žodžius L. Kovácsui – gan retai pasitaiko galimybė atsisveikinti su kuo nors kadencijos paskutinį vakarą – ir visų pirma duoti nedidelį patarimą paskirtajam Komisijos nariui A. Šemetai, kurio pirmus veiksmus šioje srityje vertinome palankiai kaip ir antrosios J. M. Barosso Komisijos, kuri, regis, pasiryžusi spręsti šią problemą visų pirma M. Monti patikėdama parengti pranešimą dėl vidaus rinkos, kuriame būtų aptariami visi šie aspektai, pirmuosius veiksmus.

Manau, kad neatsižvelgiant į valstybių narių pasipriešinimą ir nenorą būtent Komisija turėtų dirbti taip, kaip jūs, pone L. Kovácsai, galėjote dirbti ir naudotis savo iniciatyvos galiomis, bet, galbūt, dar didesniu mastu.

Valstybių narių išduose lėšų nėra. Apmokestinimas – tai dar vienas būdas juos pripildyti ir mes tam pritariame, jeigu tai bus daroma protingai.

Eva Joly (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, dėl L. Domenicini pastangų pranešimas, dėl kurio šią savaitę galutinai balsuosime, yra labai kokybiškai parengtas. Nuoširdžiai tikiuosi, kad per trečiadieninio plenarinį posėdį jis bus patvirtintas. Daugelis jame pateiktų patobulinimų dėl finansų skaidrumo, mokesčių politikos ir kovos su mokesčių rojų problema, į kurios svarbiausius padarinius jame pagrįstai atkreipiamas dėmesys, tiesiog neturi precedento.

Pirma, reikėtų palankiai vertinti tai, kad dokumente pripažįstami dideli iki šiol naudotų kovos su mokesčių rojais priemonių trūkumai. Kalbant oficialiai vartojamais terminais susitarimų dėl mokesčių ir OECD nebendradarbiaujančių teritorijų sąrašų nepakanka ir jie netgi yra dalis problemos, kuri jais turėtų būti sprendžiama.

Todėl šiame pranešime pateikti pasiūlymai, kuriuose keliama aukštesni tikslai, patvirtinti naują mokesčių rojų sąvoką ir įvesti naujas priemones, įskaitant sankcijas, siekiant padėti kovoti su šiomis problemomis, yra labai svarbūs. Toks akivaizdžiai yra pasiūlymas tiek Europos Sąjungos, tiek tarptautiniu lygmenimis įvesti privalomą keitimąsi informacija apie mokesčius.

Toks taip pat yra pasiūlymas apskaitą vesti kiekvienoje šalyje, ko pranešime reikalaujama ir kas sudarys sąlygas įvertinti realią įmonių veiklą šalyse, kuriose jos yra įsisteigusios, ir patikrinti, ar jos iš tikrųjų sumoka mokesčius, kuriuos pagrįstai turi toje šalyje sumokėti. Tai du pagrindiniai reikalavimai, kuriuos ilgą laiką rėmė daug ekspertų. Galime tik pasidžiaugti, kad Europos Parlamentas juos patvirtina ir taip taps viena iš aktyviausiai šioje kovoje dalyvaujančių institucijų.

Ponios ir ponai, mokesčių rojų problema nėra tik techninio pobūdžio klausimas. Ji siejasi su svarbiausiais pasirinkimais. Ar norime besivystančioms šalims sudaryti sąlygas pasinaudoti savo ištekliais, o ne leisti, kad jie būtų konfiskuojami? Ar norime užtikrinti, kad visos mūsų įmonės ir bendrapiliečiai pagal galimybes prisidėtų prie pilietinio gyvenimo finansavimo? Balsuodami už L. Domenicini pranešimą, į visus šiuos klausimus atsakysime teigiamai. Tokiu atsakymu galime tik didžiulius.

Asmeniškai norėčiau padėkoti L. Kovácsui už seminarą, kurį kartu organizavome gruodžio 9 d. Briuselyje siekdami, kad šis klausimas būtų įtrauktas į darbotvarkę. Ačiū ir sėkmės.

Ivo Strejček (ECR). – (CS) Pone pirmininke, Komisijos nary, šiandien aptariame ekonominiu ir politiniu požiūriu prieštaravimus keliančių pasiūlymų paketą, kuriais turėtume iš esmės pagerinti bendradarbiavimą mokesčių srityje. Mokestinis sukčiavimas neabejotinai yra pagrindinė valstybės biudžeto įplaukas mažinanti problema. Tačiau kokios yra mokesčių slėpimo priežastys ir kokie yra mokestinių sukčių motyvai?

Pirma – dideli mokesčių tarifai. Kuo mokesčiai didesni, tuo labiau mokesčių mokėtojai ieškos būdų išvengti savo mokestinių įsipareigojimų. Šią puikiai žinomą ekonominę tiesą privalome prisiminti ypač šiandien, kai didžioji dauguma politikų mano, kad viešųjų finansų deficito problema bus išspręsta didesniais mokesčiais, kitaip tariant, biudžeto įplaukomis, o ne dideliu išlaidų mažinimu. Norėčiau pateikti dar vieną pastabą, t. y. kad būtent dėl to mokesčių rojai ir egzistuoja, nes žmonės savo turtą perkelia į vietas, kur taikomi mažesni mokesčiai. Jeigu norite panaikinti arba sumažinti mokesčių rojų, turite mažinti mokesčius.

Antra svarbi mokesčių slėpimo priežastis – mokesčių sistemų neaiškumas ir sudėtingumas. Kuo daugiau išimčių, tuo didesnis sukčiavimo mastas. Statistiniai duomenys ir įvairių tyrimų išvados patvirtina, kad, pvz., PVM surinkimo sunkumus visų pirma sukelia painūs išaiškinimai ir tūkstančiai įvairiausių išimčių. Deja, bet nei Komisija, nei EP nariai nesiūlo valstybėms narėms mažinti mokesčių arba imtis svarbių pakeitimų, kurie užtikrintų mokesčių jurisdikcijų aiškumą.

Prieštarai vertinami pasiūlymai: nustatomas principas, kad privaloma dalytis informacija apie mokesčių mokėtojus; antra, privaloma informacija apie mokesčių mokėtojus tiksliai nurodoma ir akivaizdu, kad tai slapta informacija; trečia, įpareigojimas dalytis informacija apie visų tipų mokesčius nustatomas pirmą kartą ir, ketvirta, pažeidžiama bankų paslaptis – tai nauja teisėkūros srityje.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, šios diskusijos labai svarbios, nes vyriausybės ir pati Komisija mums nurodė, kad artimoje ateityje išėjimo iš krizės strategijos įgyvendinimas bus grindžiamas esminio viešosioms investicijoms skirtų išlaidų ir socialinių išlaidų mažinimo planų įgyvendinimu. Remdamiesi įvairiuose šiandien aptartuose pranešimuose pateikta nuoseklią informacija matome, kad tolesnių veiksmų galime imtis kitomis, geresnėmis, priemonėmis, kurios padidins mokesčių mokėtojų sąžiningumą ir pasitenkinimą!

Ir šios priemonės taip pat vertintinos kaip krizės įveikimo priemonės pajamų požiūriu, – daugiausia pajamų požiūriu, – nes jomis bus padarytas galas mokesčių rojų ir didelių įmonių bei bankų sistemos mokestinio sukčiavimo sukeltam košmarui.

Būtent todėl labai pritariu L. Domenici pranešimui, kuriame nurodoma, kad dedamos nepakankamos pastangos siekiant panaikinti bankų paslaptį. Būtent tai ir turime padaryti, nes tiesa, kad šiek tiek teisingumo ekonomikoje dar niekam nepakenkė.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Pone pirmininke, Komisijos nary, kalbame ne apie tai, ar pritariame, ar nepritariame kovai su mokestiniu sukčiavimu. Žinoma, kad pritariame. Veikiau kyla klausimas dėl priemonių, kurių ketiname imtis, kad pasiektume šį tikslą. Šiuo metu valstybėse narėse padėtis tokia, kad tam tikros valstybės tyčia nesidalija informacija apie mokesčių mokėtojus su kitomis valstybėmis narėmis net jeigu yra prašomos. Aptariamas pasiūlymas susijęs su privalomo keitimosi informacija sistemos įvedimu, pagal kurią mokesčių administratoriai keisis visa informacija apie užsienyje esančius piliečius ir įmones. Mano nuomone, neatsižvelgiant į keitimosi informacija formą, svarbu, kad nebūtų didinama biurokratija. Šiuo metu Europos Sąjunga išgyvena krizę – nedarbas Ispanijoje siekia beveik 20 proc., Latvijoje jis viršija 20 proc., daugumoje kitų šalių jis gerokai viršija 10 proc. Deja, tai didėjanti tendencija. Todėl valstybės narės priverstos mažinti valstybės išlaidas, o tai iš tikrųjų tiesiogiai prieštarauja biurokratinio aparato didinimui. Negalime sau leisti didinti biurokratinio aparato. Tačiau dėl šios privalomo keitimosi informacija sistemos įvedimo neabejotinai padidės biurokratinis aparatas. Mano nuomone, Europos mokesčių mokėtojai šiuo metu tiesiog negalės jos išlaikyti. Manau, kad turėtume aptarti kitą pasiūlymą, būtent, galbūt, nesiiimti kraštutinių priemonių, t. y. privalomai keistis visa informacija, bet vietoj to bent užtikrinti, kad visos valstybės narės keistųsi informacija gavusios prašymą. Taigi apibendrinant – privalomas keitimasis informacija gavus prašymą. Ačiū.

Arlene McCarthy (S&D). – Pone pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad kasmet prarandame 200 mlrd. EUR, kova su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu ES turi išlikti šio Parlamento, Europos Komisijos ir valstybių narių vyriausybių prioritetu. Netikiu, kad kas nors šiuose rūmuose mano, jog teisė į privatumą tai teisė slėpti mokesčius.

Žinoma, visuotinai sutariama, kad dėl to, kad nėra gero mokesčių valymo, skatinamas mokestinis sukčiavimas ir mokesčių slėpimas. Mokestinis sukčiavimas daro didelį poveikį nacionaliniams biudžetams. Jis atima gyvybiškai svarbius viešųjų paslaugų, sveikatos, švietimo ir mokslinių tyrimų išteklius. Be to, vadovaujantis geraširdiškumo principais labai turtingų subjektų ir pasaulinių korporacijų slepiami mokesčiai daro didelį poveikį daugiau kaip penkių milijonų vaikų besivystančiose šalyse gyvenimams.

Skurdžiausiose besivystančiose šalyse iš valstybės apgaule išviliojama 92 mlrd. EUR iš mokesčių gaunamų pajamų, o, Pasaulio banko vertinimu, trečdalis šios sumos – 30–34 mlrd. EUR – pakaktų Tūkstantmečio vystymosi tikslams finansuoti. Dar labiau piktina tai, kad Jungtinės Karalystės labdaros organizacija *Christian Aid* tvirtina, kad mokesčių rojuose slepiama apie 7 trln. EUR.

Todėl šiuose pranešimuose siūlomi veiksmai ir rekomendacijos yra labai svarbūs siekiant sudaryti vienodas sąlygas ir sprendžiant nukrypimo nuo reikalavimų ir piktnaudžiavimo problemas, kurios palankios šioms mokesčių slėpimo ir mokestinio sukčiavimo sistemoms. Lengvatiniuose sąskaitose laikomas turtas šiuo metu prilįgsta trečdaliui pasaulio turto...

(Atsižvelgdamas į vertėjų interesus pirmininkas paprašė kalbėtojos kalbėti lėčiau)

...pusė pasaulio prekybos vykdoma per mokesčių rojus ir jau imta aktyviau spręsti šią problemą. Mokesčių rojai tiriami, o ES ir OECD pateikiami pasiūlymai.

Glaudesnis bendradarbiavimas yra vienintelis būdas ką noras pasiekti. Tai nesumažina valstybių nepriklausomybės, bet priešingai – tvirtina ir stiprina nacionalines mokesčių sistemas, užkertant kelią tiems, kurie siekia pakenkti šių sistemų vientisumui ir veikimui.

Bent vieną pasaulinės finansų krizės pamoką išmokome – mums reikia aiškesnių ir skaidresnių finansinių sandorių. Todėl pritariu mūsų pranešėjų pateiktiems pasiūlymams, kad turi būti siekiama visuotinio susitarimo ir nustatomas reikalavimas privalomai keistis informacija apie mokesčius.

Norėčiau baigti savo kalbą pasakydama, kad tų, kurie dangstydami paniką dėl duomenų privatumo siekia sušvelninti šiuos pasiūlymus, ketinimai yra nerimti ir jie nesiekia aukštų tikslų padedant imtis visuotinių kovos su mokesčių slėpimo problema ir gero valdymo, gero pilietiškumo ir socialinės atsakomybės skatinimo veiksmų.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, sukčiavimas PVM srityje nėra tik nekalta nuodėmė. Tai nusikaltimas ir problema, kuri laikui bėgant didėja arba mažėja. Remiantis naujausiais duomenimis piliečiai, taigi mokesčių mokėtojai, praranda iki 100 mlrd. EUR per metus, galbūt net daugiau.

Didėjant valstybės skolai ir gilėjant krizei piliečiai nesidžiaugia tuo, kad Europos Sąjunga iki šiol negalėjo išspręsti šios problemos. Todėl palankiai vertinu naują bandymą įvesti atvirkštinio apmokestinimo sistemą, dėl kurios balsuosime poryt. Atvirkštinio apmokestinimo sistema siekiame veiksmingai pašalinti arba bent sumažinti PVM slėpimo problemą. Tačiau turime luktelti ir įvertinti, ar ši sistema kaip tikėtasi padidins iš PVM gaunamas pajamas ir skatins nesukčiauti. Vis dėlto verta pamėginti. Atidžiai stebėsime sistemą, kuri remiantis dabartiniais duomenimis galios iki 2014 m., pasiektus rezultatus ir kritiškai įvertinsime.

Vis dėlto būčiau norėjęs padaryti vieną konkretų pakeitimą: palaikau nuomonę, kad įmonės, kurios deramai vykdo rūpestingumo pareigą, kai tikrinamas jų PVM registracijos numeris, turėtų būti atleidžiamos nuo atsakomybės net jeigu gavėjas sukčiauja. Atvirai apgailestauju, kad šis mano pakeitimas nesusilaukė daugumos palaikymo Ekonomikos ir pinigų politikos komitete.

Vicky Ford (ECR). – Pone pirmininke, mokestinis sukčiavimas tai nusikaltimas, dėl kurio apiplėšiamos ne tik vyriausybės, bet ir kiekvienas mokesčių mokėtojas, kiekvienas pilietis, kuris laiku sumoka savo mokesčius. OECD, G20 ir įvairūs Parlamento pranešėjai labai gerai padirbėjo siekiant padėti kovoti su mokestiniu sukčiavimu. Konkrečiai norėčiau pakalbėti dėl L. Domenici pranešimo ir padėkoti jam už didelį skaidrumą, kurį jis parodė kartu dirbant Parlamente tobulinant šį dokumentą. Vis dėlto susirūpinimą kelia trys aspektai.

Pirma, rūpestį kelia tai, kad kova su mokestiniu sukčiavimu neturėtų būti naudojama kaip pretekstu tų, kurie nori pradėti diskusijas dėl mokesčių suderinimo visoje ES. Tekste užsiminta apie bendrą konsoliduotą mokesčio bazę ir manau, kad prieš išsakant kokius nors tų diskusijų argumentus už ir prieš derėtų palaukti, kol Komisija šiemet mums pateiks poveikio vertinimą.

Antras aspektas susijęs su prieštaringu klausimu dėl keitimosi informacija. Visiškai akivaizdu, kad tam tikromis aplinkybėmis reikia geriau keistis informacija ir iš tikrųjų privalomas keitimasis informacija, kaip ir santaupų mokestis, tikrai turi pranašumų. Šiame dokumente pateikta taikymo sritis gerokai platesnė ir privalomo keitimosi informacija reikalaujama visose srityse. Būčiau labiau norėjusi, kad būtų buvęs išnagrinėtas kiekvienas konkretus atvejis, siekiant įsitikinti, kad mums to reikia.

Trečia, L. Domenici pranešime siūloma apmokestinti finansinius srautus į tam tikras jurisdikcijas visoje ES ir iš jų. Kaip pažymėjo Komisijos narys, galioja įvairios sankcijos ir paskatos, kuriomis galima pasinaudoti siekiant skatinti gerą elgesį šioje srityje. Man didelį susirūpinimą kelia tai, kad atsižvelgiant į šiuos žodžius dėl apmokestinimo visoje ES vos dėl vieno pasiūlymo galime žengti žingsnį atgal, o tai sukeltų labai didelių prieštaravimų.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Pone pirmininke, nagrinėdami šiuos keturis pranešimus, kurių struktūra techniniu požiūriu išoriškai labai aiški, diskutuojame sunkiais politiniais klausimais. Pirma, aiškumo sumetimais: su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu turėtų būti kovojama nuolat. Tai reikia daryti iš pagarbos mokesčių mokėtojams, kurie laikosi taisyklių.

Šiuo klausimu taip pat noriu paaiškinti, kad tai nėra konkrečiai su kokia nors krize susijęs klausimas. Tai viešosios moralės klausimas. Europos Sąjunga ir valstybės narės taip pat turėtų diskutuoti dėl kitų su mokesčių konkurencija susijusių klausimų lygiai taip, kaip dėl šio klausimo, siekiant apmokestinimo politika skatinti ekonomikos augimą.

Kovą su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu taip pat reikia įvertinti teisės aktų požiūriu. Teisės aktai privalo būti aiškūs. Teisės aktai turi būti aiškūs, o administracijos įstaigos taip pat turi elgtis tinkamai. Būtent todėl svarbus keitimosi informacija klausimas, kai reikia nagrinėti sprendimus, kuriuos priėmė pirmiausia tokios tarptautinės organizacijos kaip OECD, iš tikrųjų išanalizavusios šį klausimą. Keitimosi informacija patirtis šiuo požiūriu turi esminę reikšmę, kad teoriškai gerai vertintinos priemonės nedarytų priešingo poveikio praktikoje.

Konkrečiai dėl mokesčių rojų klausimo turime pritarti G20 sprendimams ir padarytai pažangai ir visų pirma turime atsiminti, kad priemonės šioje srityje turi būti tinkamos, proporcingos ir veiksmingos.

Elisa Ferreira (S&D). – (PT) Pone pirmininke, Komisijos nary, štai kai kurie faktai, kuriuos verta įsiminti: OECD duomenimis, 2008 m. 5–7 trln. EUR siekiantis turtas buvo slepiamas mokesčių rojuose. Europos Sąjungoje, kaip jau šiandien buvo minėta, nuslėptų mokesčių suma sudaro 2–2,5 proc. ES turto, t. y. dukart už ES biudžetą didesnė suma.

Dabar taip pat neabejotina, kad mokesčių rojai, naujų finansinių produktų neapibrėžtumas, administracinio bendradarbiavimo nebuvimas, netinkamas rinkų reguliavimas ir stebėseną, taip pat per dideli ūkinių subjektų užmojai prisidėjo prie didelės krizės, kurią šiuo metu išgyvename.

Pasaulyje stumiamasi į priekį ir mokomės iš padarytų klaidų, mokomės remdamiesi Tarptautinio valiutos fondo, OECD, G20 ir Finansinio stabilumo fondo iniciatyva parengtais nurodymais. Europos Sąjunga, ypač vadovaujant L. Kovácsui, kurį norėčiau pasveikinti, dalyvavo įvairiose iniciatyvose. Jos apima administracinį bendradarbiavimą, Santaupų mokesčio direktyvą, pagalbą išieškant skolas, elgesio kodeksą, taip pat glaudesnę Belgijos, Austrijos, Liuksemburgo, Meno Salos ir net kaimyninių šalių – Šveicarijos, Monako ir Lichtenšteino – bendradarbiavimą.

Tačiau svarbu, kad šiomis bendromis pastangomis nepasiektume to, ką taip puikiai aprašė L. Domenici tėvynainis, knygoje *Leopardo* rašydamas, kad daug ką reikia pakeisti, jeigu norima, kad viskas išliktų taip pat. Tai pavyzdys, kaip neturi nutikti!

Europos piliečiai susiduria su nedarbo problema, jiems didinami mokesčiai ir jie praranda pagrindines išėjimo į pensiją teises. Mažosios ir vidutinės įmonės negauna paskolų ir nuostoliai labai dideli. Būtent šie piliečiai – kaip ir jų atstovai šiame Parlamente – tikisi, kad pasimokysime iš klaidų ir iš tikrųjų užtikrinsime konkurenciją, teisingumą, skaidrumą ir sąžiningą elgesį Europos Sąjungoje.

Šie keturi pranešimai, visų pirma L. Domenici ir M. Alvarez pranešimai, atitinka šiuos principus. Tikiuosi, kad šie pranešimai susilauks didelio šių rūmų narių palaikymo ir nurodys Europos Sąjungai politinę kryptį, kurios jai reikia, kad tinkamai pasimokytų iš klaidų ir kad tai būtų pripažinta tarptautiniu mastu.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, visi žinome, kad, kaip girdėjome, mokesčiai yra opus klausimas. Valstybės narės gan pagrįstai mokesčių sritį vertina kaip visų pirma nacionalinės reikšmės klausimą. Tačiau baigiantis finansų krizei vis daugiau šalių suvokia, kad bendradarbiavimą ES reikia pagerinti.

Mokesčių konkurencija sveikintina. Vis dėlto taisyklės privalo būti teisingos ir nė viena valstybė narė neturėtų gauti naudos iš savo taisyklių, naudojamų slėpti mokesčiams. Mokestinis sukčiavimas neteisėtas, jis prieštarauja moralės principams ir iškreipia padėtį ES valstybėse narėse.

Galime kritikuoti mokesčių naštą savo šalyse. Pats buvau žinomas kaip toks kritikas. Tačiau turime stengtis keisti politiką savo šalyse užuot išsisukinėję nuo savo atsakomybės. Veiksmingiausią keitimąsi informacija užtikrina privalomai taikoma tvarka. ES dažnai kritikuoja įvairaus pobūdžio mokesčių rojus. Todėl svarbu parodyti, kad viduje taip pat dirbame siekdami didesnio mokesčių srities skaidrumo, aiškumo ir bendradarbiavimo šioje srityje kartu paisydami privataus gyvenimo neliečiamumo principo.

Siekdama išvengti bereikalingų administracinių išlaidų naštos ir nustatyti aiškesnį teisinį pagrindą Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija pateikė pakeitimą, kuriuo remiantis valstybė narė negali būti įpareigota padėti kitai valstybei narei, jeigu informacija susijusi su mažesne kaip 1 500 EUR suma per metus. Manau, kad taip nustatoma aiški valdžios institucijų įgaliojimų riba ir, kaip suprantu, L. Kovács pritaria šiam pakeitimui.

Galiausiai norėčiau padėkoti dar aštuoniolika ar nesvarbu kiek valandų eisiančiam Komisijos nario pareigas L. Kovácsui. Buvo garbė su jumis bendradarbiauti. Ne visus tikslus pasiekėte, tačiau dėjote visas pastangas. Ačiū ir sėkmės.

Jacek Włosowicz (ECR). – (PL) Pone pirmininke, per savo šeštąją kadenciją Europos Komisija priėmė tam tikrus teisės aktų pasiūlymus kovos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu Europos Sąjungoje. Šiuo atveju svarbiausias buvo pasiūlymas dėl direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje. Dėl to, kad ji buvo patvirtinta praktiškai visose valstybėse narėse, dabar galiojanti direktyva neabejotinai buvo pirmasis žingsnis link administracinio bendradarbiavimo šioje srityje, nors buvo akivaizdu, kad įgyvendinimo požiūriu konkrečių rezultatų trūko. Tačiau šiame pasiūlyme stiprinama valstybių narių nacionalinė nepriklausomybė apmokestinimo srityje kiekvienoje šalyje užtikrinant tikslesnį ir veiksmingesnį iš mokesčių gaunamų pajamų valdymą ir intensyvinant Europos integracijos procesą, kurio vis labiau reikia apmokestinimo srityje politiniu ir ekonominiu bei administraciniu požiūriais.

Thomas Mann (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ačiū, Komisijos nary L. Kovácsai, už puikų darbą. ES valstybių narių administracinis bendradarbiavimas apmokestinimo srityje, kuris priklauso mano kompetencijos sričiai, yra didelis užmojis. Jo reikia, nes mokesčių slėpimas nėra tik nedidelė nuodėmė. Tai turi tarpvalstybinių padarinių.

Kovojant su mokestiniu sukčiavimu ir abejotinais mokesčių rojais turime dirbti kartu. Valstybės narės akivaizdžiai klysta manydamos, kad ne visas problemas galima išspręsti europiniu lygmeniu. Turėtume imtis ir kitų veiksmų, ne tik svarstyti galimybę įsigyti neteisėtus duomenis apie sukčius, nors dėl šio įsigijimo kyla daug teisinių problemų, ir tai klausimas, dėl kurio Vokietijoje daug ginčijomės. Tačiau tikrai tikėtina, kad toks įsigijimas reikalingas.

Šioje direktyvoje palankiai vertinu, pirma, numatytą privalomą mokesčių administratorių keitimąsi informacija; antra, patobulintą administracijų darbuotojų tarpusavio keitimosi procedūrą; ir, trečia, neatidėliotinai reikalingą toli gražu ne tik ES teisės aktų dėl bankų paslapties reikalavimų sušvelninimo priemonę.

Žinoma, reikia pašalinti tam tikras kliūtis, visų pirma išspręsti duomenų keitimosi ir duomenų apsaugos nesuderinamumo problemą. Reikia pasiekti šių dviejų aspektų pusiausvyrą ir neleisti, kad vienam pirmenybė būtų teikiama labiau nei kitam.

Be to, daugiau dėmesio reikėtų skirti dvigubo apmokestinimo tarpvalstybiniu lygmeniu klausimui. Kalbėjau su daugybės mažųjų ir vidutinių įmonių, vienu metu veiklą vykdančių skirtingose valstybėse narėse, atstovų. Jie tvirtina, kad padėtis tikrai per sudėtinga ir kad nepakanka aiškumo ir patirties, todėl jie negali priimti teisingų sprendimų dėl investicijų. Turime apsvarstyti šią problemą. Taip pat turime sumažinti biurokratiją ir daugiau dėmesio skirti tikslingiems klausimams, kad mokesčių administravimo institucijos galėtų mums padėti glaudžiau bendradarbiauti ir supaprastinti mūsų procedūras. Jeigu galėtume to pasiekti, jeigu įtvirtintume tokių supaprastintų taisyklių taikymą kasdieninėje verslininkų veikloje, padarytume akivaizdžią pažangą. Ši direktyva yra labai svarbus pareiškimas, kad norime tai pasiekti.

George Sabin Cutaș (S&D). – (RO) Mūsų diskusijos dėl siūlomų apmokestinimo reformų vyksta tokiomis aplinkybėmis, kurios neabejotinai daro įtaką mūsų fiskalinei politikai. Dėl ekonomikos ir finansų krizės visame pasaulyje didėja deficitas, dėl kurio vis svarbesni tampa valstybės biudžetui skirti ištekliai.

Kaip jau buvo minėta, remiantis naujausiais pranešimais šiuo klausimu pabrėžiamas nerimą keliantis mokestinio sukčiavimo Europos Sąjungoje mastas, siekiantis daugiau kaip 200 mlrd. EUR per metus, tai prilygsta 2–2,5 proc. BVP.

Prie šių pranešimų rengimo prisidėję mūsų kolegos EP nariai, kuriems norėčiau išreikšti padėką už jų pastangas, mums aiškiai parodė sukčiavimo mastą. Europos Komisijos siūlomo ekonomikos atgaivinimo plano, kuriuo siekiama sušvelninti krizės padarinius, įgyvendinimo išlaidos iš viso sudaro 1 proc. BVP. Manau, kad atsižvelgiant į aplinkybes, reikia imtis griežtų kovos su sukčiavimu priemonių ir valstybės narės turėtų glaudžiau bendradarbiauti mokesčių klausimais, juo labiau, kad labiau nei kada nors anksčiau krizė atskleidė neigiamus nacionalinių ekonomikų tarpusavio priklausomybės aspektus.

Šiomis aplinkybėmis direktyva yra žingsnis į priekį, nes ja suderinami Europos teisės aktai mokesčių srityje su ekonominiu vystymusi ir Europos integracijos proceso stiprinimu. Šiuo požiūriu privalomas keitimasis informacija, bankų paslapties panaikinimas ir savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus priemonės gali gerokai prisidėti prie veiksmingesnio 27 valstybių narių administracinio bendradarbiavimo.

Galiausiai norėčiau palinkėti Komisijos nariui L. Kovácsui sėkmės siekiant tikslų ateityje.

Carl Haglund (ALDE). – (SV) (kalba pradėta be mikrofono) ... nagrinėjama direktyva labai sveikintina tokiu laikotarpiu kaip šis, kai visame pasaulyje mažėja iš mokesčių gaunamos pajamos. Bendrojoje rinkoje jokių būdų negalime taikstyti su esama padėtimi, kai apmokestinamos pajamos gali būti nuslėptos kitoje valstybėje narėje. Kaip buvo minėta, ES valstybės narės kasmet praranda milijardus eurų iš mokesčių gaunamų pajamų, nes neužtikrinamas valstybių narių keitimasis informacija. Taip pat norėčiau jums priminti, kad kol kai kurie žmonės slepia savo pajamas ir taip išvengia mokesčių mokėjimo, kiti turi sumokėti daugiau mokesčių, kad šį praradimą kompensuotų. Vargu ar to siekime, bet jau aš taip manau.

Stebina tai, kad kai kurie gina esamą sistemą, kuri žmonėms sudaro sąlygas vengti mokesčių mokėjimo. Suprantu, kad kai kurios valstybės narės daug praras, tačiau ar jos iš tikrųjų pateikia įtikinamus argumentus? Ne, nepateikia.

Turime skatinti tarptautinį bendradarbiavimą mokesčių srityje ir nustatyti bendrus reikalavimus, kad ES ir pasauliniu lygmenimis būtų užkirstas kelias mokestiniam sukčiavimui. Kartu norėčiau jums priminti, kad yra manančių, jog privatumo apsauga svarbi ir privalu tinkamai ją užtikrinti. Į tai atsižvelgti svarbu, nes priešingu atveju piliečiai nelauks mūsų kuriamos sistemos pakakamai patikima, o tai labai svarbu, jeigu norime pasiekti tikslą.

Sirpa Pietikäinen (PPE). – Pone pirmininke, manau, kad šios ekonomikos krizės laikotarpiu, deja, tapo aišku, kad arba kiekviena ES valstybė veikia atskirai ir mes nepasiekiamo savo tikslų, arba, dirbdami kartu, juos įvykdome. Labai ilgai siekėme to, kad iš tikrųjų galėtume turėti tinkamą privalomą keitimąsi informacija apmokestinimo klausimais ES ir užtikrinti visišką skaidrumą, kartu užtikrinant veiksmingą pareigūnų ir valstybių narių bendradarbiavimą.

Reikalaujame, kad po finansų krizės privačiojo sektoriaus subjektai – bankai – dirbtų skaidriau ir patikimiau, tačiau esu įsitikinęs, kad tai neabejotinai taikytina ir valstybėms narėms, ir mums patiems. Todėl palankiai vertinu veiksmus, kurių buvo imtasi šiuo klausimu, tačiau dar reikia daug ką nuveikti. Raginu Komisiją kelti kuo aukščiausius reikalavimus ir laikytis griežtos pozicijos tarptautinio bendradarbiavimo klausimu, kad būtų sudaryti tarptautiniai susitarimai dėl mokesčių rojų ir privalomo keitimosi informacija.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, apmokestinimas neabejotinai gyvybiškai svarbus šalių valdymui, manau, dauguma piliečių tam pritartų. Nepaisant to, dauguma piliečių nedžiūgauja ir nesišypso mokėdami mokesčius. Tai primena mūsų Lordo laikus, kai jis nurodė, kad vieni iš nekenčiamiausių žmonių buvo mokesčių surinkėjai, kurie buvo laikomi niekšais.

Nesu tikras, kad nuo to laiko požiūris į juos pagerėjo. Dabar jie vadinami mokesčių inspektorais (angl. *revenue Commissioners*), tačiau jie tikriausiai nenugalėtų populiarumo konkurse.

Kita vertus, praeitę tie, kurie nusišėdavo mokesčius, kartais laikyti beveik herojais, pergudravusiais valdžią. Laimei, šiuo metu tai taip pat keičiasi, tačiau kartu mokesčių slėpimas paplitęs visoje šalyje ir pasaulyje. Net mano paties šalyje devintajame ir dešimtajame dešimtmėčiuose patys bankai žmonėms nurodydavo lengvatines prekybos įmonių adresus mokesčių slėpimo tikslais. Kai tai būdavo išaiškinama, asmuo, žinoma, turėdavo susimokėti.

Taigi ateityje turime užtikrinti, kad mokesčių slėpimo mastas būtų sumažintas. OECD vertinimu, dėl mokesčių slėpimo prarandama 2,5 proc. pasaulio BVP. Tipiškas pavyzdys – cigarečių kontrabanda, kai cigaretės vežamos iš šalių, kuriose taikomi maži mokesčiai, į šalis, kuriose taikomi dideli mokesčiai, taip sukeliant didelę žalą sveikatai ir, žinoma, finansams.

Taip pat ES veiksmų laisvė ribota, nes pagal Lisabonos sutartį jai nesuteikti platūs įgaliojimai mokesčių srityje. Lisabonos sutartyje klausimas buvo išspręstas suteikiant Airijai garantijas.

Todėl negali būti taikoma viena bendra konsoliduota pelno mokesčio bazė ir toliau privaloma laikytis sąžiningos mokesčių konkurencijos principo. Taigi pasitelkdami bendradarbiavimo, įtaigos ir įkalbinėjimo priemones turime bandyti siekti užsibrėžtų tikslų, tačiau negalime to daryti prievarta.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Pone pirmininke, šie pasiūlymai – tai sveikintinos pastangos siekiant pagelbėti kovojant su mokestiniu sukčiavimu ir sustiprinti valdžios institucijų bendradarbiavimą.

Mums derėtų prisiminti, kad pats apmokestinimas nėra mūsų tikslas, tačiau tai visuomenės priemonė, naudojama politiškai sutarties tikslams įgyvendinti, tarp jų pajamų paskirstymui suvienodinti, žalingai veiklai apmokestinti ir ekonominiam pagrindui bendroms socialinės gerovės paslaugoms sukurti. Gera mokesčių sistema grindžiama teisinga ir plačia mokesčio baze ir pagrįstais mokesčių tarifais.

Mokesčių slėpimas ir mokestinis sukčiavimas daro žalą mokesčio bazei ir sąžiningi piliečiai bei įmonės priversti kompensuoti mokesčius, kurių mokėjimo sukčiai išvengia. Kaip jau girdėjome, dėl bendrojo vidaus produkto sunkumų kyla įvairiose Europos dalyse. Dėl mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo BVP rodiklis suprastėja maždaug 200 mlrd. EUR per metus. Tikrai negalime sau to leisti.

Norėčiau pateikti kelias pastabas dėl pačių pranešimų. Svarstant kovos su sukčiavimu PVM srityje priemones reikia atsižvelgti į ekonominės naudos, teisinio tikrumo ir proporcingumo principo sąvokas. Tai aiškiai pabrėžiama D. Casos pranešime. Kovojant su sukčiavimu PVM srityje dera skirti daugiau dėmesio prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama, ir atvirkštinio apmokestinimo sistema leidžia šioms valstybėms narėms taikyti atvirkštinę tvarką nukrypstant nuo PVM direktyvos principo.

Administracinis bendradarbiavimas – tai būdas papildyti nacionalinių teisės aktų reikalavimus, tačiau reikia atsiminti, kad jis jų niekada nepakeis ir nesuderins.

Daugiausia prieštaravimų nagrinėjant šias direktyvas sukėlė keitimosi informacija klausimas. Veiksmingas valstybių narių muitinių ir mokesčių administratorių keitimasis informacija padeda kovoti su piktnaudžiavimu, ir todėl manau, kad turėtume skatinti, o ne prieštarauti keitimuisi mokestiniais duomenimis. Suomijoje

mokestiniai duomenys viešai prieinami ir šalis yra viena mažiausiai korumpuotų pasaulyje. Atsižvelgdama į tai nežinau, kaip privalomas keitimasis mokestiniais duomenimis galėtų pažeisti pilietines teises taip, kaip kai kurie kolegos EP nariai, regis, mano esą įmanoma.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Komisijos nary L. Kovácsai, pone pirmininke, finansų sritį reglamentuojantys teisės aktai, žinoma, priklauso nacionalinei kompetencijai ir tai siejasi su valstybių narių interesais. Tačiau Europos Sąjungoje turėtume mąstyti, kaip ateityje stiprinsime vidaus rinką, visų pirma keturias laisves.

Viena pagrindinių problemų, kurią turime išspręsti, žinoma, yra dvigubas apmokestinimas. Mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), kurios negali sekti visų teisės aktų šioje srityje, itin sunku teikti savo paslaugas kitose šalyse. Todėl Komisija turėtų pateikti pasiūlymą dėl dvigubo apmokestinimo valdymo ir tai turėtų būti pasiūlymas, kuriame būtų numatoma aiški ir skaidri apmokestinimo sistema šių įmonių atžvilgiu, nes galiausiai būtent įmonės kredito reitingas lemia jos išlikimo rinkoje ir išlikimo mokiai galimybes. Taip pat labai palankiai vertinčiau vieno langelio principą mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kad jos turėtų konkretų informacinį punktą ir kad mokesčiai galėtų būti sugrąžinami greitai, veiksmingai ir skaidriai.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Norėčiau užsiminti apie e. valdžios sistemas, kurios jau buvo sukurtos įvairiose valstybėse narėse siekiant įgyvendinti šiuos veiksmus: elektroninėmis priemonėmis sumokėti mokesčius, taip pat ir PVM arba įgyvendinti tokias iniciatyvas kaip elektroninis sąskaitų faktūrų išrašymas. Kalbame apie naują skaitmeninę darbotvarkę artimiausiems penkeriems metams, o tai reiškia, kad valstybės narės turi naudotis informacinėmis technologijomis, kad administracinį bendradarbiavimą pagerintų taip pat ir mokesčių srityje.

Manau, kad kalbant apie elektroninį sąskaitų faktūrų išrašymą 2008 m. jau sudaryta aukšto rango grupė, kuri praeitą gruodžio mėn. baigė rengti ataskaitą ir rekomendacijas Europos Komisijai. Komisijos narys A. Tajani taip pat pažadėjo, kad per kitą kadenciją jis imsis iniciatyvos, siekiant paremti elektroninį sąskaitų faktūrų išrašymą, kad jis būtų plačiai taikomas visose valstybėse narėse. Norėčiau paklausti Komisijos, ar ji pateiks tokį pasiūlymą ir kada tai bus.

Nick Griffin (NI). – Pone pirmininke, diskutuoti apie bendradarbiavimą mokesčių srityje per dabartinę euro krizę tolygu perstumdyti kėdes *Titaniko* denyje.

Pietinės dalies valstybės angliškai vadinamos šiuurkščiu akronimu – KIAULĖS (angl. PIGS – Portugalija, Italija, Graikija ir Ispanija). Tačiau tie, kurie kritikuojami dėl euro, yra ne kiaulės, o žmonės, kamuojami utopinės vieno modelio taikymo dogmos. Jų ekonomikos arba po truputį žlugus, arba bus išgelbėtos Jungtinės Karalystės ir kitų šalių mokesčių mokėtojų sąskaita. Bendradarbiavimui liks mažai mokesčių.

Yra dvi išeitys: panaikinti eurą ir šio sovietinio braškyno pavergtoms šalims sugrąžinti jų valiutą arba pašalinti „problemines šalis“ iš euro zonos. Tai galėtų būti PIGS. Tiksliau sakant, tai būtų Vokietija ir jos partnerė Prancūzija, nes, anot Vokietijos, euras yra šių sunkumų priežastis.

Ši nesibaigianti krizė sužlugdys federalinius planus – bendradarbiavimą mokesčių srityje ir visa kita. Tragiška yra tai, kad kol ji baigsis, daug nekaltų aukų paskės skurde.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Norėčiau pasveikinti T. Dumitru Stolojano už visas jo pastangas rengiant pranešimą dėl reikalavimų išieškojimo. Kovai su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu ES reikia bendrų, visose valstybėse narėse vykdomų teisės aktų. Vidaus rinkai ir valstybės narės biudžetui gali pakenkti bet kokių mokesčių ar muitų nemokėjimas. Siekiant užtikrinti laisvą kapitalo ir asmenų judėjimą reikėjo išplėsti teisės aktų taikymo sritį. Nuo šių metų pradžios taip pat bus nustatytos privalomos socialinės apsaugos įmokos.

Greitas keitimasis informacija yra dar vienas svarbus žingsnis reikalavimų išieškojimo procese. Bendri standartiniai reikalavimai ir formos, kurie bus išversti į visas oficialiąsias ES kalbas, palengvins kasdieninį atitinkamų valdžios institucijų darbą. Bendra privalomo keitimosi informacija sistema leis išspręsti klausimus greičiau ir mažesnėmis sąnaudomis.

Udo Bullmann (S&D). – (DE) Pone pirmininke, kaip tik tada, kai šiandien sveikiname M. Alvarez, L. Domenici ir kitus mūsų kolegas EP narius parengus puikius pranešimus, kai sveikiname Komisijos narį L. Kovácsą už atsakingą darbą ir linkime jam sėkmės ateities darbuose ir kai išreiškiame viltį, kad jis savo įpėdiniui perduos užsidedimą, su kuriuo kovojo už bendrą politiką mokesčių srityje, taip pat turime paminėti tas valstybes nares, kurios nesiryzta imtis veiksmų, kurie tikrai būtini šiuo krizės laikotarpiu ir kurie galiausiai užtikrins geresnį bendradarbiavimą.

Gerokai stulbina tai, kad niekaip neapsisprendžiame dėl mokesčio bazės klausimo. Visi manantys, kad taip galės apginti savo nepriklausomybę, ją praras, kaip ir praras savo pajamas, gaunamas iš mokesčių. Todėl pagrindinė šių pranešimų mintis yra ta, kad turime siekti geresnio bendradarbiavimo Europoje. Tik tai užtikrins pažangą!

Michael Theurer (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kovoti su mokestiniu sukčiavimu būtina. Žinoma, krizę sukėlė ne mokesčių slėpimas ar mokestinis sukčiavimas. Manau, svarbu šiuose rūmuose dar kartą paaiškinti, kad turime atgauti mokesčių mokėtojo pasitikėjimą nustatydami paprastą apmokestinimo sistemą ir mažus ir teisingus mokesčius. Tačiau tai nereiškia, kad neturėtume aktyviai kovoti su mokesčių slėpimo ir mokestinio sukčiavimo problemomis, nes bet koks mokesčių slėpimas kenkia tikėjimui teisingumu.

Tai taip pat mus verčia mąstyti apie mokesčių rojus. Vokietijos kaimynė, Šveicarija, išsakė susirūpinimą dėl jaučiamo spaudimo. Šiuo požiūriu norėčiau užduoti Komisijai konkretų klausimą: ar rengiami pasiūlymai arba, veikiau, ar imtasi konkrečių priemonių, kuriomis siekiama daryti spaudimą Šveicarijai? Mano nuomone, Šveicarija negali laikytis mažiau palankaus požiūrio ES atžvilgiu, nei laikosi JAV atžvilgiu. Todėl tai reiškia, kad Šveicarija iš tikrųjų turi prisidėti prie mūsų bendrų pastangų kovojant su mokesčių slėpimu.

László Kovács, Komisijos narys. – Pone pirmininke, gerbiamieji EP nariai, manau, diskusijos įdomios ir įkvepiančios. Kaip ir daugelis jūsų, esu įsitikinęs, kad mūsų dedamos pastangos siekiant kovoti su mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo problemomis ir skatinti bendradarbiavimą mokesčių srityje yra pagrįstos. Esu dėkingas už jūsų paramą ir už keturių pranešimų pastangas ir labai dėkoju už paramą šioms svarbioms Komisijos iniciatyvoms.

Gero valdymo mokesčių srityje skatinimas yra sudėtingas uždavinys, kurį sudaro įvairūs klausimai. Savo pranešimuose iš esmės visus juos aptarėte – nuo teisės akto, kuriuo skatinamas administracinis bendradarbiavimas, pasiūlymo iki mūsų bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis. Malonu girdėti, kad daugelis jūsų skatina Komisiją siekti aukštesnių tikslų. Visiškai jums pritariu ir su tikras, kad su jūsų ir valstybių narių vyriausybės parama nauja Komisija galės spręsti iškylančias problemas. Žinau, kad šie klausimai išliks mano įpėdinio prioritetai. Komisija, Parlamentas ir Taryba turėtų toliau dėti pastangas siekiant, kad būtų patvirtinti pateikti arba rengiami teisės aktų pasiūlymai ir Elgesio kodekso grupės dėl įmonių apmokestinimo darbas.

Kalbant apie su gero valdymo mokesčių srityje principu nesusijusius aspektus, visi komunikate paminėti veiksmai turėtų būti remiami, ypatingą dėmesį skiriant su besivystančiomis šalimis susijusiems veiksams.

Dėl konkrečių pasiūlymų dėl administracinio bendradarbiavimo, savitarpio pagalbos išieškant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, ir neprivalomos ir laikinos atvirkštinio apmokestinimo sistemos pakartotinio taikymo taip pat norėčiau padėkoti už jūsų pastabas ir nuomones. Džiaugiuosi matydamas, kad Europos Parlamentas ir Komisija laikosi vieningos nuomonės dėl veiksmų, kurių reikia imtis kovojant su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu Europos Sąjungoje ir ne Europos Sąjungoje. Taip pat matau, kad bendrai pritariama ir trims pasiūlymams.

Sparti pažanga ir bendras sutarimas dėl pasiūlymo dėl administracinio bendradarbiavimo yra vienas Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų. Dabar tai taip pat vienas iš prioritetų daugeliui valstybių narių. ES reikia skubiai prieiti prie bendro sutarimo, kad ji tarptautiniu lygmeniu galėtų parodyti ryžtą siekti daugiau nei nustatyta pagal OECD standartus ir G20 rekomendacijas ir nustatyti tolesnės raidos tarptautiniu lygmeniu kryptį ateityje parodydama, kad gali plėtoti visapusišką administracinį bendradarbiavimą.

Akivaizdu, kad nėra vienintelio ir visuotino sprendimo, kaip užkirsti kelią mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo problemai, tačiau šiandien mūsų aptarti pasiūlymai yra svarbūs žingsniai į priekį įgyvendinant Europos Sąjungos kovos su mokestiniu sukčiavimu strategiją.

Pirma, likus vos vienai dienai iki mano kadencijos pabaigos norėčiau dar kartą padėkoti už paramą Komisijos iniciatyvoms mokesčių ir muitų srityse ir ypač už ECON ir IMCO komitetų bendradarbiavimą.

Magdalena Álvarez, pranešėja. – (ES) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti apie tai, kodėl siekiama daugiau nei nustatyta OECD standartuose dėl privalomo keitimosi informacija.

Galėčiau pateikti argumentus šiuo atžvilgiu, tačiau OECD modelis akivaizdžiai siejasi su platesniu tarptautinių santykių kontekstu, kuriame žaidimo taisyklės labai skiriasi nuo tų, kurias taikome Europos Sąjungoje.

Kaip nurodė L. Kovács, Europos Sąjungoje yra vienintelė ekonominė erdvė, kurioje informacija apie mokesčius turėtų taip pat laisvai judėti, kaip juda asmenys, kad kiekviena valstybė narė galėtų taikyti savo mokesčių

tvarką. Europos Sąjungoje turime vieną bendrą rinką, kurioje nėra kliūčių prekėms ir žmonėms. Todėl nėra pagrindo kliūtims informacijos apie mokesčius požiūriu.

Valstybės narės dalyvauja politiniame projekte ir jų mokesčių administravimo įstaigų santykiai turi derėti su tuo politiniu projektu. Kalbame apie politinius principus neskaitant noro praktiniu požiūriu.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad kovojant su sukčiavimu valstybių nepriklausomybė mokesčių srityje veikiau stiprinama nei silpninama. Kitaip tariant, valstybių narių nepriklausomybė mokesčių srityje tuo labiau stiprės, kuo daugiau jos turės veiksmingesnių savo nacionalinių mokesčių sistemų įgyvendinimo priemonių. Todėl visa tai turėtume turėti omenyje ir todėl privalome pritarti šiai direktyvai.

Be to, kaip teisingai pasakė W. Klinzas, sukčiavimas – tai nusikaltimas. Jo negalima pateisinti tokiais silpnais argumentais kaip didelis apmokestinimas kai kuriose mokesčių sistemose. Priešingai, aš netgi tvirtinčiau, kad jeigu sukčiavimo mastas būtų sumažintas, galėtų būti sumažinti mokesčiai. Žinoma, turime atkakliai siekti paprastinti įvairias mokesčių sistemas.

Baigdama norėčiau pabrėžti, kad keturi pranešimai ir keturios direktyvos, kuriuos palaikome, turi didelį atgrasomąjį poveikį, nes kai mokesčių mokėtojai suvoks, kad dėl šių nuostatų sukčiai turės mažiau laisvės veikti ir mažiau saugaus prieglobsčio, pagunda imtis tokios veiklos bus kur kas mažesnė. Net jeigu kai kurie asmenys mėgins sukčiauti, turėsime veiksmingesnes kovas su jais priemones.

Galiausiai privalau paminėti, kad šios priemonės nustatomos pačiu tinkamiausiu momentu, nes krizė atskleidė skaidrumo trūkumo, informacijos perdavimo iš vienos valstybės į kitą nebuvimo grėsmes ir būtinybę skatinti visuomenę. Šiuo požiūriu norėčiau paminėti Ph. Lambertso paramą. Jis paaiškino, kad tokiu laikotarpiu kaip šis viešųjų finansų srityje privalu dėti pastangas siekiant nustatyti priemones, kuriomis siekiama ekonomikos atgaivinimo ir socialinės apsaugos, kad būtų sušvelninti krizės padariniai.

Dėl visų šių priežasčių šiuo metu piliečiai geriau nei kada nors anksčiau žino mokestinio sukčiavimo problemos mastą ir jos padarinius ekonomikai apskritai. Jie taip pat nekantriai laukia, kad jų atstovai imtųsi reikiamų priemonių šiai problemai spręsti.

Theodor Dumitru Stolojan, pranešėjas. – (RO) Atidžiai klausiausi kolegų EP narių išsakytų nuomonių. Taip pat atkreipiau dėmesį į neryžtingumą dėl privalomo keitimosi informacija. Vis dėlto esu įsitikinęs, kad mes, šių rūmų nariai, Europos institucijoje turime parodyti visiems Europos piliečiams, kurie sąžiningai moka muitus ir mokesčius, kad esame pasiryžę dėti visas pastangas, kad mokesčių slėpimo mastas būtų kuo mažesnis, kad būtų tinkamai vykdomi sprendimai dėl reikalavimų, susijusių su muitais ir mokesčiais, išieškojimo neatsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje narėje skolininkas gyvena.

PIRMININKAVO: D. WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

David Casa, pranešėjas. – (MT) Aš taip pat atidžiai klausiausi visų kalbų ir jeigu atsižvelgiant į šias svarbias diskusijas reikėtų padaryti išvadą, sakyčiau, kad visi sutariame, jog turime pasinaudoti visomis turimomis galimybėmis kovoti su mokesčių slėpimu ir įvairiomis sukčiavimo formomis įvairiose šalyse. Turime tai padaryti pasinaudodami tokiomis priemonėmis kaip šiandien siūlytosios nepakenkdami prekybos sektoriui – visų pirma MVĮ – ir nepadidindami biurokratijos. Priešingai, rekomenduočiau, kad privalu ir toliau mažinti biurokratiją ten, kur dažniausiai sudaromos kliūtys prekybos sektoriuje.

Turime užtikrinti, kad nesudarysime sunkumų sąžiningiems piliečiams, kurie moka, o ne slepia mokesčius. Tai taip pat taikytina verslo sektoriaus subjektams, kurie verčiasi tarpvalstybine prekyba ir neslepia mokesčių ir todėl nenusikalsta.

Todėl manau, kad įgyvendinę šiuos pasiūlymus padidinsime šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos ir su ja susijusių mokėjimų patikimumą. Kartu, kaip pažymėjau, reikia sumažinti administracinę naštą sąžiningiems verslininkams ir, be to, užtikrinti, kad Parlamentui būtų teikiama informacija per visą atvirkštinio apmokestinimo sistemos priėmimo procesą.

Kaip ir kolegų EP nariai, norėčiau padėkoti Komisijos nariui už visą pastaraisiais metais jo atliktą darbą. Pone Komisijos nary, žinoma, mūsų nuomonės ne visada sutapo, tačiau peržvelgęs apmokestinimo sritį manau, kad šiuo metu turime mūsų piliečių, t. y. Europos Sąjungos piliečių, atžvilgiu teisingesnę ir veiksmingesnę sistemą.

Leonardo Domenici, *pranešėjas*. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti už pastabas dėl mūsų pranešimų, kurie yra mūsų bendrų pastangų rezultatas. Tikiuosi, kad šios pastabos bus geras palankių Europos Parlamento balsavimo rezultatų ženklas.

Manau, kad – kaip sakė T. Dumitru Stolojano ir D. Casa – mūsų pranešimams verta pritarti jau vien visų mūsų bendrapiliečių vardu: sąžiningų mokesčių mokėtojų, kurie labiausiai nukenčia dėl sukčiavimo ir mokesčių slėpimo. Tikslas – kad visi mokėtų, todėl kiekvienam reikėtų mokėti mažiau.

Tik norėčiau pateikti dvi pastabas. Diskusijų pradžioje A. Lulling kalbėjo apie kolonoskopiją. Iš patirties žinau, kad kolonoskopija nemaloni procedūra, net jeigu ji ir gali būti labai naudinga žmogaus sveikatai. Mokesčių srityje jos labai paprasta išvengti: paprasčiausiai neslėpti, neslapstyti savo pajamų ir nevengti savo teisinių pareigų.

Antra pastaba yra ta, kad visuomet teisinga rūpintis tuo, kaip naudojamos viešosios lėšos, tačiau taip teisinga susirūpinti tada, kai vyriausybės yra priverstos naudoti šias viešąsias lėšas bankams ir finansų institucijoms, kurie spekuliuo savo pinigais, gelbėti.

Pirmininkė. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. vasario 10 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *raštu*. – (RO) Sukčiavimas PVM srityje panaudojant neteisėtas susigrąžinimo schemas, ir Rumunija nėra išimtis (pvz., karuselinis sukčiavimas), yra nusikalstama veika, kuri daro didelį poveikį biudžetams.

Atvirkštinio apmokestinimo sistema, įvesta tam tikrose valstybėse narėse, tarp jų Rumunijoje, puikiai pasiteisino. Vis dėlto taip pat reikėjo pritaikyti PVM direktyvą 2006/112/EB atsižvelgiant į esamą padėtį, kad kiltų kuo mažesnė neteisėtų PVM susigrąžinimo schemų (fiktyviu eksportu grindžiama schema) grėsmė. Todėl atvirkštinio apmokestinimo taikymas produktams, kuriuos tiekiant (teikiant paslaugas) kyla didelė mokestinio sukčiavimo rizika, yra patikima procedūra, kuri apskritai turi teigiamą poveikį biudžetui, net jeigu PVM, pritaikomas sandoriams, už kuriuos toks mokestis mokėtinas, į nacionalinį biudžetą sumokamas vėliau.

Apibendrinant, kai reikia pasirinkti vieną iš dviejų alternatyvų, t. y. ar gauti PVM tik ekonominio ciklo pabaigoje, kai galutinis produktas ar paslauga pasiekia galutinį vartotoją, ar išvengti sukčiavimo, susijusio su neteisėtu PVM susigrąžinimu, teisinga pasirinkti pirmąją alternatyvą *[originalas nelabai aiškus šioje vietoje, nes lyg kalbama apie dvi alternatyvas, o apibudinama realiai tik viena, bet bandom „přtempt“ iki alternatyvų, tik su logika kiek prasilenkiama...]*. Būtų idealu, jeigu atvirkštinis apmokestinimas būtų taikomas labiau kaip taisyklė, o ne kaip išimtis. Tačiau šis žingsnis turėtų būti žengiamas nuodugniai išnagrinėjus poveikį biudžetui.

Alan Kelly (S&D), *raštu*. – Tenorėčiau pakalbėti dėl vieno konkretaus aspekto, susijusio su valstybių narių bendradarbiavimu mokesčių srityje. Tai buvo kebliausias klausimas per Airijos referendumo kampaniją dėl Lisabonos sutarties. Norėčiau šiek tiek paprieštarauti savo kolegoms Parlamente. Valstybių narių bendradarbiavimas yra Europos Sąjungos pagrindas; tačiau tas bendradarbiavimas visada buvo grindžiamas abipusiu sutarimu. Apmokestinimo srityje turime elgtis atsargiai, kad nebūtų atsižvelgiama į tam tikrų valstybių interesus. Kai kuriose šalyse taisyklės reikia taikyti kitaip: jeigu, pvz., šalis yra saloje arba neturi pakankamai gyventojų, kad paremtų didelę veikiančią rinką, jai reikia pasinaudoti visais trimais pranašumais, kad pritrauktų investicijas. Prašau kolegas EP narius atsiminti tai teikiant pasiūlymus šiuo klausimu. Pasiūlymai neturėtų pažeisti subsidiarumo principo. Visiems pasiūlymams turės pritarti valstybės narės. Tai nėra nereikšmingas šių diskusijų aspektas.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), *raštu*. – (RO) Šiandien aptariamose dokumentuose nurodytos iniciatyvos vaidina itin svarbų vaidmenį kovoje su tarpvalstybinio mokestinio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo problemomis, kurios yra itin politinės ir daro didelį poveikį valstybių narių biudžetams. Siekiant skatinti gerą valdymą mokesčių srityje reikalingos pastangos ES lygmeniu ir ne ES, taip pat visų valstybių narių pastangos. Reikia griežtų priemonių, paprastų, aiškių teisės aktų ir apskritai mažiau biurokratijos. Paskutinis, tačiau ne mažiau svarbus dalykas yra tai, kad reikia užtikrinti, jog piliečiai galės gauti pagalbą.

Tokios priemonės kaip skaidrumo užtikrinimas, keitimasis informacija visais lygmenimis, valstybėms narėms teikiamos pagalbos priemonių tobulinimas, veiksmingo tarpvalstybinio bendradarbiavimo santykių užmezgimas ir sąžininga mokesčių konkurencija yra pagrindiniai tikslai, ypač dabar, finansų krizės laikotarpiu,

kai visi galime įsitikinti, koks svarbus mokesčių sistemos tvarumas. Valstybės narės, kurių mokesčių valdymo sistema gera, daug greičiau ir veiksmingiau sugebėjo imtis kovos su ekonomikos krize priemonių.

Džiaugiuosi Komisijos iniciatyva ir pranešėjų atliktu darbu. Manau, kad išreikšta politinė valia skatinti gerą valdymą mokesčių srityje. Vis dėlto turime užtikrinti, kad šie pasiūlymai neliktų tik politiniais atgarsiais, ir kuo greičiau imtis priemonių jiems įgyvendinti.

Marianne Thyssen (PPE), raštu. – (NL) Ponia pirmininke, globaliame, skaitmeniniame pasaulyje mokesčių administratoriai susiduria su sudėtinga užduotimi. Net vidaus rinkoje sudėtinga nustatyti sukčiavimo mokesčių ir socialinės apsaugos srityse atvejus. Be to, sunkumų sukelia ir tai, kad šiuo metu nėra Europos Sąjungos teisės aktų dėl tarpvalstybinio mokesčių administratorių administracinio bendradarbiavimo nebuvimo. Todėl dera pritarti tam, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų įsteigta mokesčių srities ryšių tarnyba siekiant paspartinti ir supaprastinti valstybių narių administracinį bendradarbiavimą. Dabar prašymų suteikti informaciją apie mokesčius nagrinėjimas užtrunka taip ilgai, kad mokesčių administravimo įstaigos priima sprendimą nelaukti informacijos. Visiškai pritariu Komisijos pasiūlytai privalomo keitimosi informacija alternatyvai dėl dviejų priežasčių. Pirma, tai leis valstybėms narėms veiksmingiau surinkti savo mokesčius, o tai krizės laikotarpiu yra tiesiog teisinga ir jokių būdu nėra prabangos dalykas. Antra, tai reikš, kad vidaus rinkos ūkio subjektams bus sudarytos vienodos sąlygos. Abipusiškumo principo taikymas dalijimosi informacijai apie mokesčius taip pat dera su OECD ir G20 susitarimais. Tai aiškus ženklas, kurio neseniai Belgijos audito rūmai taip pat – pagrįstai – skubiai paprašė. Todėl tvirtai pritariu M. Alvarez pranešimui.

15. GM / Opel: naujausi pokyčiai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl GM / Opel: naujausių pokyčių.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (FR) Ponia pirmininke, gerbiamieji EP nariai, šios diskusijos susijusios su klausimu, labai dominančiu Europos visuomenę: viešojo finansavimo skyrimas Opel / Vauxhall grupės restruktūrizavimui iš vienos ar kelių Europos vyriausybių.

Komisija atidžiai stebėjo, kaip sprendžiamas šis klausimas. 2009 m. liepos 14 d. Komisijos narė N. Kroes ir aš iškėlėme čia Europos Parlamente klausimą dėl šio Opel / Vauxhall atvejo. Komisija taip pat surengė kelis neoficialius susitikimus su Europos ministrais, atsakingais už šį klausimą.

Kaip žinote, 2009 m. rudenį General Motors nusprendė išsaugoti Opel / Vauxhall grupę ir įmonę restruktūrizuoti. 2009 m. lapkričio mėn. pabaigoje General Motors pateikė savo restruktūrizavimo plano santrauką už konkurencijos klausimus atsakingoms tarnyboms.

Nors Komisija, vykdydama savo funkcijas, paprastai neatlieka išankstinio restruktūrizavimo loginio pagrindimo pramoniniu ir komerciniu aspektais vertinimo, kol valstybės narės pateikia informaciją dėl galimos valstybės pagalbos plano, Komisijos tarnybos atliko tokį vertinimą Konkurencingumo tarybos prašymu.

Remiantis General Motors restruktūrizavimo plane ir Komisijai pateikta informacija atrodo, kad šis restruktūrizavimo planas nėra grindžiamas ne ekonominiais sumetimais, kurie pakenktų Opel / Vauxhall grupės veiklos Europoje gyvybingumui.

Dabartinis General Motors restruktūrizavimo planas tam tikrais aspektais panašus į kitus anksčiau pačios General Motors ir kitų suinteresuotų investuotojų rengtus restruktūrizavimo planus ir jie panašūs kai kuriose pagrindinėse srityse. Jis dera su ankstesniais General Motors sprendimais, priimtais iki krizės pradžios, visų pirma dėl tam tikro modelio priskyrimo tam tikrai gamybos vietai.

Be to, General Motors pateikė ekonominį savo sprendimų dėl jos gamyklų Europoje reorganizavimo pagrindimą remdamasi ypatinga atskirų gamyklų padėtimi. Atrodo, kad šie sprendimai grindžiami tokiais argumentais kaip įvairioms gamykloms Europoje priskirtas modelių asortimentas, atitinkamas įvairių modelių eksploatavimo terminas, atitinkamas konkretaus modelio, gaminamo daugiau nei vienoje gamykloje, gamybos mastas, gana nedidelis papildomų investicijų poreikis siekiant dar labiau sutelkti atitinkamo modelio gamybą, kai kurių perdirbimo procesų kaina gamyklai ir t. t.

Suprantu, kad General Motors dar turi aptarti šį planą su darbuotojų atstovais, kurie, tikimasi, pasiaukos, kad būtų sudarytos sąlygos gerokai sumažinti sąnaudas Europoje. Komisija išliks budri ir užtikrins, kad tais atvejais, kai taikomi valstybės pagalba, Opel / Vauxhall grupės restruktūrizavimas bus grindžiamas tik

ekonominiais veiksniais ir kad jai nedarytų poveikio neekonominiai veiksniai, susiję su viešojo finansavimo skyrimu, ir visų pirma, kad geografiniam restruktūrizavimo planui neturėtų įtakos politiniai reikalavimai.

Komisija, žinoma, toliau atidžiai stebės visus pasikeitimus *Opel* grupėje. Šiomis aplinkybėmis jūs, žinoma, žinote, kad 2010 m. sausio 21 d. *General Motors* oficialiai paskelbė ketinanti 2010 m. uždaryti gamyklą Antverpene. Suprantu susirūpinimą, kurį sukėlė paskelbimas apie tūkstančių darbo vietų naikinimą.

Gaila, kad, *Opel / Vauxhall* grupės manymu, reikia uždaryti gamyklą. Privalau pabrėžti, kad šį sprendimą priėmė išimtinai tik *General Motors*. Komisija negali siekti nurodyti vietos, kurioje darbo vietos turėtų būti naikintos, ir privalo to nedaryti. Ji negali to išvengti, bet gali iš anksto įvertinti padarinius.

Komisija, bendradarbiaudama su Belgijos valdžios institucijomis, pasirengusi panaudoti visus turimus išteklius, kad padėtų šiems darbuotojams. Buvo aptarta Belgijos galimybė pateikti prašymą gauti paramą iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo. Tai tikrai viena iš svarstytytų alternatyvų ir iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad prašymas gauti paramą, jeigu jis būtų pateiktas, atitiktų būtinus kriterijus.

Ivo Belet, PPE frakcijos vardu. – (NL) Sakote, kad ketinate išlikti budrūs, tačiau manau, kad to greičiausiai nepakanka. Manome, kad *General Motors* padėtis Europoje nepriimtina.

General Motors siekia užsitikrinti valstybės pagalbą iš kelių nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų Europos Sąjungoje, kuria, be kita ko, siekiama padengti socialines gamyklos uždarymo Antverpene, apie kurią kalbate, išlaidas. Tai nepriimtina, Komisijos nary: nepriimtina tiek darbuotojams, tiek Europai.

Mūsų nuomone, šis atvejis yra labai svarbus išbandymas jums, labai svarbus Komisijos patikimumo išbandymas. Tokių dalykų negalime leisti, nes tai sukurs reikšmingą precedentą kitiems atvejams ateityje. Komisijos nary, tai protekcionizmo, kuris vis dar bjauriai veši, pavyzdys ir tai nepriimtina. Tai ardo ES pagrindus ir, be to, kaip dar kartą parodė šis atvejis, kentėti visada tenka mažesnėms šalims.

Per pastaruosius kelis mėnesius ES vyriausybės leidosi JAV įmonės *General Motors* suskaldomos, tarsi jos būtų mišių patarnautojai berniukai, ir akivaizdu, kad tai negali pasikartoti. Tam kelią galima užkirsti tik laikantis bendro europinio požiūrio.

Šiandienos Vokietijos laikraščiuose jūsų kolegė, už konkurenciją atsakinga Komisijos narė Neelie Kroes, teigia, kad automobilių sektoriuje valstybės pagalba galima tik tuo atveju, jeigu ši pagalba naudojama kurti novatoriškiems ir ekologiškiems produktams. Tam pritariame, tačiau būtų daug geriau, jeigu tokie klausimai būtų koordinuojami Europos lygmeniu, o ne, kaip dabar yra, sprendžiami atskiromis derybomis tarp įvairių Europos šalių ir *General Motors*, nes tai veda nežinia kur.

Be to, pateikdami vieną bendrą Europos pasiūlymą įmonei *General Motors*, žinoma, užsitikrinsime daug tvirtesnę padėtį ir tai taip pat mums leis pareikalauti garantijų socialinėje – kuri jums turi būti artima – ir užimtumo srityje. Galiausiai kodėl nebūtų galima darbuotojams suteikti naujų perspektyvų atitinkamoje *Opel* gamykloje Antverpene ir, savaime suprantama, kitų *Opel* gamyklų Europoje darbuotojams, kuriuos palietė ši problema?

Komisijos nary V. Špidla, dar nevėlu tai padaryti. Manome, kad tokio tarpvalstybinio masto restruktūrizavimo atveju pati Europos Komisija turėtų perimti vadovavimą ir aktyviai dalyvauti užuot tik stebėjus ir laukus. Ką konkrečiai tai reiškia? Tai reiškia bendros strategijos įgyvendinimą, imantis kur kas aktyvesnių veiksmų ir, visų pirma, visų turimų europinių priemonių naudojimą daug platesniu mastu ir jų derinimą užuot veikus padrikai, kaip tai daroma dabar.

Mano nuomone, spręsdami šį atvejį iki šiol elgėmės gerokai per nuolaidžiai. Europos Komisija pasyviai stebėjo, o *General Motors* džiūgavo. Tai turi pasikeisti darbuotojų naudai, nes būtent jie kenčia dėl Europos politinės valios stokos šiuo metu.

Mano antroji pastaba, Komisijos nary, ne mažiau svarbi. Šiandien Ispanijoje susitinka už pramonę atsakingi Europos šalių ministrai, kad būtų pradėtas įgyvendinti Europos veiksmų planas automobilių pramonės srityje. Manau, kad to neatidėliotinai reikia. Jūs, Europos Komisija, turite suvesti svarbiausius pramonės dalyvius siekiant užtikrinti, kad artimoje ateityje ir mūsų automobilių sektorius nebūtų užpildytas Kinijos produktais. Šį ketvirtadienį Europos Vadovų Tarybos Pirmininko Hermano Van Rompuy raginimu ir kvietimu Europos Sąjungos valstybių arba vyriausybių vadovai susitinka neeiliniame Europos aukščiausiojo lygmens susitikime Briuselyje. Darbotvarkėje numatytas tik vienas klausimas – Europos ekonominio bendradarbiavimo skatinimas.

Komisijos nary, pradėkime nuo automobilių sektoriaus, nes tai yra ir išlieka svarbiausia mūsų pramonės sritis. Tai tikras ekonomikos atgaivinimo variklis ir gali būti svarbus veiksnys užimtumo srityje.

Kathleen Van Brempt, S&D frakcijos vardu. – (NL) Skubos tvarka paprašiau, kad šis klausimas būtų dar kartą aptartas plenariniame posėdyje ne tik todėl, kad jis susijęs su tūkstančiais darbuotojų mano šalyje, Antverpene, Flandrijoje, – pamatysite, daug Europos Parlamento narių kalbės šiuo klausimu, – bet visų pirma todėl, kad jis susijęs su visai Europai svarbiu restruktūrizavimu, kurį atliekant numatyta uždaryti vieną gamyklą ir panaikinti tūkstančius kitų darbo vietų. Tūkstančių žmonių – vyrų, moterų ir jų šeimų – laukia niūri ateitis.

Manau, kad šie žmonės dabar žvalgosi į Europos Sąjungą su viltimi ir kartu su baime. Ar jie turi pagrindo tikėtis? Galbūt. Norėčiau jūsų, Komisijos nary ir Komisija, paklausti, kokie jūsų artimiausi planai, nes neslėpsiu, kad esu labai nusivylusi, jog Komisijos narė N. Kroes šiandien dar kartą pakartos, kad tokiu atveju, kurį aptarsime, ji taikys valstybės pagalbos taisykles.

Vis dėlto taip pat esu nusivylusi jūsų šiandieniniu atsakymu ir jūsų šiandienos nuomone. Savaime suprantama, jeigu gamykla bus uždaryta, turėtume užtikrinti, kad žmonėms bus suteikta pagalba. Bet šiandien mums reikia visiškai kitokios Europos Komisijos, Komisijos, kuri imasi spręsti šį atvejį iš esmės ir imasi politinio vaidmens, kurio turėtų imtis. Iš pradžių ji galėtų pareikalauti, kad Opel Europos vadovai galiausiai pateiktų verslo planą ir leistų susipažinti su visais ekonominio pobūdžio ir kitais argumentais, kuriais grindžiamas šis sprendimas. Galiausiai esu tikra, kad žinote, jog, pvz., atstovybės Europoje vadovai Antverpene per pastaruosius kelerius metus gavo labai daug paramos lėšų ir išteklių tiek iš Flandrijos, tiek iš Belgijos valdžios institucijų, kad galėtų išlikti konkurencingi. Dabar viso to nepaisoma ir nėra tvirtos Europos Komisijos, kuri imtųsi veiksmų šiuo klausimu.

Antruojų savo pareiškimu, kuris taip pat yra aiškus prašymas Komisijai, norėčiau, kad Komisija imtųsi daug aiškesnių veiksmų ir gerokai mažiau nuolaidžiautų ateityje sprendama restruktūrizavimo klausimus. Jeigu dvi įmonės susijungia, Komisijai privalo būti pranešta, tad kodėl taip negali būti restruktūrizavimo atveju? Kodėl Komisija negalėtų taikyti tų pačių ekonominių ir socialinių kriterijų restruktūrizavimo veiksmams? Tik tokiu atveju būtų aiški pramonės politikos ir socialinės Europos vizija. Būtent to prašo Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pirmiausia – kaip jau, žinoma, buvo minėta – įvykiai Antverpene sukėlė daug sunkumų tūkstančiams šeimų, taip pat tiekimo įmonių darbuotojams. Vis dėlto turiu pasakyti, Komisijos nary, kad jūsų žodžiai mane gerokai sukrėtė.

Pirma, ir tai svarbiausia, sakote, kad atsakomybė tenka *General Motors*, tartum jokia atsakomybė netektų nei regioninėms, Belgijos ar Europos valdžios institucijoms. Kaip šiame Parlamente sakiau praeitą kartą, atsižvelgiant į tai, kad kalbame apie tarpvalstybinės reikšmės atvejį – susijusį su keliomis šalimis – ir apie įmonės restruktūrizavimą, Komisija iš tikrųjų turėjo prisiimti atsakomybę, kad užtikrintų Europos normų laikymąsi. Ji to nepadarė vietoj to palikdama tai valstybių narių – Vokietijos – ir *General Motors* vadovybės atsakomybei.

Raginu Komisiją ateityje tarptautinių įmonių restruktūrizavimo Europoje atvejais prisiimti atsakomybę pagal pramonės politiką, o ne likti tik įvairių ekonomikos ir finansų ministrų koordinatorė.

Antra, Komisijos nary, buvau pritrenktas išgirdęs jus sakant, kad vis dar nenagrinėjate to klausimo. Visa spauda rašo, kad bus skirta 2,7 mlrd. EUR valstybės pagalbos, tada Komisija pasirodo ir mums sako dar neturinti verslo plano arba dokumentų. Mano nuomone, pats laikas Komisijai ne tik gauti dokumentus, – tiesiog nuvykti ir juos pasiimti, – bet ir galų gale išnagrinėti, ar tai nėra neteisėta. Galiausiai tai iš tikrųjų neteisėta. Valstybės pagalba gali būti teikiama tik naujiems, inovatyviems produktams kurti.

Tačiau pasirodo, kad 2,7 mlrd. EUR lėšos, prašomos iš kelių ES valstybių narių, kad būtų tęsiama jų įmonių veikla, bus paprasčiausiai suteiktos kaip bendra parama Europos gamyklų veiklai, Europos veiklai tęsti. Laikas Komisijai perimti šį klausimą ir ne tik skelbti pareiškimus, – kaip N. Kroes ir jūs darėte, – bet ir pasirūpinti, kad jos tarnybos gautų verslo planą ir išnagrinėtų, ar nebuvo suteikta neteisėta parama.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Nežinau, ar tai suprantate, tačiau šiuo atveju tūkstančiams šeimų, didžiajai daliai Europos gyventojų, kyla Europos, Europos Sąjungos patikimumo klausimas.

Praeitą rugsėjo mėn. jau diskutavome šia tema. Net tada buvo akivaizdu, kad Europos Komisijos reakcija buvo labai neryžtinga. Komisijos narė N. Kroes tada tikrai sakė, kad ji išnagrinės, ar šiuo atveju buvo tinkamai laikytasi konkurencijos taisyklių; bet, kaip pažymėjo G. Verhofstadt, nedaug tebuvo nuveikta. Akivaizdu, kad Europos Sąjunga nesusipažinusi su verslo planu, nors – kaip visi puikiai žinome iš spaudos – Opel prašo

2,7 mlrd. EUR paramos kaip valstybės pagalbos. Taigi visi – EP nariai ir regioninės bei federalinės valdžios ministrai – jaučiame, kad ne viską žinome. Tai nepriimtina, Komisijos nary; tai gyvybiškai svarbūs klausimai.

Noriu pasakyti, kad nuo tada, kai *General Motors* atstovas N. Reilly mums pranešė apie savo sprendimą, elektroniniu paštu gavau žinučių, kurių eilutė „tema“ buvo pavadinta „Niekam tikusi Europa“ ir „Europa gali nešdintis, ji niekaip nepadeda savo gyventojams“. Taip žmonės jaučiasi. Todėl, kai girdžiu vieną iš jūsų, Komisijos nary, kolegų – Komisijos narį K. De Guchtą – sakant, kad Komisija net negali susipažinti su verslo planu, manau, kad tai absurdiška. Tada, kai netrukus turėsime nagrinėti, ar galime žadėti tuos 2,7 mlrd. EUR valstybės pagalbos lėšų pagal atkūrimo planą remiantis nepriklausomų konsultantų tyrimu, ir kai visi Flandrijoje žinome, kad *Opel* iš tikrųjų turi perspektyvų, sakau jums, Komisijos nary, kad šiuo atveju esate pralaimėtojas. Tai paskutinis kartas, kai kalbate Parlamente, tačiau laukiu iš jūsų daugiau ryžtingumo šiuose rūmuose. Laukiu daugiau ryžtingumo iš Komisijos. Taip pat laukiu – ir šiuo atžvilgiu pritariu I. Beletui – labai realių planų, kad automobilių pramonė būtų sugrąžinta į vėžes, ir užtikrinti jai realią ateitį, nukreiptą į, kaip ją vadina Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, Naująjį ekologinį planą: klimato labui skirtų lėšų mobilizavimo derinimą laikantis aplinkos apsaugos atžvilgiu racionalaus požiūrio.

Derk Jan Eppink, *ECR frakcijos vardu*. – (NL) Uždarius *Opel* gamyklą Antverpene kyla klausimas, kokio masto pramonės politika išlieka. *General Motors* – tai įmonė, kuri prarado savo konkurencingumą dėl pernelyg didelių išlaidų pensijoms, kurių reikalavo Jungtinių Amerikos Valstijų profesinės sąjungos. Jungtinių Amerikos Valstijų automobilių gamybos centras jau persikėlė į pietinę Jungtinių Amerikos Valstijų dalį, tarp jų ir Vokietijos ir Japonijos automobilių gamintojai.

General Motors yra pavyzdys to, kas nutinka, kai darbo sąnaudos pernelyg išauga. Flandrijos ekonomistas Geert Noels neseniai pasakė, kad Belgijoje nuo 2000 m. darbo sąnaudos sparčiai augo; beje, tai atsitiktinai nutiko valdžioje esant G. Verhofstadto, kuris dalyvauja šiandieninėse diskusijose, vyriausybei. Vokietijoje darbo sąnaudos tuo pačiu laikotarpiu mažėjo. G. Noels mano, kad tai *Opel* gamyklos Antverpene uždarymo priežastis. Pagal pramonės politiką reikalaujama, kad išlaikytume savo konkurencingumą, pone B. Staesai.

Nors kartą pažvelkime į ateitį. Kokioje padėtyje chemijos pramonė Flandrijoje? Joje tiesiogiai dirba 64 000 darbuotojų ir šimtas tūkstančių dirba netiesiogiai – gerokai per 1 60 000 žmonių gyvena iš chemijos pramonės. Tačiau neseniai Vokietijos chemijos pramonės įmonė *Bayer* nusprendė iškelti gamybą iš Antverpeno ir tai blogas ženklas. Automobilių pramonė taip pat turi patirti prieš automobilius nukreiptos politikos, kurią skleidžia žalieji, padarinius. Negalima reikalauti prieš automobilius nukreiptos politikos ir kartu norėti, kad automobilių gamyklos tęstų darbą. Siekiama, kad automobiliai taptų neprieinami, nes žmonės turėtų naudotis autobusais. Išlaikyti automobilius tampa per brangu žemesnes pajamas gaunantiems žmonėms. Todėl parduodama mažiau automobilių ir štai pažvelkite į *Opel* gamyklą Antverpene.

Chemijos pramonė susiduria su Europos kovos su klimato kaita priemonėmis. Ar po nesėkmingos Kopenhagos konferencijos Europa viena sieks 20 proc. sumažinti išmetamojo anglies dioksido kiekį iki 2020 m.? Tai sukeltų sunkumų Flandrijos chemijos pramonei taip, kaip darbo sąnaudos sukėlė sunkumų *Opel* gamyklai Antverpene. Ponia pirmininke, Flandrijos chemijos pramonės sužlugdymas sukeltų 54 kartus sunkesnius padarinius nei *Opel* gamyklos Antverpene uždarymas. Jeigu Flandrija nesirūpins savo chemijos sektoriumi, ji taps „Graikija Šiaurės jūroje“, kaip tai apibūdino Flandrijos verslininkas Thomas Leysen, ir tikiuosi, kad mano kolegos iš Flandrijos tai įsidėmėjo.

(*Kalbėtojas sutiko atsakyti į klausimą, užduodamą pakėlus mėlynąją kortelę pagal Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalį*)

Guy Verhofstadt (ALDE). – (NL) D. J. Eppinkui norėčiau pasakyti, kad 2000–2009 m. užtikrinome, jog *Ford* gamykla tęstų veiklą Belgijoje, kad *Volkswagen* gamykla tęstų savo veiklą ir kad ten būtų pradėta gaminti *Audi 1*, ir tai buvo pasiekta sumažinant sąnaudas: darbo sąnaudas, taikant pamaininį darbą. Todėl šios įmonės nepasitraukė iš Belgijos ir naujai investavo.

Todėl esu įsitikinęs, kad – ir D. J. Eppinko klausiu, ar man pritaria – *Opel* gamykla iš tikrųjų dirba pelningai ir galėtų likti Belgijoje, jeigu ir toliau vykdytume tokią politiką.

Derk Jan Eppink (ECR). – (NL) Manau, kad *Opel* gamykla Antverpene būtų turėjusi ateities perspektyvų, jeigu ne užklupusi krizė ir ne visos *General Motors* koncepcijos žlugimas.

Vis dėlto G. Verhofstadt negali paneigti, kad per pastaruosius metus automobilių pramonė Europoje ir Flandrijoje smuko, ir ekonomistas, kurį minėjau, G. Noels tvirtino, kad didelės darbo sąnaudos buvo viena iš priežasčių, dėl kurių amerikiečiai uždarė *Opel* gamyklą Antverpene, o ne kurią nors kitą gamyklą. *Opel*

gamykla Antverpene dirbo efektyviai, tačiau taip pat efektyviai dirbo ir Opel gamykla Lutone, Jungtinėje Karalystėje, ir Vokietijoje esančios gamyklos, taigi manau, kad didelės darbo sąnaudos visada kenkia pramonės politikai ir tam reikia užkirsti kelią, jeigu norime išsaugoti darbo vietas.

Patrick Le Hyaric, GUE/NGL frakcijos vardu. – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nary, išklausiu jūsų paaiškinimų ir noriu pasakyti, kad esu sunerimęs. Visos jūsų pastangos buvo skirtos tik General Motors planui ginti. Jeigu gintumėte bendrąjį interesą, kiek labiau gintumėte darbuotojus ir kalbėtumėte apie jų interesus. General Motors uždaro Opel gamyklą Belgijoje ne todėl, kad ji susiduria su sunkumais: ji uždirbo 3,4 mln. EUR, tačiau tai jai nesutrukdė panaikinti 2 600 darbo vietų. Tik nesusidarykite, kad tai lėmė geografinės priežastys, nes General Motors iš viso naikina 10 000 darbo vietų.

Iš tikrųjų gamykla uždaroma tam, kad būtų galima išnaudoti darbuotojus Pietų Korėjoje. Tokia yra tiesa, Komisijos nary, ir mums turėtų tai pasakyti. Norėčiau pridurti, kad tai vyksta ne be Europos solidarumo konteksto, nes viena valstybė narė – Vokietija – žada papildomai skirti paramą Opel ir leidžia, kad gamykla Antverpene būtų uždaryta. Kitaip tariant, mes nesame solidarūs. O jūs, jūs pritariate uždarymui mums iš anksto pasakydami, kad nedidelė socialinė parama bus skirta kaip „tvarstis“ siekiant numalšinti darbuotojų sielvartą. General Motors ir toliau gauna pelną!

Taigi toks valdymas prieštarauja visuomeniškumo principams. Jis kenkia Europos Sąjungos teritorijoms ir sukelia didelę sumaištį, kaip šiuo metu tai galime matyti Toyota atveju, kai reikia atšaukti šimtus tūkstančių automobilių. Taip net keliamas pavojus vairuotojo saugumui. Dabar reikia imtis esminių pokyčių. Komisija turi imtis veiksmų; leiskite jai tarnauti Europos žmonėms.

Dėl šių priežasčių naująją Komisiją raginu parengti Europos direktyvą, kurioje būtų numatytas privalomas konsultavimasis su įmonės taryba ir įmonės taryba grupės lygmeniu ir joms suteikiami įgaliojimai stebėti, kaip naudojama valstybės ir Europos Sąjungos pagalba. Skiriant tokią pagalbą reikėtų nustatyti sąlygą dėl garantijų, susijusių su darbo vietomis, mokymu ir darbo užmokesčiu, tačiau ji taip pat turėtų remti Europos strategiją dėl automobilių gaminančių grupių bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir naujų, ekologiškų automobilių gamybos srityse.

Siekiant šio tikslo Europos centrinis bankas turėtų iš naujo finansuoti paskolą nacionaliniams bankams, kuri būtų juo labiau naudinga, nes būtų panaudota užimtumui, mokymui ir investicijoms į mokslinius tyrimus skatinti ir naujos kartos ekologiškoms transporto priemonėms kurti.

Galiausiai siūlome parengti Europos reglamentą, kuriuo grupės būtų įpareigojamos į savo apskaitą įtraukti savo finansines įmones ir visas kontroliuojančias įmones, kad valdžios institucijos ir profesinės sąjungos galėtų susidaryti bendrą nuomonę apie grupės ekonominę padėtį, o ne nuomonę kiekvienu konkrečiu atveju, dėl kiekvienos gamyklos, kuo siekiama tik vieno – nuginkluoti darbuotojus ir pateikti jiems jau įvykusį faktą (pranc. *fait accompli*).

Paul Nuttall, EFD frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad užjaučiu darbuotojus Antverpene, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į kelias kitas problemas, susijusias su ES ir General Motors.

Sudarius 400 mln. EUR vertės sandorį Spyker Cars tampa Saab Spyker, tačiau neapsigaukite, tai nėra įprastas komercinis sandoris, kai viena įmonė sumoka kitai įmonei. Tai Komisijos stiliaus sandoris, kuris labiau tinkamas komandinei ekonomikai. Spyker sumoka, tačiau tai daro naudodamasi Europos investicijų banko lėšomis. Kitaip tariant, sumoka Europos mokesčių mokėtojai, o visam sandoriui garantiją suteikia Švedijos vyriausybė. Žinoma, garantija suteikiama tik dėl rizikos. General Motors vis tiek gaus dalį pelno, o Saab Spyker privalės pirkti visiškai sukomplektuotus automobilius iš kitos General Motors gamyklos, kuri yra puikiai žinomoje „Europos šalyje“ – Meksikoje.

Kodėl naudodamiesi Europos mokesčių mokėtojų pinigais gelbėjame darbo vietas Meksikoje? Argi negalėtume pakeisti Vectra modelių išvaizdos Ellesmyr Porte mano rinkimų apygardoje? Saab veikia tik tuo ir apsiribos.

Taip pat puikiai žinome, kad General Motors ir Europos institucijų santykiai ypatingi. Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas skyrė daugiau kaip 1 60 mln. EUR General Motors veiklai Rusijoje ir Ukrainoje ir jam priklauso 30 proc. General Motors gamyklos Sankt Peterburge akcinio kapitalo.

Taigi norėčiau Komisijos paklausti, kodėl tokią didelę finansinę paramą galima skirti tokioms šalims kaip Ukraina ir Meksika, tačiau niekada negalima Jungtinės Karalystės įmonėms? Rover buvo galima išgelbėti panaudojus dalį šių lėšų ir, galbūt, būtų buvę galima išsaugoti darbo vietas Rolls Royce gamykloje Nethertone, Mersisaide, mano rinkimų apygardoje, tačiau šiuo metu vis dar išlieka grėsmė darbo vietoms General Motors

mano rinkimų apygardoje Šiaurės Vakarų Anglijoje ir Komisija vis tiek naudoja iš mano rinkėjų mokesčių gaunamas pajamas *General Motors* Meksikoje ir Rusijoje gelbėti.

Philip Claeys (NI). – (NL) *Opel* gamyklos uždarymas Antverpene yra katastrofa ne tik darbuotojams ir tiekimo įmonėms, bet ir dėl to, kad vystymasis aiškiai suvokiamas kaip visų formų pramonės gamybos Flandrijoje ir kitose Europos vietovėse mažinimas.

Komisija ištirs, ar valstybės pagalba, jeigu tokia bus suteikta, atitinka griežta sąlygas. Vis dėlto turėtų būti galimybė suteikti laikiną valstybės pagalbą tokiai įmonei kaip *Opel* Antverpene, jeigu tokia pagalba būtų panaudojama pertvarkai diegiant novatoriškesnius gamybos metodus. Žinoma, neturi būti siekiama dirbtinai išlaikyti pramonės sektorių gyvybingumo amžinai, tačiau reikia prisiminti, kad *Opel* gamykla Antverpene dirba pelningai, joje dirba aukštos kvalifikacijos darbuotojai, ji dirba labai produktyviai ir naudojami šiuolaikiški įrenginiai.

Todėl netikiu, kad kalbame apie tam tikrą pramonės „dinozaurą“, pasmerktą išnykti labai artimoje ateityje. Šiose diskusijose girdėjome atnaujintus argumentus dėl kitų skubių veiksmų ateityje. Yra manančių, kad Europos įgaliojimai turėtų būti platesni remiantis prielaida, kad didesnė Europos integracija tiesiogiai užtikrina geresnę Europą. Tačiau būtų gerai, jeigu ES laikytųsi nuoseklios, bet lanksčios pozicijos remdamasi dabartiniais savo įgaliojimais, pvz., užtikrindama, kad taisyklės būtų vienodai taikomos tiek Vokietijai, tiek Flandrijai, kad didesnės valstybės narės gautų daugiau naudos nei mažosios.

Savo kalbą norėčiau baigti tardamas kelis žodžius Belgijos partijų atstovams, esantiems Parlamente. Esate iš dalies atsakingi dėl to, kad Belgija tapo šalimi, kurioje pramonės gamybos sąnaudos vienos didžiausių Europoje. Pernelyg didelė mokesčių našta pasiekė, kad Flandrijos darbuotojų išlaikymo sąnaudos būtų kur kas didesnės nei jų kolegų kitose šalyse ir kad kartu jiems būtų mažiau ko siekti, – tai taip pat veiksny, – tad laikas apie šį klausimą pamąstyti nuodugniau.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Komisijos nary V. Špidla, ponja pirmininke, Komisija turėtų ginti Europos interesus ir šiuo klausimu pritarti ankstesnių kalbėtojų išsakytoms mintims. Komisija turėtų persvarstyti savo požiūrį.

Nuo rytojaus *General Motors* mėgins pasigviešti 2,7 mlrd. EUR viešos paramos iš visos Europos savo lėšomis visiškai neprisidėdama. Turime aiškiai parodyti, kad Europa, t. y. Komisija, neskirs jokių lėšų, jeigu ir toliau uždarinėjamos gamyklos arba gamyba bus perkeliama iš Europos. Vis dėlto valstybės narės taip pat neturėtų remti *Venera Motors* planų, kuriais to siekiama, ir neturėtų rūpintis tik jų teritorijose esančiomis gamyklomis.

Neturėtume leisti, kad darbuotojai būtų kurstomi vieni prieš kitus, valstybės narės taip pat neturėtų leisti kurstomos vienos prieš kitas, nes bet koks toks susiskaldymas lems tik dar didesnio masto gamybos perkėlimą. Europos mokesčių mokėtojai ir kiti *Opel* įmonei dirbantys darbuotojai Europoje neturėtų už tai sumokėti. Ten to niekas nesupras! Žmonės nori suprasti, ką veikia Europos Sąjunga. Nepaisant *General Motors* planų Europoje Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos taisyklių.

Europos darbo tarnyba pasiūlė solidarumo principais grindžiamą sprendimą ir racionalų finansinį išsigelbėjimo planą įmonei *Opel*, pagal kurį visos gamyklos pasiliktų Europoje, visose gamyklose būtų atlikti pakeitimai remiantis solidarumo principu. Vadovybei neturėtų būti leidžiama nekreipti dėmesio į šį planą, taip pat N. Reilly ir jo kolegų neturėtų pažeisti konsultavimosi proceso su Europos darbo tarnyba arba Europos darbuotojams nustatytų konsultavimosi ir dalyvavimo teisių. Galima surasti solidarumo principais grindžiamą europinį sprendimą, skirtą *Opel*, tačiau turi įsitraukti Komisija.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Džiaugiuosi, kad *Opel* atvejis šiandien vėl įtrauktas į darbotvarkę, nors įsidėmėjau, kad Europos Komisijos pareiškimuose nedaug kas naujo tepasakoma.

Komisijos nary, ilgai kalbėjote apie neoficialius susitikimus, kurie buvo surengti plano santraukai išnagrinėti, tačiau nieko iš jūsų neišgirdau apie tikrą verslo planą. Taip pat nurodėte, kad jums neatrodo, jog planas grindžiamas neekonominiais sumetimais; norėčiau, kad nurodytumėte, apie kokius to plano ar dokumentų aspektus kalbate. Sakote, kad Komisija neturi įtakos sprendimui dėl darbo vietų naikinimo vietos. Tai tiesa, tačiau galėtumėte išnagrinėti aplinkybes, galėtumėte įvertinti kriterijus pagal verslo planą, galėtumėte išnagrinėti, ar jie tikrai atitinka Europos teisės aktus restruktūrizavimo ir konkurencijos srityje, tačiau apie tai šiandien nieko neišgirdome.

Tačiau jūsų kolegė Komisijos narė N. Kroes rugsėjo mėn. plenariniame posėdyje mums davė aiškius pažadus. Ji sakė, kad Komisija niekada nesitaikstytų su tuo, kad mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami nacionaliniams politiniams interesams tenkinti. Kai atkreipiu dėmesį į tai, kad išskyrus I. Beletą nėra kalbėtojų

iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos, – žinoma, nėra frakcijos narių iš Vokietijos, – manau, kad tai daug ką pasako. Mano nuomone, Vokietijai pasisėkė, tačiau tai labai sunkiai atsiliepė Opel gamyklos Antverpene darbuotojams.

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) Ponia pirmininke, Komisijos nary, Opel atvejis mums parodo, kaip ginčytina – kaip aiškiai matyti šiose diskusijose – ir kaip sunku politiniais sprendimais kištis į komercinių įmonių ekonominių problemų sprendimą.

Prieš keletą mėnesių šiuose rūmuose svarstėme paramos įmonei Opel skyrimo iš Vokietijos vyriausybės galimybę. Visi puikiai suprantame, kokia svarbi ši įmonė ir kokie yra sunkumų, su kuriais ji gali susidurti, padariniai visų pirma tūkstančiams darbuotojų, taip pat padariniai tiekėjų įmonėms ir, žinoma, padidėjusios valstybės socialinės apsaugos sistemos išlaidos tuo atveju, jeigu įvykiai klostosi pagal blogiausią scenarijų. Nepaisant to daugelis mūsų išpėjo apie politinius sprendimus dėl didelės paramos iš iždo.

Kaip dabar tuo galime įsitikinti, nei vadinamoji išmetimo į metalo laužą sistema, nei didelė planuota finansinė parama neišsprendė problemos. Priešingai, atrodo, šiomis priemonėmis tik nukėlėme ją vėlesniam laikui, padidinome ekonomines įmonės problemas ir net nežinome, ar tai tikros problemos, ar įmonės taktika. Dabar krizės padariniai jaučiami tam tikrame segmente, o įmonė Antverpene susiduria su labai dideliais sunkumais. Galime tik spėlioti, kodėl problema kyla būtent tame įmonės padalinyje, kuris yra ne toje šalyje, kurioje įsikūrusi patronuojanti įmonė.

Opel atvejis įgauna dar vieną atspalvį. Įsiveliame į nemalonius tarptautinės įmonės sprendimus, kai pradėdame diskutuoti apie tai, kokioje šalyje įkurti tam tikri įmonės padaliniai. Tada įmonės problema tampa įvairių šalių problema ir labai sunku surasti sprendimą Europos lygmeniu. Nagrinėjamu atveju Europos Parlamentas turėtų išlikti ta institucija, kuri reikalauja, kad būtų laikomasi ES valstybėse narėse galiojančių taisyklių, kad nebūtų kišamasi į konkurenciją, tačiau laikomasi solidarumo principų. Kartu labai pavojinga tai, kad tokios sudėtingos didelių įmonių ekonominės problemos gali išprovokuoti ES valstybių narių varžymąsi su protekcionizmo konkrečioje pramonės šakoje požymiais.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, esu Austrijos pilietė ir žodžio paprasčiau todėl, kad pažeidžiama Europos teisė, ir todėl, kad šis atvejis aktualus ir liečia mus visus. Opel gamyklos Antverpene atveju kalbama visų pirma ne apie, kaip kad Opel vadovybė viešai skelbia, gamyklų uždarymą sprendžiant gamyklų pajėgumų pertekliaus problemą, kilusią dėl mažesnio parduodamų automobilių skaičiaus. Šiuo atveju kalbama apie gamybos perkėlimą į Pietų Korėją, Opel-Vauxhall vadovo N. Reilly padarytą sutarties pažeidimą, darbuotojų teisių pažeidimą ir jų bei jų atstovų teisę į informaciją, konsultavimosi ir dalyvavimo teises. Galiausiai kalbame apie palankesnių sąlygų pasirinkimą (angl. *cherry-picking*), kitaip tariant, 2,7 mlrd. EUR viešosios paramos gavimą arba bandymą ją gauti. N. Reilly vedė derybas dėl Delta bendrojo susitarimo su Europos darbo tarybomis tik tam, kad vėliau jį pažeistų. Automobilių modeliai, kurie turėjo būti gaminami Antverpene, dabar greičiausiai bus gaminami Pietų Korėjoje ir už tai galiausiai turės sumokėti Europos darbuotojai sumažintais atlyginimais.

Man taip pat didelį susirūpinimą kelia pridėtinės valdymo išlaidos, kurios taip pat turėtų būti mažinamos 30 proc., tačiau N. Reilly išlaidos didėja 7–21 proc., kaip nustatyta teisės aktuose. Tai reiškia, kad pažeidžiama Vokietijos dalyvavimo teisė. Todėl priimdama sprendimą dėl valstybės pagalbos Komisija turėtų atkreipti dėmesį ne tik į veiksmingumo veiksnį, kaip jūs, Komisijos nary V. Špidla, sakėte, bet visų pirma į teisės informaciją, konsultavimosi ir dalyvavimo teisių paisymą.

Olle Ludvigsson (S&D). – (SV) Ponia pirmininke, susiduriame su galbūt didžiausia ekonomikos krize, su kokia yra tekę susidurti bet kuriam iš šių rūmų narių. Automobilių pramonė yra viena iš labiausiai nukentėjusių pramonės sričių. Vėl susiduriame su Europos automobilių gamyklos uždarymo grėsme. Tai turi įtakos ne tik pačiai automobilių gamyklai, bet ir jos tiekėjams ir tiems, kurie dirbo tiekėjų įmonėse. Tai yra ne tik asmeninė darbuotojų, kurie neteks darbo, tragedija, bet ir didelė Europos problema, nes ši padėtis susilpnina labai svarbią pramonės šaką.

Globalizacija įneš pokyčių ir matome, kaip įmonės perkelia savo veiklą į kitas pasaulio vietas. Jeigu įmonės savo veiklą perkelia į kitas šalis dėl to, kad šiose šalyse darbuotojams sudaromos prastesnės sąlygos, jų darbo aplinka blogesnė ir jie turi mažiau būrimosi į profesines sąjungas teisių, yra pagrindo persvarstyti mūsų prekybos susitarimų sąlygas ir kitas priemones.

Taip pat reikia aptarti, kokių bendrų veiksmų galėtume imtis, siekiant spręsti šį varžymąsi su kitomis šalimis, kuriose darbuotojams sudaromos prastesnės sąlygos, klausimą tiek Europos Sąjungos šalių, tiek trečiųjų šalių atžvilgiu. Taip pat turime imtis bendrų veiksmų, kad valstybės narės nebūtų kurstomos tarpusavyje.

Europos planas automobilių pramonės srityje turi būti paremtas ateities įžvalgomis ir grindžiamas žiniomis ir vystymusi, o ne prastėmis sąlygomis.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, savo kalbą norėčiau pradėti pasakydama, kad esame visapusiškai solidarūs su Opel darbuotojais ir jų šeimomis. Taip pat esame solidarūs su Opel tiekėjų įmonėse dirbančiais darbuotojais ir jų šeimomis. Šiuos žmones kelis mėnesius kankino nežinomybė, kuri baigėsi plano, kuriuo prašoma valstybės pagalbos, sudarymu ir nuostoliais darbuotojams.

Šie įvykiai taip pat turės poveikį Figueruelas gamyklai Ispanijoje ir visiems jos darbuotojams. Todėl siekdami užkirsti kelią panašioms dalykams ateityje raginame Komisijos narį ir naują Komisiją sumanyti naują aktyvią pramonės politiką visų pirma automobilių sektoriaus atžvilgiu. Vykdam tą politiką privalu užtikrinti stebėseną ir priemones, siekiant išvengti investicijų trūkumo, pvz., panašių atvejų, kai kelios įmonės, pvz., *General Motors* ir *Opel*, atsidūrė sunkioje padėtyje, kurioje skaudžiausius padarinius patiria darbuotojai.

Komisija negali likti tik stebėtoja. Todėl mes taip pat raginame Komisiją kruopščiai patikrinti Opel plano turinį, nes su įmonės gyvybingumu susijusios aplinkybės vis dar lieka neaiškios. Planas aiškus tik srityse, susijusiose su numatomu darbuotojų atleidimu ir vietinės reikšmės padariniais.

Taip pat raginame Komisiją imtis jos kompetencijai priskirtinų veiksmų siekiant užtikrinti, kad visiems su finansiniu gyvybingumu susijusiems priimamiems sprendimams pritartų darbuotojai ir jų atstovai, o tai ne visada buvo užtikrinta praeityje. Kalbant apie Opel padalinių Europoje ateities užtikrinimą, dar kartą raginame užtikrinti, kad ateities planai tikrai atitiktų perspektyvumo kriterijus Europos ekonominiu ir pramoniniu požiūriu, kad šiuo metu nagrinėjamos aplinkybės ateityje nepasikartotų ir Europos automobilių pramonė taptų novatorišku, tvariu ir perspektyviu sektoriumi.

Mūsų diskusijas ir sprendimus dėl ateities transporto priemonių stebintys piliečiai iki šiol nori keliauti saugesnėmis, patogesnėmis ir tvaresnėmis transporto priemonėmis, kurios atitinka aukštus Europos kokybės reikalavimus, prie kurių jie priprato. Todėl jie taip pat nori, kad Europos darbuotojai toliau gamintų šiuos automobilius ateityje.

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau išreikšti savo supratimą kolegoms iš Belgijos, nes susidūriau su problema, iškilusia *Dell* darbuotojams mano rinkimų apygardoje, kurie neteko darbo, kai gamykla buvo perkelta į Lenkiją. Puikiai juos suprantu. Remdamasis savo patirtimi atkreipsiu jų dėmesį į kelis aspektus.

Pirma, gyvybiškai svarbu, kad parama būtų suteikta kuo greičiau, nes pavėlavus Komisijos rankos bus surištos ir parama negalės būti pratęsta nepriėmus teisės akto, o kurį laiką tai nebus padaryta, jeigu apskritai bus padaryta.

Antra, visa teikiama parama turėtų būti nukreipta į darbuotoją, o ne į darbuotojus pagal iš anksto nustatytą tvarką ir t. t., kurią gali turėti valstybės įstaigos. Tai labai svarbu. Sprendžiu įmonės *Dell* darbuotojų problemą ir šiuo metu – konkrečiai šį klausimą. Taigi norėčiau savo klegai Ivo Beletui ir kitiems pasakyti, kad galbūt būtų naudinga susirinkti ir pasidalyti patirtimi ir toliau bendradarbiauti proceso eigoje. Visiškai tam pritariu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Norėčiau pradėti pateikdama tris gyvybiškai svarbius klausimus. Kokia Europos pramonės politikos ateitis? Kur link linksta Europos ekonomikos konkurencingumas? Galiausiai kas nutiks su Europos darbo jėga ir apskritai su Europos piliečių gyvenimo kokybe?

Šių metų pradžioje nedarbo lygis Europos Sąjungoje pasiekė 10 proc. Tokiose šalyse kaip Latvija ir Ispanija nedarbas siekia 20 proc. Todėl manau, kad tai labai svarbus klausimas. Taip pat dėl šios priežasties manau, kad atliekant Europoje esančios tarptautinės korporacijos restruktūrizavimo veiksmus svarbu, kad į konsultavimosi procesą ir į Europos darbo tarybą būtų įtrauktos ne tik tos valstybės, kurioje korporacija turėjo savo pagrindinę buveinę, bet ir kitų šalių profesinės sąjungos. Manau, kad jūs, kaip už užimtumą ir socialinius reikalus atsakingas Komisijos narys, arba asmuo, kuris perims šias pareigas, galite įvesti tokį reikalavimą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Ponia pirmininke, Portugalijoje, Azambužoje buvo didelė Opel gamykla, kurioje dirbo beveik 2 000 darbuotojų. Tačiau įmonė buvo uždaryta, gamyba perkelta iš Portugalijos į Ispaniją. Po uždarymo darbo neteko tūkstančiai darbuotojų, kurie buvo tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su Opel strategija.

Atkreiptinas dėmesys, kad įmonė taip pasielgė ne dėl atlyginimų, kurie Portugalijoje buvo mažesni nei Ispanijoje. Įmonė taip pasielgė gamybos masto didinimo sumetimais neatsižvelgdama į socialinius savo

sprendimo padarinius. Todėl reikia prisiminti *Opel* istoriją prižiūrint jos veiklą imtis veiksmingų priemonių. Turime prisiminti, kad kalbant apie valstybės paramą tarptautinėms įmonėms, turime remti pramonės gamybą, darbuotojų teises ir bendruomenių nukentėjusiose vietovėse teises ir profesinėms sąjungoms bei darbuotojų atstovams garantuoti, kad imsimės veiksmingų priemonių.

Krisztina Morvai (NI). – Ponia pirmininke, regis, pagrindinis globalizuoto neoliberalaus kapitalizmo dėsnis arba pagrindinė taisyklė yra tai, kad nedidelė turtingųjų grupė pasiima pelną ir nuostoliai bei žala užkaunama valstybei, o už tai sumoka mokesčių mokėtojai, kurių daugelis neturtingi žmonės.

Ką tai turi bendro su teisingumu? Ką tai turi bendro su morale? Arba ar tai nėra sąvokos, kurios galėtų būti vartojamos kalbant apie ekonomiką? Ar tai nėra iš esmės bloga sistema? Ar nėra kokios nors problemos šios sistemos struktūroje? Ir ar mes, kaip Europos Parlamentas ir Europos Komisija, neturėtume imtis persvarstyti visą struktūrą, apskritai visą sistemą?

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, paskelbti paskutiniai grupiniai darbuotojų atleidimai, tarp jų ir *Opel* koncerno paskelbtas grupinis darbuotojų atleidimas, ES valstybėse narėse yra viena iš didesnės virtinės problemų, su kuriomis dėl ekonomikos krizės pastaruoju metu susiduria automobilių ir kitos pramonės sritys. Atsižvelgdami į problemas automobilių pramonėje turėtume kelti klausimą: ar siekiant išsaugoti darbo vietas dera suteikti valstybės pagalbą automobilių koncernams ar kitiems gamintojams? Per pastaruosius metus ar dvejus matėme daug tokio valstybės protekcionizmo, taikomo įvairių prekių gamintojams, pavyzdžių ir įvairių Europos Komisijos reakcijų ir sprendimų. Tai susilaukė nevienareikšmiškos visuomenės reakcijos. Viena vertus, buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad tokios priemonės iškreipia konkurenciją tarptautinėje rinkoje, kita vertus, pažymėta, kad labai svarbu kovoti su didėjančiu nedarbu ir kad valstybės pagalba neabejotinai padeda siekti šio tikslo.

Mano nuomone, ekonomikos krizės laikotarpiu šioje srityje reikia laikytis lankstesnės politikos – politikos, kuriai pritarė valstybės narės ir Europos Komisija ir kuri nesiskiria nuo politikos kituose sektoriuose.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, norėčiau pakomentuoti tai, kas buvo pasakyta dėl nepakankamo EP narių iš Vokietijos, dalyvaujančių šiose diskusijose, skaičiaus. Nors priklausu Vokietijos socialdemokratams, pritariu jūsų išsakytai kritikai dėl Šiaurės Reino-Vestfalijos ministro, kuris yra CDU narys ir kuris sakė esąs laimingas, kad uždaroma ne Bochume, o Antverpene esanti gamykla. Mes, Vokietijos socialdemokratai, palaikome Europos sprendimą, kitaip sakant, Europos darbo tarybos pateiktą planą. Jums leidus norėčiau dar kartą labai aiškiai pasakyti: neįsivaizduoju, kodėl Vokietijos konservatoriai ir liberalai vengė šių diskusijų.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, aptarti įvairūs klausimai, iš kurių dalį, manau, apsvaistys Komisija. Diskusijos, be abejo, bus labai sunkios, apimančios bendrą pramonės politikos koncepciją, bendrą valstybės pagalbos koncepciją ir kitus klausimus.

Čia aptartas atvejis, kitaip tariant, *Opel* atvejis, nesusijęs su pačia pramonės politika. Akivaizdu, kad pagal Sutartį Komisija turi galimybę imtis veiksmų. Manau, kad su tam tikru pasitenkinimu galiu tvirtinti, jog iki šiol Komisija išnaudojo visas jau pagal Sutartį suteiktas galimybes ir jomis pasinaudojo netgi kiek neįprastais būdais. Galiu paminėti du mano kolegos Günterio Verheugeno surengtus susitikimus, kuriuose valstybės narės aptarė buvusią padėtį, ir tam tikra prasme tai neabejotinai leido suderinti nuomones. Planų įvertinimas *ex ante* taip pat nebuvo įprastas. Turiu pasakyti, kad pagal ES teisės sistemą nenumatoma aiškaus tokių metodų pagrindo. Nepaisant to, atsižvelgiant į klausimo svarbą, jis buvo panaudotas.

Dėl valstybės pagalbos klausimo tai iki šiol derybos dėl valstybės pagalbos nevyko, valstybės pagalba nebuvo siūlyta ir Komisija turi galiausiai įvertinti, ar vadovaujantis taisyklėmis valstybės pagalba teiktina. Esu įsitikinęs, kad šiuo atveju turi būti labai griežtai laikomasi procedūrų, nes negalime tokio svarbaus sprendimo grįsti neekonominiais sumetimais ir priėti iki to, kad ne įmonės, o valstybės pradėtų varžytis, siekdamos pasiūlyti kuo didesnę paramą. Atsižvelgdama į tai Komisija, griežtai laikydamosi reikalavimų, įvertins valstybės pagalbos planą ir, žinoma, visas su valstybės pagalba susijusias aplinkybes.

Savo paskutinėje kalboje maždaug prieš tris mėnesius pažymėjau, kad dėjome visas pastangas siekdami užtikrinti, kad būtų laikomasi visų su konsultavimu su darbuotojais susijusių taisyklių. Tai mes darėme ir darome toliau. Nedvejodami imsimės visų priemonių, kurių galime imtis pagal teisinę Europos Komisijos struktūrą. Manau, kad mano įpėdinis šiuo požiūriu bus ne mažiau griežtas.

Ponios ir ponai, manau, kad šis atvejis kelia įvairių naujų klausimų, kuriuos reikia aptarti, ir taip pat manau, kad Komisija privalo kuo geriau pasinaudoti visomis turimomis galimybėmis šioje srityje.

Norėčiau atkreipti dėmesį į paskutinį klausimą, kurį anksčiau minėjau savo įžanginėje kalboje: jeigu bus darbuotojų atleidimų, – ir diskusijų metu minėta, kad *General Motors* svarsto atleisti apie 8 000–10 000 darbuotojų, – tai neabejotinai palies ne tik Antverpeną. Komisija vėlgi naudoja ir mobilizuoja visas turimas priemones, kurios šiuo atveju naudingos. Tarp jų – Europos socialinis fondas ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas.

Dėsiu visas pastangas siekdami užtikrinti, kad sprendimas šiuo klausimu būtų priimtas kuo skubiau. Šiuo atveju Parlamentas, žinoma, taip pat aktyviai dalyvauja procese, nes Komisijos pateikti pasiūlymai gali būti priimti tik po jų aptarimo Parlamente.

Ponios ir ponai, visa ES parama turi būti pirmiausia skirta žmonėms, o ne įmonėms ir tai taip pat yra svarbus visų mūsų sprendimų priėmimo pagrindas.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Veronica Lope Fontagné (PPE), raštu. – (ES) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, tiesiog noriu pasakyti, kad esu solidari su visų, susijusių su baisia naujiena dėl gamyklos Antverpene uždarymo, šeimomis. Galvojame ne tik apie tuos, kuriuos tai palies tiesiogiai ir kurie neteks darbo, tačiau ir apie visas subrangovų įmones, kurios dėl to nukentės. Turime galvoti taip pat ir apie juos. Figueruelas gamykla yra mano, Aragono, regione, tad šis klausimas su mumis susijęs tiesiogiai. Todėl mes remiame aktyvią politiką automobilių sektoriuje, apimančią naujus modelius, kurie ekologiškesni ir novatoriškesni, ir dėl kurių kuriamos naujos darbo vietos.

16. Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungoje 2009 m. (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Marco Tarabellos pranešimas Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje (2009 m.) (COM(2009)0077 – 2009/2101(INI)) (A7-0004/2010).

Marc Tarabella, pranešėjas. – (FR) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasveikinti Europos Komisiją, parengusią puikią ataskaitą. Iš tikrųjų ši ataskaita dėl moterų ir vyrų lygybės, dėl kurios balsuojame kasmet, man yra itin svarbi. Esu tikrasis Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto narys ir tai buvo pirmoji ataskaita, kurią pristaciau komitete. Be to, ši ataskaita be galo svarbi šiais metais, nes Europos Sąjunga labai nukentėjo nuo ekonomikos, socialinės ir finansų krizės.

Todėl savo pranešime stengiausi pabrėžti krizės poveikį moterims. Pirmiausia matėme, kad krizės pradžioje iš darbo buvo atleidžiami daugiausia vyrai, – tai normalu, atsižvelgiant į krizės poveikį sunkiajai pramonei, – bet pastaraisiais mėnesiais moterų ir vyrų nedarbo lygis didėjo vienodai ir tuo pačiu tempu.

Be to, daugelyje valstybių narių moterų nedarbo lygis didesnis ir daugiau moterų dirba ne visą dieną. Todėl raginu Komisiją ir valstybes nares pateikti tikslus statistinius duomenis apie krizės poveikį moterims ir vyrams, o valstybes nares, prieš pradėdant įgyvendinti bet kokią biudžeto mažinimo politiką, atlikti lyčių aspektu pagrįstus poveikio tyrimus, kad būtų galima išvengti neproporcingai didelio poveikio moterims.

Be to, manau, kad labai svarbu kovoti su smurtu prieš moteris. 20–25 proc. Europos moterų patiria fizinį smurtą būdamos suaugusios, bet 10 proc. iš jų patiria ir lytinį smurtą. Todėl manau, kad ir vyrai turėtų įsipareigoti kovoti su smurtu prieš moteris.

Europos Sąjungai pirmininkaujanti Ispanija nusprendė ne tik paskelbti kovą su smurtu prieš moteris vienu iš pagrindinių savo prioritetų, įsteigdama, be kita ko, Europos smurto lyties pagrindu stebėsenos centrą, kuris teiktų suderintus duomenis, bet ir sukurti Europos nukentėjusiųjų apsaugos orderį. Pritariu šiam požiūriui ir dar norėčiau paraginti paskelbti Europos kovos su smurtu prieš moteris metus, kad būtų galima informuoti visų valstybių narių visuomenę ir užtikrinti, kad ši kova taptų prioritetu.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie užimtumą. Moterys tikrai labai daug investavo į darbo rinką. Šiandien dirba 59,1 proc. moterų. Lisabonos strategijoje nustatytas 60 proc. tikslas. Jį beveik pasiekėme, bet padėtis skirtingose valstybėse vis dar labai skiriasi – kaip ir darbo užmokesčio skirtumas, kuris, atsižvelgiant į skirtingų tyrimų duomenis, yra 17–25 proc.

Taigi, norėčiau paraginti valstybes nares iš tikrųjų taikyti direktyvas dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo srityje. Be to, raginu valstybes nares imtis teisėkūros priemonių siekiant skatinti lyčių pusiausvyrą

vadovaujamose pareigose, ypač privačiose įmonėse. Akivaizdu, kad reikės kovoti su lyčių stereotipais. Būdamas mokymo ministras sutikau moterį, kuri metė mokytis mokyklinio autobuso vairuotojo profesijos dėl mokytojo pašaipų.

Tikiuosi, ateityje niekas nesistebės indus plaunančiu vyru ar mokyklinį autobusą vairuojančia moterimi. Trumpai tariant, reikia raginti Komisiją ir valstybes nares pradėti mokyklose informavimo kampanijas šia tema.

Svarbu spręsti lytinių ir reprodukcinę teisių klausimą, nes moterys turi turėti galimybę valdyti savo lytines ir reprodukcinės teises. Tūkstančiai moterų kovojo už šias teises rizikuodamos savo gyvybe ir šiandien 24 iš 27 Europos šalių įteisino abortus. Europos Parlamentas privalo apsaugoti šį *acquis*, kuris yra labai svarbus moterims, ir turime primygtinai reikalauti, kad moterys turėtų galimybę valdyti savo lytines ir reprodukcinės teises, ypač suteikiant galimybę naudoti kontracepciją ir atlikti abortus.

Norėčiau pakalbėti apie tėvystės atostogas. Pripažinkime: vyrai turi teisę praleisti visą laiką su savo šeima pirmosiomis dienomis po vaiko gimimo. Iš tikrųjų šiuo atžvilgiu galima prašyti Komisijos remti visas priemones, kuriomis siekiama nustatyti tėvystės atostogas Europos lygmeniu. Manome, kad motinystės atostogas reikėtų susieti su tėvystės atostogomis.

Ponia pirmininke, Komisijos nary, netrukus baigsiu kalbėti. Ši Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete pristatytą pranešimą gyrė daug Europos Parlamento frakcijų atstovų. Be to, balsavimas šiame komitete vyko labai sklandžiai ir pranešimas priimtas tvirta balsų dauguma. Taigi, norėčiau paprašyti visų Parlamento narių dar kartą paremti mano pranešimą per balsavimą, kuris vyks trečiądienį, o dabar atidžiai išklausysiu vyksiančių diskusijų ir vėliau galėsiu atsakyti į jūsų klausimus.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (FR) Ponia pirmininke, garbingieji Europos Parlamento nariai, dabartinė Komisija palankiai vertina pranešimą ir rezoliucijos projektą dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje (2009 m.).

Norėčiau padėkoti pranešėjui M. Tarabellai už išreikštą Parlamento pritarimą Europos Komisijos požiūriui ir veiksams skatinant moterų ir vyrų lygybę. Lyčių lygybė yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių ir išankstinė sąlyga siekiant Europos Sąjungos ekonominio augimo, užimtumo ir socialinės sanglaudos tikslų.

Atsižvelgdama į tai, Europos Sąjunga parengė moterų ir vyrų lygybės skatinimo politiką. Nors šioje srityje neabejotinai pasiekta gerų rezultatų, dar neišspręsta nemažai svarbių uždavinių. Komisija pritaria pranešėjo nuomonei, kad svarbu imtis tolesnių veiksmų.

Per visą savo kadenciją ypatingą dėmesį skyrė lyčių lygybei ir moterų teisėms. Per pastaruosius penkerius metus pagal Komisijos išpareigojimus dėl lyčių lygybės parengtos moterų ir vyrų lygybės gairės. Įgyvendindama šias gaires, Komisija ėmėsi kelių svarbių iniciatyvų. Paminėsiu tris iš jų.

Komisija pasiūlė kelias praktines priemones, kuriomis būtų galima panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą. Šis iki 17 proc. siekiantis skirtumas tiesiog nepriimtinas. 2010 m. Komisija parengs ataskaitą dėl Europos teisės aktų veiksmingumo tyrimo ir pristatys galimas darbo užmokesčio skirtumo naikinimo priemones.

Komisija atsižvelgė į įdomias Parlamento rezoliucijoje pateiktas mintis. Taip pat norėčiau priminti, kad 2009 m. kovo mėn. Komisija pradėjo informavimo kampaniją, kuria siekiama sutelkti visas suinteresuotąsias šalis kovai su darbo užmokesčio skirtumu. Kadangi kampanija buvo labai sėkminga, ji pratęsta ir 2010 m.

Be to, per savo kadenciją labai stengiausi užtikrinti didesnę atstovavimą moterims ekonominiame ir politiniame gyvenime. Todėl 2008 m. birželio mėn. įsteigiau Europos moterų dalyvavimo priimant sprendimus tinklą. Jau pasiekta gerų rezultatų. Pvz., Europos Parlamente moterų dar niekad nebuvo tiek daug kiek dabar – 35 proc.

Vis dėlto dar reikia daug padaryti, ypač nacionaliniu lygmeniu, kur moterys vidutiniškai sudaro tik 24 proc. visų nacionalinių parlamentų narių, o didžiausių vertybinių popierių biržos sąrašuose esančių įmonių valdybose jų mažiau nei 11 proc.

Trečia svarbi iniciatyva yra Europos lyčių lygybės instituto įsteigimas. Džiaugiuosi šiandien galėdamas pasakyti, kad nepaisant lėtesnės nei tikėtasi pradžios, institutas pradėjo veiklą Briuselyje ir jau įsteigė savo būstinę Vilniuje.

Dabartinė krizė labai pakenkė darbo rinkai ir gali sumenkėti neseniai pasiekti geri rezultatai moterų užimtumo srityje, nes moterims sunkiau rasti naują darbą ir jų padėtis iš pat pradžių yra ne tokia palanki.

Ponios ir ponai, savo kadencijos metu stengiausi užtikrinti, kad būtų lengviau derinti profesinį ir šeiminių gyvenimą. Pritariu Parlamentui, kad svarbu sudaryti sąlygas tėvams aktyviau dalyvauti šeimos gyvenime. Atsižvelgdamas į tai, paraginau savo tarnybas įvertinti ekonominę galimos Komisijos iniciatyvos šioje srityje naudą.

Europos Parlamento pranešime pagrįstai pabrėžta, kad reikia naikinti smurtą prieš moteris. Komisija labai ryžtingai ir noriai sieks šio tikslo.

Baigdamas norėčiau būtinai paminėti labai gerą Parlamento ir Komisijos bendradarbiavimą. Šis bendradarbiavimas buvo svarbiausias veiksnys didinant moterų ir vyrų lygybę. Moterų ir vyrų lygybė pati savaime nėra tikslas. Ji būtina siekiant įgyvendinti ES ekonomikos augimo, užimtumo ir socialinės sanglaudos tikslus.

Dėkoju jums už bendradarbiavimą ir dėmesį.

PIRMININKAVO: R. ANGELILLI

Pirmininko pavaduotoja

Astrid Lulling, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Ponia pirmininke, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas priėmė šį pranešimą menka trijų balsų dauguma, nes posėdyje nedalyvavo šeši iš 33 jo narių. Nemanau, kad tai galima vadinti tvirta dauguma. Žinoma, visi esame prieš vis dar vykdomą diskriminaciją moterų ir vyrų lygybės atžvilgiu, nors jau nuo 1975 m. turime labai gerus šios srities Europos teisės aktus.

Kodėl ši diskriminacija tokia gaji? Todėl, kad šios direktyvos blogai taikomos arba diskriminuojamieji dėl kokių nors priežasčių negali ginti savo teisių teismuose. Taigi, turėtume ne nuolat reikalauti naujų direktyvų, kurios gali turėti silpninamą poveikį, bet užtikrinti, kad vyriausybės ir socialiniai partneriai visapusiškai taikytų esamas teisinės priemones kasdieniame profesiniame gyvenime.

Šiame pranešime ir vėl pateikta daug bendrojo pobūdžio skundų ir pastabų apie vargšes mušamas, prievartaujamas ir kitaip skriaudžiamas moteris. Kai kuriuos teiginius reikėtų iš dalies pakeisti ir pateikti iš kitos perspektyvos. Tačiau, mano manymu, dar blogiau, kad aukštinant socialinę arba solidarumą pagrįstą ekonomiką bandoma mus įtikinti, kad į ją įtraukus moteris, bus galima įrodyti jų užimtumą, kartu sudaryti sąlygas gerinti jų socialinį statusą ir užtikrinti finansinę jų nepriklausomybę.

Iš tikrųjų būtų priešingai. Jos nugrimztų į visuotinį skurdą, prarastų stimulą ir motyvaciją siekti nuopelnais pagrįsto darbo užmokesčio ir būtų sumažinta jų atsakomybė.

Be to, siūlymai parengti Europos moterų teisių chartiją, t. y. naują žmogaus teisių – kuriomis moterys, laimei, gali naudotis – apsaugos formą ir sukurti naują biurokratiją, įsteigiant Europos smurto lyties pagrindu stebėsenos centrą, nors turime pakankamai institucijų šiai veiklai vykdyti, yra neproduktyvūs ir nesuderinami su sutartyje įtvirtintu lyčių lygybės principu. Jei patyčiomis būtų galima nužudyti, kai kurių Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto narių jau nebebūtų.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad apgailestauju dėl kai kurių Parlamento narių atkaklumo bet kokiomis tinkamomis ar netinkamomis aplinkybėmis, įskaitant šį pranešimą, ginti abortą, remiantis tuo, kad norint užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą, būtina užtikrinti galimybę nemokamai ir palankiomis sąlygomis atlikti abortą. Ne. Pirmiausia reikėtų geriau informuoti jaunas merginas, ypač apie kontracepciją. Šiandien turime kontraceptinių priemonių, kuriomis galima apsisaugoti nuo nėštumo labai ankstyvame amžiuje. Tokių priemonių nebuvo, kai aš buvau jauna. Taigi, pasiūlėme du atskirus balsavimus, kad nereikėtų balsuoti prieš pranešimą, nes negalima kaltinti M. Tarabellos, kuris ir vėl nukentėjo nuo kai kurių savo kolegų ekstremizmo.

Iratxe García Pérez, *S&D frakcijos vardu*. – (ES) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti M. Tarabellai ir visiems pranešimą parengti padėjusiems Parlamento nariams už atliktą darbą.

Prieš metus diskutavome apie pranešimą, kuris labai panašus į šiandienos. Deja, ir toliau daugiausia dėmesio turime skirti pagrindiniams dalykams, kad galėtume pasiekti gerų rezultatų moterų ir vyrų lygybės srityje. Pvz., dar neišspręsta lytinės prievartos problema, kuri yra viena iš pagrindinių visuomenės žaizdų ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Be to, dar yra darbo užmokesčio skirtumas, kuris nepasikeitė ir kurio mums nepavyko panaikinti. Kiti klausimai apima lytinės ir reprodukcinės sveikatos teises, profesinio ir

šeiminio gyvenimo derinimą, moterų galimybę dalyvauti darbo rinkoje vienodomis sąlygomis su vyrais, pažeidžiamų, pvz., neįgalių arba kaimo vietovėse gyvenančių, moterų grupių padėtį ir atstovavimą moterims visuomeniniame gyvenime.

Šiuos klausimus keliamo metai iš metų, bet nesugebėjome pasiekti akivaizdžios pažangos. Leiskite paminėti tik vieną pavyzdį: tik trijose iš 27 valstybių narių moterys sudaro daugiau nei 40 proc. parlamento narių.

Manau, kad labai svarbu reikalauti aktyviau skatinti vyrų ir moterų lygybę. Itin svarbu remti šios srities iniciatyvas, pvz., Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos iniciatyvą paskelbti vyrų ir moterų lygybę vienu iš savo prioritetų. Tai įsipareigojimas šiandienos ir ateities kartų moterims. Padaryta pažanga, bet kelias dar ilgas, todėl turime rengti plataus užmojo politiką siekdami užtikrinti vienodas abiejų Europos gyventojų dalių teises ir galimybes.

Sophia in 't Veld, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pirmiausia sveikinu pranešėją. Norėčiau pradėti nuo kelių dalykų, kuriems nepritariu. Manau, kad atsižvelgiant į ekonomikos krizės poveikį moterims būtina sutvarkyti savo viešuosius finansus ir kuo greičiau juos atkurti; taip, o ne didindami valstybės skolą padėsime moterims. Be to, manau, kad į pranešimą įtraukta keletas įdomių, bet tik simbolinę reikšmę turinčių pasiūlymų, pvz., dėl Europos metų paskelbimo ar stebėsenos centro įsteigimo. Siūlau imtis konkrečių priemonių.

Nepaisant to, kai kuriuos pranešimo aspektus vertinu labai palankiai. Pirmia – atsižvelgiant į Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pateiktą pakeitimą – atkreiptas dėmesys į šeimų, kuriose yra tik vienas suaugęs asmuo, padėtį. Norėčiau paprašyti Europos Komisijos pagaliau atlikti tyrimą šiuo klausimu, nes turime Europos šeimos politiką, bet nedaugelis žino, kad kas trečioje Europos šeimoje yra tik vienas iš tėvų. Šie žmonės dažnai patiria didelę diskriminaciją socialinės apsaugos, mokesčių, būsto ir panašiais klausimais.

Antra, – kreipiuosi ir į A. Lulling, – tiesą sakant, labai džiaugiuosi tikrai aiškia nuoroda į lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir seksualinę moterų nepriklausomybę; galimybė atlikti saugų ir teisėtą abortą yra esminė šios lytinės reprodukcinės sveikatos dalis. Ir nors visiškai sutinku su jumis, ponio A. Lulling, dėl informavimo svarbos, norėčiau pažymėti, kad – bent jau mano šalyje (galbūt Liuksemburge yra kitaip) – tam visada trukdo krikščionys demokratai. Taigi, jei sugebėsime kartu parengti išsamią ir aiškią informaciją jaunimui, tikrai padėsiu jums; be to, manau, kad reikia baigti veidmainystę; negalime uždaryti moterų į kalėjimus arba pasmerkti jas nesaugiems abortams.

Ponia pirmininke, baigdamą norėčiau pasakyti, kad labai palankiai vertinu Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos iniciatyvą paskelbti smurtą prieš moteris viena iš prioritetinių savo veiklos sričių. Be to, nedaugelis žino, kad smurtas prieš moteris kasmet pareikalauja daug daugiau aukų nei terorizmas, bet tai visiškai nepagrįstai vis dar laikoma vien moterų reikalu.

Marije Cornelissen, Verts/ALE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, Europos Parlamentas palyginti naujas ir jau beveik sudaryta Europos Komisija. Tai praktiškai pirmas kartas, kai balsuodami dėl M. Tarabellos pranešimo balsuojame dėl priemonės, kurios naujasis Parlamento moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas nori imtis artimiausiais metais.

Žalieji labai džiaugiasi šiuo tikrai pažangiu pranešimu. Norime įgyvendinti labai daug planų. Norime, kad pagaliau būtų priimti teisės aktai, kuriais būtų dar geriau paskirstyta priežiūra vyrams ir moterims, ir raginame nustatyti tėvystės atostogas. Be to, siūlome remti moteris sprendimų priėmimo procese, atsižvelgdami į Norvegijos taikomas direktorių valdybų kvotas.

Be to, Žalieji labai džiaugiasi, kad atkreiptas dėmesys į krizės poveikį moterims: skiriasi moterų užimtumas ir valstybės išlaidų mažinimo poveikis joms. Turėtume rimtai vertinti šiuos klausimus.

Labai tikimės, kad Parlamentas, balsuodamas už šį pranešimą, įrodys drąsą ir ryžtą kovoti su moterų diskriminacija ir skatins lygybę konkrečiomis priemonėmis, kuriomis tikrai galima pasiekti gerų rezultatų. Tikimės, kad Komisija ims atitinkamų priemonių.

Konrad Szymański, ECR frakcijos vardu. – (PL) Ponia pirmininke, šiame pranešime pateiktu pasiūlymu Europos Sąjungoje sudaryti galimybes atlikti abortą pažeidžiama išskirtinė šios srities valstybių narių kompetencija. Tačiau tai nėra pati svarbiausia priežastis, dėl kurios reikėtų balsuoti prieš šį dokumentą. Šiandien visiškai nereikia būti religingam, kad galėtum pamatyti negimusio žmogaus embrioną. Paprasčiausio tyrimo ultragarsu, kurį galima atlikti kiekviename – net mažiausiame – Belgijos miestelyje, pakanka, norint pamatyti negimusios žmogūškosios būtybės atvaizdą ekrane. Todėl kiekvienas atsakingas teisės aktų leidėjas turėtų visais būdais stengtis mažinti abortų skaičių. Palankesnių sąlygų daryti abortą sudarymas rodo mūsų

kultūros nuosmukį ir žmogiškųjų vertybių praradimą. Todėl norėčiau paprašyti pagalvoti apie tai tų Parlamento narių, kurie ketina balsuoti už šį žalingą dokumentą.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Ponia pirmininke, iš patirties žinome ir Europos Bendrijų statistikos tarnyba patvirtina, kad ekonomikos ir socialinė krizė turi didelį poveikį moterims. Taip yra dėl didėjančio nedarbo lygio, prastų darbo sąlygų, mažo darbo užmokesčio, taip pat dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, kuris vėl padidėjo ir dabar ES lygmeniu yra vidutiniškai 17 proc. Taip yra ir dėl skurdo, susijusio su mažu darbo užmokesčiu, ir pajamų, įskaitant išėjimo į pensiją mokėjimus ir pensijas vyresnio amžiaus moterims, arba sunkumų naudotis nebrangiomis ar nemokamomis kokybiškomis viešosiomis paslaugomis. Dar neišspręstos problemos dėl prekybos moterimis ir merginomis, prostitucijos, smurto darbe bei namie ir įvairių rūšių diskriminacijos prieš labiau pažeidžiamas moteris.

Norėčiau padėkoti pranešėjui už tai, kad šiuo atžvilgiu pranešime raginama labai gerai atsižvelgti į ekonominę ir socialinę moterų padėtį rengiant Bendrijos politiką. Todėl reikia įvertinti socialinį naujų Bendrijos strategijų poveikį siekiant užkirsti kelią didesnei diskriminacijai ir nelygybei, užtikrinti lygybę socialinės pažangos, o ne ekonominių, socialinių ir užimtumo teisių atsisakymo atžvilgiu, ir ginti socialinę motinystės ir tėvystės paskirtį. Labai svarbu investuoti į tikrą vystymosi ir socialinės pažangos strategiją, kurioje didžiausias dėmesys būtų teikiamas teisėtam užimtumui, gamybai, kokybiškomis viešosioms paslaugoms ir socialinei įtraukčiai. Pats laikas imtis svarbių veiksmų siekiant gerinti daugumos moterų gyvenimą, taip pat lytinės ir reprodukcinės sveikatos srityje, ir baigti vis dar egzistuojančią veidmainystę, susijusią su aborto klausimu.

Gerard Batten, EFD frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, Europoje vis labiau įsigali vyrų ir moterų nelygybės ideologija. Sakoma, kad moterų statusas žemesnis nei vyrų. Sakoma, kad pagal paveldėjimo teisę vyro dalis turi būti dvigubai didesnė už moters. Teisme dviejų liudininkų moterų parodymai atitinka vieno liudininko vyro parodymus. Sakoma, kad siekiant pripažinti vyrą kaltu teisme dėl išžaginimo reikia keturių liudininkų, bet moters, net išžagintosios, parodymai nepriimami. Be to, tie keturi liudininkai turi būti musulmonai, jie negali išpažinti kitą tikėjimą.

Supratote, kad kalbu apie šariato įstatymus. Atrodo, yra musulmonų, tikinčių, kad savižudžiai sprogdintojai rojuje apdovanojami 72 nekaltomis mergelėmis, bet dar negirdėjau, kad savižudės sprogdintojos būtų apdovanotos tokiu pat skaičiumi vyrų. Tai, be abejo, akivaizdi lyčių diskriminacija.

Didžiosios Britanijos vyriausybė jau oficialiai pripažino šariato įstatymus kai kuriuose tribunoluose. Nors Jungtinėje Karalystėje dvipatystė dar neįteisinta, poligamines santuokas sudariusios moterys oficialiai pripažįstamos šeimos narėmis taikant mokesčių lengvatas ir mokant pašalpas.

Europa drąsiai žengia atgal į šeštojo amžiaus Arabiją. Jei norime tikros lygybės, pavienės Europos valstybės jokių būdu negali pripažinti jokios formos šariato įstatymų.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, dabar darbo rinkoje dalyvauja daugiau moterų. Vis dėlto didesnis darbo vietų skaičius ne visada rodo didesnę kokybišką darbo vietų skaičių. Labai daug moterų dirba ne visą darbo dieną ir tokiose darbo vietose, kurioms turėjo labai didelę įtaką dabartinė krizė. Beveik 60 proc. universitetų absolventų yra moterys, bet jos susiduria su kliūtimis, kuriomis veiksmingai trukdoma kuo geriau išnaudoti visas galimybes. Todėl būtina nustatyti konkrečius būtiniausius privalomus standartus: nustatyti visoje ES taikytinus būtiniausius tėvystės atostogų reikalavimus, gerinti vaikų priežiūros galimybes ir tobulinti sveikatos priežiūros sistemą. Taip galėtume panaikinti daug lyčių stereotipų ir pagaliau įgyvendinti reikalavimą užtikrinti tikrą lyčių lygybę.

Edit Bauer (PPE). – (HU) M. Tarabella tikriausiai nesupraks, jei pirmiausia padėkosiu ne jam, bet Komisijos nariui V. Špidlai, kuris kaip Komisijos narys čia tikriausiai yra paskutinį kartą. Norėčiau pabrėžti jo atsidavimą sprendžiant lyčių lygybės, moterų užimtumo ir panašias problemas.

Iškilo keli klausimai dėl pranešimo. Norėčiau atkreipti dėmesį bent į du dalykus. Pirma, vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas. Remiantis naujausiais statistiniais duomenimis, šis skirtumas yra daugiau nei 17 proc. Pažanga ne tik lėta, bet ir abejotina, nes skirtumas didesnis nei prieš dvejus metus. Be to, dar nežinome, kokie bus krizės padariniai. Iš kasdienės patirties matyti, kad padėtis greitai nepagerės.

Visiškai nepriimtina, kad darbo užmokesčio skirtumai išryškėja ne karjeros pradžioje, bet tada, kai motinos grįžta į darbo rinką po nėštumo ir gimdymo arba tėvystės atostogų. Tai ypač kelia nerimą ir yra nepriimtina atsižvelgiant į Europos demografinę krizę. Tokia diskriminacija aiškiai uždrausta ES reglamentais.

Kaip minėta, dabartiniai teisiniai standartai galioja nuo 1975 m., todėl akivaizdu, kad ši ir daugelis kitų direktyvų yra visiškai neveiksmingos. Labai džiaugiuosi Komisijos nario V. Špidlos pranešimu, kad 2010 m.

galime tikėtis ataskaitos apie priemones, kurių Komisija ketina imtis siekdama užtikrinti didesnę teisės aktų veiksmingumą. Baigdama norėčiau pasakyti vieną pastabą dėl Moterų teisių chartijos. Tikriausiai svarbiau ir aktualiau didinti esamų teisės aktų veiksmingumą ir taikymą, o ne kurti naują teisinį standartą, kuris bus toks pat neveiksmingas, kaip ankstesni.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui už puikų darbą ir tikiuosi, kad į šią rezoliuciją įtraukti pasiūlymai bus priimti. Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais matome, kad skurdą vis dažniau patiria moterys. Dauguma iš beveik 80 mln. skurde gyvenančių žmonių Europoje yra moterys ir vaikai. Moterys daugiau nei kas kitas kenčia dėl ekonomikos ir socialinės krizės. Moterims sunkiau rasti darbą, bet jos greičiau tampa bedarbės; be to, 2004 m. vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas buvo 15 proc., o 2009 m. – daugiau nei 17 proc.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kelis, mano nuomone, naujoviškus ir svarbius pasiūlymus ir paprašyti kolegų Parlamento narių juos paremti: kaip minėta, labai reikia parengti Europos moterų teisių chartiją, priimti pasiūlymą dėl visų formų smurto prieš moteris, šeiminio smurto ir moterų prekybos prevencijos ir kovos direktyvos ir įtraukti tėvystės atostogas, kurios jau nustatytos didžiojoje daugumoje valstybių narių, į Europos teisės aktus, kad galėtume remti profesinio, šeiminio ir asmeninio gyvenimo derinimą ir didinti gimstamumo lygį.

Baigdama norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai už visas pastangas skatinant lyčių lygybę ir bendradarbiavimą su Europos Parlamentu. Linkiu jums, Komisijos nary, visokeriopos sėkmės.

Antonyia Parvanova (ALDE). – (BG) Ponia pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui M. Tarabellai už pranešimą. Esu įsitikinusi, kad šiame pranešime atsižvelgta į poreikį kovoti su stereotipais ir paplitusia lytine diskriminacija. Galbūt daugeliui iš kolegų Parlamento narių šis pranešimas nėra niekuo ypatingas, bet aš jį laikau nauju ir veiksmingesniu Europos lygmens įsipareigojimu lyčių lygybės atžvilgiu siekiant gerinti socialinį ir ekonominį moters statusą, ypač naujosiose valstybėse narėse, užtikrinti didesnę atstovavimą moterims politiniame bei profesiniame gyvenime ir skatinti jas siekti karjeros.

Atsižvelgiant į tai, kad socialinės, teisinės ir ekonominės institucijos priima sprendimus dėl moterų ir vyrų galimybės naudotis ištekliais, galimybėmis ir sąlyginės galios, manau, kad labai svarbu suteikti moterims lygias teises dalyvauti politikoje, užimti svarbias politikos ir vadovaujamas pozicijas versle ir užtikrinti atstovavimą joms aukščiausiu bendrovių valdybų lygmeniu. Taip pat reikėtų didinti išsilavinimo lygį ir suteikti tokias pat galimybes kaip vyrams siekti karjeros, ypač po ilgų motinystės atostogų. Be to, reikėtų visada stengtis išlaikyti profesinių ir šeiminių įsipareigojimų pusiausvyrą.

Turime parengti institucinį mechanizmą, kad galėtume pradėti vykdyti nuoseklią šios srities politiką, nes kovą su lytine diskriminacija galima laimėti teigiamas ilgalaikes paskatas, įgyvendinant teisėkūros reformas ir didinant pajamas bei gyvenimo kokybę. Kitaip nediskutuotume šiuo klausimu šiame Parlamente.

Siekdami daug geresnių rezultatų didindami lygybę prieš įstatymus, užtikrindami vienodas galimybes, įskaitant vienodą užmokestį už atliktą darbą, ir vienodas sąlygas naudotis žmogiškaisiais ir kitais daugiau galimybių teikiančiais gamybos ištekliais mes – Europos Parlamentas ir Europos Komisija – galime ir privalome skatinti valstybes nares ir pilietinę visuomenę imtis veiksmingų priemonių.

Manau, kad užtikrinę lygiateisį moterų dalyvavimą valdant išteklius, naudojantis ekonomikos galimybėmis, taip pat valdžios ir politiniame gyvenime, galėsime pagerinti ekonominį mūsų visuomenės vystymąsi ir stiprinti šalių gebėjimą vystytis, mažinti skurdą ir užtikrinti veiksmingą ir geresnį jų valdymą.

Šiuo atžvilgiu lyčių lygybės skatinimas yra svarbi sudedamoji ekonomikos krizės įveikimo ir deramo atsako į demografinę krizę strategijos dalis. Taip moterims ir vyrams suteiksime galimybę kovoti su skurdu ir gerinti savo gyvenimo lygį.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). – Ponia pirmininke, norėčiau atkreipti naujosios Komisijos dėmesį į du pranešimo aspektus, kurie yra itin svarbūs mūsų – Žaliųjų – frakcijai, ir tikiuosi, kad šias pastabas bus galima perduoti būsimam atsakingam Komisijos nariui.

Taigi, du dalykai. Pirma, labai laukiame Direktyvos dėl vienodo užmokesčio už vienodą darbą persvarstymo. Manau, kad tai labai svarbu moterims visoje Europoje. Darbo užmokesčio skirtumas nepriimtinas: jau 2010 m. ir manome, kad laikas imtis veiksmų siekiant panaikinti šį skirtumą. Jūs, pone V. Špidla, pripažįstate, kad reikia naujos teisinės priemonės. Labai tikimės gauti pasiūlymą iš Komisijos dėl naujos teisinės priemonės per šią Parlamento kadenciją.

Antras dalykas susijęs su tėvystės atostogomis. Šiuo atžvilgiu norėčiau pabrėžti, kad pranešimo tema yra moterų ir – pabrėžiu – vyrų lygybė. Norime užtikrinti ir vyrų lygybę, kad ir jie galėtų būti su savo vaikais ir, jei pageidauja, priimti šią atsakomybę. Norime, kad moterys ir vyrai galėtų vienodai pasirinkti, kaip gyventi ir dirbti ir kaip rūpintis savo šeimomis ir vaikais. Todėl labai svarbu, kad Europos Parlamentas rodytų dėmesį tėvams, bet ne tik – norime atverti duris į šiuolaikinę visuomenę. Tikime, kad Komisija pagaliau priims labai šiuolaikišką šios srities direktyvą ateičiai.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad labai laukiame Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos pasiūlymų dėl smurto prieš moteris panaikinimo, ir tikimės, kad Komisija jiems pritaras.

Julie Girling (ECR). – Ponia pirmininke, mes, Parlamento moterys, tikrai esame mažuma. Turime įdomų ir patrauklų darbą, gauname vienodą darbo užmokestį, vienodas pensijas, turime vienodas galimybes eiti atsakingas pareigas – tai labai skiriasi nuo daugelio mūsų rinkėjų padėties.

Palankiai vertinu šį pranešimą ir pritariu M. Tarabellos dėmesiui ekonominei moterų gerovei. Manau, kad tai vienintelis pats svarbiausias lyčių lygybės skatinimo veiksnys. Jei moterys gali valdyti savo gyvenimą ekonominiu požiūriu, joms daug geriau sekasi tvarkytis visose kitose savo gyvenimo srityse. Privalome užtikrinti, kad šiais sunkiais ekonomikos laikais moterys nebūtų paliktos dirbti už mažą atlyginimą ir be reikiamų garantijų.

Norėčiau pasidžiaugti neseniai Europos inžinerijos pramonės asociacijos paskelbta politikos vizija, kuria raginama skatinti, ypač moteris, studijuoti matematiką ir gamtos mokslus. Jie nori sutelkti daug daugiau kvalifikuotų moterų, kurios pernelyg ilgai vengė daugelio inžinerijos sričių.

Norint gerinti moterų padėtį, reikia ne tik politikos priemonių ir gairių, bet ir veiksmų: jie turi būti veiksmingesni už žodžius. To reikia siekti su apsišvietusiais darbdaviais, kurie pripažįsta moterų stiprybę ir skatina ekonominę jų gerovę.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti M. Tarabellai ir jo kolegoms iš Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto už puikų pranešimą.

Norėčiau ypač atkreipti dėmesį į du dalykus. Tikiuosi, kad posėdžio nariai sutiks su tėvystės atostogų svarba. Tėvystės atostogos svarbios ne tik kaip ženklas, kad už vaikus atsako abu tėvai, bet turi ir kitų teigiamų padarinių. Atsižvelgiant į tyrimų rezultatus matyti, kad tėvai, kurie pasiima tėvystės atostogas, ir vėliau priima didesnę atsakomybę už namus, šeimą ir tolesnį vaikų gyvenimą. Kitaip tariant, įtraukiant tėvus, galima sukurti patikimą lygybės veiklos pagrindą.

Kitas dalykas, kurį norėčiau paminėti ir su kuriuo sutinku, yra tai, kad būtina suteikti moterims galimybę priimti sprendimus dėl savo kūno, seksualumo ir reprodukcijos. Suteikus moterims šią galimybę, vaikai bus laukiami ir galės tinkamai vystytis – tai pagrindinė kiekvieno vaiko teisė. Norime sutrukdyti moterų žalojimui ir išvengti mirčių – net šiandien – dėl neteisėtų abortų. Suteikite moterims teisę priimti sprendimus ne tik dėl finansų, politikos ir visuomenės, bet ir dėl savo kūno.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Ponia pirmininke, aš taip pat manau, kad šis klausimas svarbus, todėl klausausi diskusijų ir negaliu atsistebėti, kodėl atrodo, kad visos frakcijos, išskyrus Laisvos ir demokratiškos Europos frakciją, mano, kad kova už moterų lygybę yra vien moterų reikalas. Tokį išpūdį galite susidaryti bet kuriuo atveju, klausydamiesi šiandien kitais atžvilgiais puikių kalbėtojų. Manau, akivaizdu, kad kalba per mažai vyrų, ir džiaugiuosi, kad mano frakcija galėjo atsiųsti du.

Tiek būtų apie šių diskusijų stilių ir formą. Dar norėčiau pasakyti, kad, mano nuomone, pranešime dėmesys sutelktas tik į socialinius ir ekonominius klausimus. Labai daug dėmesio skiriama darbo rinkai, darbo užmokesčio skirtumams, mokymui, bendrovių direktorių taisyklėms ir panašioms klausimams, kurie iš tikrųjų svarbūs; bet, kaip minėjo anksčiau kalbėjęs Parlamento narys, visiškai neužsiminta apie didžiulę problemą, susijusią su imigracija iš islamo pasaulio. Manau, gėda, kad pranešime apie lygias moterų teises net neužsiminta apie tokias problemas kaip priverstinė santuoka, priverstinis skaros ryšėjimas, žudymas dėl garbės, apipjaustymas, nepakankamos švietimo galimybės ir pan. Į šiuos klausimus reikėtų atsižvelgti, norint susidaryti tikslų 2010 m. Europos vaidą.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Norėčiau pasiūlyti, kad Europos Parlamentas pakeistų požiūrį į aborto klausimą. Raginu užkirsti kelią siaubingai melagystei, kad abortas kaip nors naudingas moterims ar net yra moters laisvės rodiklis. Ne! Daugelis moterų ir vyrų žino, kad abortas yra skausmingas ir žalingas įsibrovimas ne tik į moters kūną, bet ir į sielą. Todėl nuolat kalbėjome ne apie palankesnes sąlygas atlikti abortą, bet apie abortų prevenciją, pabrėžkime tai ir padėkime moterims šiuo atžvilgiu. Padėkime moterims pasiruošti

planuotam nėštumui, o jei nėštumas neplanuotas ir moteris pastoja, kad vaikas galėtų gimti ir moterys, poros galėtų jį auginti, nes gautų visą tam reikiamą pagalbą ir paramą.

Anna Záborská (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, per paskutiniuosius Europos Parlamento rinkimus prie mūsų Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto prisijungęs M. Tarabella parengė plataus užmojo pasiūlymą dėl rezoliucijos. Visų pirma turiu omenyje 20 dalį: „[Parlamentas] pageidauja, kad [...] būtų parengta Europos moterų teisių chartija“.

Jei gerai išmanote Europos integracijos istoriją prisiminsite, kad lyčių lygybės darbo rinkoje principas nustatytas jau Romos sutartyje. Vienodo požiūrio į moteris ir vyrus teisės aktus turi visos valstybės narės. Paprasta reikalauti naujų chartijų. Daug sunkiau taikyti esamas priemones.

Jei iš šio pasiūlymo dėl rezoliucijos neišbrauksime 20 dalies, prie Europos Tarybos Europos žmogaus teisių konvencijos, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir visiškai naujo Europos lyčių lygybės instituto pridėsime dar vieną priemonę – specialią naują chartiją, skirtą moterims remti.

Turiu kelis klausimus. Kokia naujosios moterų teisių chartijos nauda? Ko ja pasieksime? Nieko. Klaidinga manyti, kad chartija galėsime išspręsti moterų problemas. Prigimtinai teisei, kuri turėtų valdyti mūsų mintis ir atsakingus mūsų politinius veiksmus, negalima pritaikyti konkrečių teisių. Niekas negali pasakyti, kad teisinėmis priemonėmis nepaisoma moterų teisių. Tai būtų intelektualiniu atžvilgiu nesąžininga ir faktiškai neteisinga.

Todėl nepritariu 20 daliai. Pagrindinė problema yra chartija. Jei 20 dalis liks pasiūlyme dėl rezoliucijos, negalėsiu jam pritarti.

Baigdama norėčiau padėkoti jums, Komisijos nary, už bendradarbiavimą su Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetu savo kadencijos metu.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pagirti kolegą M. Tarabellą už tai, kad jis parengė kokybišką pranešimą ir sėkmingai atliko užduotį išnagrinėti įvairius su lyčių lygybe susijusius klausimus.

Žinoma, lygybės klausimu pasiekta gerų rezultatų. Vis dėlto dar reikia išspręsti daug problemų, ypač atsižvelgiant į ekonomikos ir socialinę krizę, kuri dar labiau paveikė vieną jau ir taip itin pažeidžiamą visuomenės dalį – moteris.

Turėtume atkreipti dėmesį į dvigubą diskriminaciją, kurią kartais patiria moterys dėl negalios, amžiaus arba priklausomybės tautinei mažumai. Norėčiau atkreipti dėmesį į tris konkrečius dalykus. Turime nustatyti bendrus patikimus ir nuoseklius rodiklius Europos lygmeniu. Tada būtų galima siūlyti sprendimus, atsižvelgiant į tikrąsias sąlygas, kurias būtų galima įvertinti naudojant patikimus su lyčių lygybe susijusius duomenis.

Norint tikrai siekti lygybės, būtina nustatyti tėvystės atostogas Europos lygmeniu. Tai svarbus veiksnys siekiant užtikrinti lygias galimybes profesiniame ir šeiminiame gyvenime.

Pagaliau, trečias dalykas yra tai, kad lyčių lygybė priklauso nuo moterų galimybės valdyti savo kūną. Tai paprasčiausiai reiškia, kad reikia sudaryti kuo geresnes sąlygas moterims naudoti kontracepciją ir turėti galimybę atlikti abortus. Gaila, kad šis klausimas vis dar sukelia, švelniai tariant, priešiškus, bet akivaizdu, kad tol, kol moterys negalės valdyti savo lytinių teisių, nepasieksime savo tikslo kovoje už tikrą vyrų ir moterų lygybę.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pagirti M. Tarabellą ir iš karto pereiti prie pranešimo. Moterų ir vyrų lygybė pati savaime nėra tikslas, bet sąlyga, kurios neišpildę nepasieksime bendrų tikslų.

Lygybė kasdieniame gyvenime svarbi ir moterims, ir vyrams, bet šios problemos neišspręsime vien pavieniais teisės aktais. Tai, kad šia tema kalbame jau keturiasdešimt metų, rodo, kad tik vykdydami daugialypę integruotą politiką galime priartėti prie savo tikslo. Todėl norėčiau pabrėžti didelę įgyvendinimo ir stebėsenos svarbą.

Antra, dėl paplitusių pasenusių lyčių stereotipų vyrams ir moterims vis dar pripažįstami tikrai viduramžiški vaidmenys visuomenėje ir didėja lyčių nelygybė. Norėdami pakeisti padėtį, turime patys rodyti pavyzdį. Rytoj patvirtinsime naująją Europos Komisiją, kurioje tik trečdalis moterų. Šiandien to nepakeisime. Norėčiau paprašyti, kad renkant kitą Komisiją iš kiekvienos valstybės narės būtų paskirti du kandidatai – vyras ir moteris. Tada priimsime sprendimą ne lyčių pagrindu, bet atsižvelgdami į kandidatų kompetenciją. Iš

statistinių švietimo duomenų matyti, kad moterys neturėtų to bijoti, todėl esu tikra, kad neturėtumėme gėdytis. Baigdama norėčiau padėkoti V. Špidlai ir palinkėti sėkmės siekiant visų nusistatytų tikslų.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Ponia pirmininke, šiame svarbiame 2009 m. pranešime pagrįstai teigiama, kad smurtas yra pagrindinė vyrų ir moterų lygybės kliūtis. Tačiau jame nepamintas konkrečiai šeiminis smurtas. Deja, ši problema paplitusi ir aktuali visose bendruomenėse. Pvz., Graikijoje per pastaruosius aštuoniolika mėnesių užregistruotos 35 sutuoktinių žmogžudystės.

Smurtą patyrusių moterų paramos struktūros primityvios arba jų visai nėra. Europos Parlamentas turėtų skatinti valstybes nares, įskaitant Graikiją, steigti smurtą patyrusių moterų paramos struktūras kiekvienoje vietos valdžios institucijoje, kurioje moterims būtų teikiamos visapusiška psichologinė, teisinė ir profesinė konsultacija, ir prieglobsčio namus, kuriuose dirbtų kvalifikuoti darbuotojai.

Be to, valstybės narės turėtų atsižvelgti į moterų organizacijų ir teisininkų pasiūlytus pakeitimus siekiant panaikinti teisės aktų neaiškumus ir spragas, susijusias su šeiminiu smurtu. Pagaliau, mokyklose reikėtų pradėti taikyti neseksistines mokymo programas siekiant keisti socialinius stereotipus.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad, mano nuomone, Europos Parlamentas pagrįstai aktyviai nagrinėja lyčių lygybės klausimą. Vis dėlto atrodo, kad mūsų Europos politika kenčia nuo sunkios, labai sunkios šizofrenijos formos. Norėčiau pacituoti vieną neseniai paskelbtą tarnybos ataskaitą. Turkijos Adijamano provincijos Kachtos mieste viena šeima vištidėje netoli namų sudegino gyvą šešiolikmetę dukterį Medine Memi. Policija rado jos palaikus sėdimoje pozoje, užkastus du metrus po žeme. Skrodimo metu merginos plaučiuose ir skrandyje rasta daug žemių. Merginos tėvas policijoje ramiai pripažino savo poelgį ir pasakė, kad jis ją sudegino, nes dukra susidraugavo su keliais vaikiniais. Ponios ir ponai, taip, pvz., vien už kalbėjimą su kitais vyrais, žudomos moterys ar net mergaitės Turkijoje ir panašiose šalyse. Jei rimtai žiūrime į lyčių lygybę, kaip galime puoselėti mintis apie tai, kad tokį požiūrį į dailiąją lytį turinti šalis gali priklausyti civilizusiai Europai? Norint užtikrinti lyčių lygybę reikia ne tik skaičiuoti nereikšmingus darbo užmokesčio skirtumus, bet visų pirma užtikrinti teisę į gyvenimą ir žmogaus orumą, kuria dažnai negali naudotis moterys daugelyje mūsų kaimyninių valstybių.

Laurence J.A.J. Stassen (NI). – (NL) Ponia pirmininke, šiandien diskutuojame apie pažangos pranešimą dėl vyrų ir moterų lygybės Europos Sąjungoje. Aptarta daug klausimų, bet vienas dalykas, kurio trūksta pranešime, yra didžiulė vyrų ir moterų nelygybė Europos musulmonų bendruomenėje, kurioje, kaip nustatyta Korano taisyklėse, moterys visiškai priklauso nuo vyrų. Dažniausiai musulmonai neleidžia moterims dalyvauti profesiniame gyvenime arba įgyti aukštąjį išsilavinimą, o jei leidžia, moterys privalo nešioti burką arba skarą ir todėl joms sunkiau rasti darbą.

Taigi, Europos Sąjunga turėtų kovoti ne už teisę nešioti burką, bet už teisę dirbti be jos. Olandijos laisvės partija (ol. PVV) remia Prancūziją, siekiančią uždrausti vilkėti burką viešosiose vietose, ir norėtų, kad toks draudimas būtų įvestas nacionaliniu lygmeniu ir kitose valstybėse narėse. Ponia pirmininke, reikia kažką daryti dėl skandalingo šių moterų pavergimo.

PVV norėtų, kad su šiuo atsilikimu būtų energingai kovojama. Šios moterys turi teisę į saviraiškos ir mokymosi laisvę, nesibaimindamos jas nuo pasaulio atskiriančio islamo. Atėjo laikas naujai emancipacijos bangai. PVV nepritars šiam pranešimui, nes jį neištraukti tikrai svarbūs klausimai, ir tai, mūsų manymu, didelė gėda.

Christa Klauß (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šiandien daug kalbėta, kad Europos moterys vis dar patiria nelygybę darbe. Tiesa, jų užimtumo lygis padidėjo nuo 51 proc. 1997 m. iki 58 proc. 2007 m. Šiandien moterys labai kvalifikuotos, bet moterų skaičius vadovaujamosiose pareigose per pastaruosius kelerius metus nepakito, nors moterų daugiau nei vyrų studijuoja ekonomiką, verslo administravimą ir teisę.

Deja, 2007 m. dar 31 proc. moterų, t. y. keturis kartus daugiau nei vyrų, dirbo ne visą dieną. Moterų darbo užmokestis vidutiniškai 17,4 proc. mažesnis nei vyrų, joms labiausiai gresia skurdas ir ypač senatvėje jos labai kenčia ne tik dėl vienvietės ar pagalbos poreikio, bet ir dėl skurdo. Turime tai keisti.

Reikalaujame, kad moterys dalyvautų ekonomikoje ir dirbtų. Keliname specialius reikalavimus sulygtinti tėvystės atostogų ir motinystės apsaugos sąlygas, bet kažkodėl išeina priešingai: moterys negauna darbo, nes jos per brangiai atsieina. Visomis priemonėmis siekiama taupyti. Bet tikroji nelygybės priežastis yra žemesnis moterų statusas ir nepakankamas jų šeimos ir namų ūkio pareigų pripažinimas.

Komisijos nary, ką tik sakėte, kad ketinate įvertinti ekonominę šios padėties naudą, bet neišmanoma apskaičiuoti, kiek kainuoja tai, kas neturi kainos. Reikia pripažinti, kad motinos ir tėvai mielai pasirinktų

darbą šeimoje, jei jis nebūtų laikomas menkaverčiu ir, kaip paprastai, nekenktų karjerai. Šeimoje dirbantys žmonės atlieka labai svarbų visuomenės darbą, nes jie kuria mūsų ateitį; be to, jie įgyja naudingų įgūdžių ir sumanumo, kurio reikia ateities profesinei veiklai.

Taigi, ekonomika turi remti ir šeimas bei moteris. Pirmiausia turėtume kuo skubiau keisti visuomenės supratimą, o ne kurti naujus Europos stebėsenos centrus ir institutus.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, akivaizdu, kad tarptautinė ekonomikos krizė neigiamai veikia vyrus ir moteris. Žmonės prarado darbus ir mažinamas finansavimas. Vis dėlto jokia būdu negalima teisintis, kad dėl krizės reikia nustoti remti lygybės priemones, nes jomis galima skatinti socialinį ir ekonominį vystymąsi ir ekonomikos atkūrimą Europoje.

Be to, per krizę Europos Sąjungai ir valstybėms narėms tenka išskirtinė galimybė ir užduotis sudaryti konkurencingumo didinimo sąlygas pasaulio lygmeniu, persvarstant ir įtraukiant lyčių lygybės aspektą į visas politikos priemones, kad būtų galima naikinti ilgalaikį demokratijos trūkumą, dėl kurio kenčia moterys.

Turime labiau stengtis panaikinti darbo užmokesčio skirtumą, smurtą, „stiklo lubų“ reiškinį, diskriminaciją ir skurdą. Būtina ieškoti būdų, kaip derinti profesinį ir šeiminių gyvenimą, vaikų, kūdikių ir pagyvenusių žmonių priežiūros įstaigas, remti dirbančias moteris ir poras, vienišų tėvų šeimas ir neįgaliuosius. Tačiau visų svarbiausia veiksmingai įgyvendinti visus lygybės teisės aktus.

Nadja Hirsch (ALDE). – (DE) Ponia pirmininke, prasidėjo Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai. Nuskurdimas arba gyvenimas skurde vis dar daugiausia gresia moterims. Šioje padėtyje jos atsiduria labai pamažu. Pirmiausia merginos pasirenka mažai apmokamas profesijas. Tada jos nusprendžia turėti vaikų, todėl dažnai gali dirbti tik ne visą dieną. Paskui jos galbūt nusprendžia prižiūrėti savo tėvus arba senelius, todėl ir vyresnio amžiaus moterys negali grįžti į darbą. Šie laikotarpiai susideda ir moterų karjera vystosi daug lėčiau. Dėl to, pvz., jos gauna mažesnes pensijas. Taigi, yra daug aspektų; dauguma iš jų įtraukti į šį pranešimą.

Svarbiausia, kad jau sudaryta daug galimybių, bet merginos ir moterys turi jomis naudotis. Mokyklose turėtume ugdyti sąmonę ir merginų drąsą studijuoti inžineriją. Ypač reikėtų skatinti imigrantes. Norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną dalyką: apsižvalgius čia salėje matyti, kad maždaug du trečdaliai yra moterų ir vienas trečdalis vyrų. Turime siekti, kad šia tema labiau domėtusi vyrai ir kad galbūt kada nors čia sėdėtų dar du trečdaliai vyrų ir nagrinėtų moterų klausimus.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, M. Tarabellos pranešime dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje pateikta keletas labai svarbių pasiūlymų Europos Komisijai ir valstybėms narėms. Dar kartą atkreiptas dėmesys į nelygybę dėl moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumo ir į tai, kad Komisija nepateikė teisės akto pasiūlymo, kad šiuos skirtumus būtų galima mažinti. Iškeltas klausimas dėl mažose šeimos įmonėse dirbančių moterų, kurios dažnai nemoka socialinio draudimo įmokų ir kurių darbas neįtraukiamas į darbo stažą, todėl į jį neatsižvelgiama skiriant pensijas. Atkreiptas dėmesys į būtinybę teikti profesinio orientavimo paslaugas siekiant aktyvinti moteris, kurios dažniausiai po gimdymo arba pagyvenusio žmogaus priežiūros namie praranda vietą darbo rinkoje. Pabrėžta, kad reikia padėti moterims, norinčioms steigti savo įmones. Raginta skatinti jaunas moteris profesinio gyvenimo pradžioje įgyti technines profesijas, kad daugiau moterų dirbtų tuos darbus, kuriuos paprastai dirba vyrai. Atkreiptas dėmesys į tai, kad reikėtų teikti pirmenybę moterų grupėms, kurių padėtis itin sudėtinga, pvz., neįgalioms, pagyvenusioms ir priklausomais asmenimis besirūpinančioms moterims.

Vis dėlto manau, kad, be šių svarbių ir pagrindinių dalykų, į pranešimą įtraukta nereikalingų nuostatų, pvz., dėl reprodukcinės sveikatos, kuriomis suteikiama neribota galimybė atlikti abortus. Norėčiau atkreipti Parlamento narių dėmesį į tai, kad sprendimai dėl aborto klausimų yra pačių valstybių narių kompetencija. Kovojame už vienodą požiūrį į moteris ir vyrus, bet neturėtume jo sieti su pasirinkimu seksualumo srityje. Dėl to daugelis gali nepritarti aptariamam pranešimui.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) pirmiausia dėkoju pranešėjui Tarabellai už nuveiktą darbą.

Siekiant įveikti ekonomikos nuosmukį labai svarbu investuoti į žmogiškąjį kapitalą ir socialinę infrastruktūrą, sudarant sąlygas moterims ir vyrams išnaudoti visas savo galimybes.

Europos Sąjunga šiuo metu priartėjo prie Lisabonos strategijos tikslo – iki 2010 m. pasiekti 60 proc. moterų užimtumo lygį. Tačiau moterų užimtumas atskirose valstybėse narėse yra labai netolygus. Todėl Komisija ir valstybės narės turi imtis veiksmingų priemonių, kad būtų įgyvendinama Direktyva dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityse.

Šiandien moterų ir vyrų darbo užmokesčiai valstybėse narėse labai skiriasi, todėl reikėtų primygtinai raginti valstybes narės taikyti principą „už vienodą darbą mokėti vienodą užmokestį“. Komisija iki šiol nepateikė persvarstyti pasiūlymo, susijusio su vyrų ir moterų vienodo darbo užmokesčio principo taikymu.

Būtina skatinti vienodą asmeninio ir šeimyninio gyvenimo išipareigojimų dalijimąsi tarp moterų ir vyrų, tinkamiau paskirstyti mokamam ir nemokamam darbui skiriamą laiką.

Valstybės narės privalo imtis visų įmanomų priemonių dėl ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros įstaigų prieinamumo.

Tėvystės atostogų klausimas iki šiol neišspręstas, todėl reikia greičiau rasti bendrą sprendimą dėl šių atostogų įtvirtinimo direktyvoje.

Be to, Komisijos konsultacijose dėl naujos strategijos 2020 m. skiriamas nepakankamas dėmesys moterų ir vyrų lygybės klausimams. Būtina stiprinti bei integruoti lyčių lygybės klausimus naujoje strategijoje.

O baigdama, iš visos širdies noriu padėkoti Komisijos nariui už mūsų ilgametį bendradarbiavimą lyčių lygybės, užimtumo ir socialinių reikalų srityse. Ačiū Jums ir sėkmės!

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, Europoje vyksta permainos, – kaip matyti iš pranešimo, – dėl kurių gerėja moterų švietimas ir didėja jų užimtumas, bet yra dar daug skirtumų. Padėtis gerėja tose srityse, kuriose moterys gali spręsti pačios, imasi iniciatyvos ir jaučiasi stiprios. Tačiau ten, kur jų įtaka maža, vyrauja stereotipai, todėl jos negali siekti geresnių rezultatų arba dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Todėl vadovaujamas pareigas einančių moterų skaičius nedidėja, o jų dalyvavimas politikoje didėja labai lėtai. Atsižvelgiant į tai, labai svarbu kovoti su stereotipais ir imtis priemonių, kuriomis būtų galima skatinti lyčių lygybę visuomeniniame gyvenime ir politikoje. Pranešime raginama aktyviau imtis šių priemonių, bet to nepakanka. Turime kartu teikti šiuos pasiūlymus. Turime raginti Komisiją ir valstybes narės pradėti diskusijas ir skatinti moteris dalyvauti politikoje. Jei politikoje dalyvauja daugiau moterų, daugiau dėmesio skiriama socialiniams klausimams, vaikų priežiūros įstaigoms, moterų problemoms ir apskritai moterų lygybei.

Lenkijoje pradėjome diskusijas dėl politikos prioritetų. Kelios moterys pradėjo pilietinę iniciatyvą siekdamas parengti lygybės politikoje įstatymo projektą, pagal kurį 50 proc. rinkimų kandidatų turėtų būti moterys. Surinkome daugiau nei 100 000 įstatymą remiančių parašų ir pateikėme juos Lenkijos parlamentui. Prasidėjo didžiulės diskusijos ir dar nežinau, ar pavyks įgyvendinti šią idėją, jei parlamentas pritars mūsų pasiūlymui. Nežinau, ar daug pasieksime, bet vien prasidėjusios diskusijos labai pakeitė visuomenės supratimą. Tai matyti iš balsavimo rezultatų. Todėl raginu pradėti tokias diskusijas dėl moterų dalyvavimo politikoje Europos Sąjungos šalyse.

PIRMININKAVO: R. WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

Joanna Senyszyn (S&D). – (PL) Ponia pirmininke, gerai, kad į aptariamą rezoliuciją įtraukta 38 dalis, kurioje numatyta, kad moterims būtina suteikti galimybę kontroliuoti savo lytines ir reprodukcinės teises, t. y. naudoti kontracepciją ir turėti galimybę atlikti saugius abortus. Tai ypač svarbu tų šalių piliečiams, kuriose taikomi griežti abortus draudžiantys įstatymai ir kuriose skleidžiama klaidinanti gyvybės saugojimo propaganda. Mano šalyje Lenkijoje dvasininkijos valdoma politinė teise neleidžiama užtikrinti tinkamo lytinio švietimo, draudžiama naudoti kontracepciją ir teisėtai atlikti abortus. Net žodis „abortas“ beveik visiškai išstumtas iš lenkų kalbos ir pakeistas fraze, reiškiančia „išsčiose esančio vaiko žudymą“. Siekiant užkirsti kelią teisėtiems nėštumo nutraukimams, kurių per metus atliekama tik keli šimtai, jau kelerius metus į Lenkijos konstituciją bandoma įtraukti nuostatą dėl gyvybės saugojimo nuo pat apvaisinimo pradžios. Nors atliekama 100 000 neteisėtų abortų, tariamoms gyvybės saugojimo kampanijoms dalyviai ir toliau veidmainiškai apsimeta, kad tie abortai neatliekami.

Europos Sąjunga turi priversti valstybes narės gerbti reprodukcinės ir lytines moterų teises.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Ponia pirmininke, moterys sudaro pusę Europos talento. Nereikia švaistyti šio kūrybinio potencialo. Jei pavyktų jį nukreipti į ekonomiką, būtų daug lengviau ne tik naikinti Europos visuomenėje vis dar vyraujančius stereotipus, bet ir sėkmingiau įgyvendinti naują Europos Sąjungos ekonominio augimo, darbų vietų ir konkurencingumo skatinimo darbotvarkę.

Lygios galimybės įteisintos popieriuje. Europos Sąjungoje parengta bent trylika direktyvų dėl lyčių lygybės. Šis principas įtvirtintas Sutartyje ir valstybių narių konstitucijose, bet realybė atrodo kitaip. Moterys dabar išsilavinusios kaip niekad anksčiau, bet vis dar per mažai jų dalyvauja verslo pasaulyje.

Per pastaruosius metus beveik niekas nepasikeitė dėl moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumo. Verslininkės retai kada nepajėgia grąžinti paskolos, bet joms daug sunkiau gauti finansavimą, nes bankai reikalauja užstato. Norint pasiskolinti pinigų, reikia dar daugiau jų turėti, bet moterys valdo tik 1 proc. pasaulio turto.

Nors moterys labiau kvalifikuotos ir turi aukštesnį išsilavinimą, dar labai mažai moterų dalyvauja priimant sprendimus. Viską būtų galima pakeisti, jei daugiau moterų dalyvautų priimant sprendimus. Moterys sugeba ginti savo poziciją ir įgyvendinti savo tikslus, bet tikroji galia įgyjama sprendimų priėmimo procese, todėl jame turėtų dalyvauti moterys.

Norint pakeisti padėtį, būtinai reikia kritinės masės. Viena moteris sprendimų priėmimo įstaigoje turėtų greitai prisitaikyti, kad ją priimtų vyrų dauguma. Iš pradžių sprendimus priimančioje valdyboje pakaktų kelių moterų, kad pamatytume skirtumą, bet visos šios strategijos bus neveiksmingos, jei nepavyks panaikinti pagrindinės kliūtys moterims – išspręsti šeiminių ir profesinio gyvenimo derinimo problemą. Dar ne visos kliūtys panaikintos, todėl reikia politinio atsako ir lyčių aspektu pagrįstų priemonių nacionaliniu ir Europos lygmenimis.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, norėčiau prisidėti prie to, ką sakė mano kolegos Parlamento nariai, – tiek daug moterų ir nemažai vyrų, – padėkoti pranešėjui M. Tarabellai ir pasakyti, kad mes visi labai remiame bet kokius veiksmus ir iniciatyvas, kuriomis siekiama panaikinti vyrų ir moterų diskriminaciją. Tai savaime suprantama, nes taip būtina elgtis atviroje, demokratiškoje ir tolerantiškoje visuomenėje, kokioje norime gyventi.

Svarbu pabrėžti, kad dedame daug pastangų. Norėčiau Parlamento nariams priminti apie Europos lygmens Direktyvą 2006/54/EB, kurioje reikalaujama, kad valstybės narės iki 2009 m. rugpjūčio mėn. panaikintų visų formų lyčių diskriminaciją. Norėčiau Parlamento nariams priminti ir apie Europos vyrų ir moterų lygybės gaires 2006–2010 m.

Palankiai vertinu visas iniciatyvas, kurių šiuo klausimu ėmėsi nacionalinės Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybės, tad apie jas ir apie naujausią prezidento N. Sarkozy vyriausybės iniciatyvą parengti teisės aktus, kuriais būtų uždrausta nešioti burkas viešosiose vietose, norėčiau priminti Parlamento nariams.

Visa tai yra konkretūs veiksmai, bet jei norime pakeisti, visų pirma, mūsų požiūrį į visų formų diskriminacijos prevenciją, to nepakanka. Deja, diskriminacija vis dar egzistuoja ir norėčiau atkreipti dėmesį į vieną pažeidžiamą kategoriją – jaunas motinas. Nustebau Europos Komisijos ataskaitoje dėl Barselonos tikslų ir vaikų priežiūros įstaigų Europos Sąjungoje perskaitęs, kad beveik visos Europos motinos teigia negalincios tinkamai auginti vaikų taip, kaip norėtų, nes kasdien joms tenka per didelė atsakomybė. Turime suprasti ir aiškiai pabrėžti, kad nesugebėdami pasiekti tikros lyčių lygybės kenkiame šiandienos vaikams, kurie negali augti stabilioje šeimoje, nes joje nuolat jaučiamas motinos trūkumas. Tai kelia grėsmę psichologinei šiandienos vaikų – rytojaus Europos piliečių – pusiausvyrai ir stabiliam asmenybės vystymuisi.

Zita Gurmai (S&D). – Pone pirmininke, ekonomikos krizės metu paaiškėjo, kad lyčių lygybė ir moterų teisės susijusios su neišspręstais ekonomikos klausimais.

Paprastai šalyse, kurių įstatymais skatinama lyčių lygybė, dirba daugiau moterų ir yra didesnis gimstamumo lygis. Šiose valstybėse paprastai geresnė ekonominė, socialinė ir pensijų padėtis. Be to, moters darbo užmokestis labai svarbus šeimai.

Aišku, kad į būsimą 2020 m. ES strategiją būtina įtraukti reikalavimą, kad lyčių lygybė būtų įtraukta į visas Europos politikos priemones. Įgyvendinant strategiją, reikėtų laikytis naujų lyčių lygybės gairių ir būsimos moterų teisių chartijos nuostatų. Kaip siūloma M. Tarabello pranešime, moterų sveikatos ir lytinių teisių reikia laikyti tokia pat svarbia priemone kaip ekonominių ir socialinių teisių suteikimą moterims. Norint suteikti moterims pasirinkimą, vienodas teises ir galimybes, būtina sudaryti sąlygas naudotis žiniomis, informacija, sveikatos priežiūros paslaugomis ir pagalba.

Norėčiau pasinaudoti paskutine proga padėkoti V. Špidlai už bendradarbiavimą per šiuos penkerius metus. Labai ačiū jums ir jūsų komandai.

Hella Ranner (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiose labai įdomiose diskusijose jau beveik viskas pasakyta. Sunku įsivaizduoti, ką būtų galima pridurti. Vis dėlto apibendrinama norėčiau pasakyti

vieną dalyką: mūsų visų tikslas turėtų būti užtikrinti, kad moterys nebūtų priverstos rinktis tik darbą arba šeimą. Reikia sudaryti sąlygas. Tai turėtų būti įmanoma ir turėtų imtis visų priemonių siekdami užtikrinti, kad moterys galėtų kuo geriau, viena vertus, rūpintis vaikais ir, kita vertus, užsiimti profesine veikla.

Tikriausiai nepavyks išvengti pasitraukimo iš esamos darbo užmokesčio sistemos. Tačiau grįžus į darbą turėtų būti įmanoma sparčiai atidirbti prarastą laiką per profesinės veiklos laikotarpį. Manau, kad šis sprendimas labai tiktų šiuo sunkiu ekonominiu laikotarpiu, todėl turėtų ir privalėtų jį įgyvendinti. Jei tai pavyktų, o mes Europos Parlamente galime labai daug padėti, sukurtume šiuolaikišką tikrai lygių galimybių Europą. Visi suprantame, kad šį tikslą įmanoma pasiekti tik nuosekliai taikant moterų ir vyrų lygybės principą.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Pone pirmininke, M. Tarabellos pranešime dėl vyrų ir moterų lygybės aiškiai nurodyta, ką dar reikia padaryti, kad užtikrintume lygybę Europos Sąjungoje. Vienas iš uždavinių yra užtikrinti, kad daugiau moterų būtų valstybinių ir privačiųjų įmonių valdybose, ypač finansų sektoriuje. Dabartinės krizės metu turime naudoti visus turimus gabumus, kad galėtume užtikrinti būtiną ekonominį augimą. Kitaip nepajėgsime konkuruoti.

ES turėtų sekti Norvegijos pavyzdžiu. 2002 m. Norvegijos prekybos ir pramonės ministras nusprendė pasiūlyti, kad įmonių valdybose būtų bent 40 proc. kiekvienos lyties atstovų, dėl labai aiškios priežasties: jei Norvegija nori konkuruoti tarptautiniu lygmeniu, ji turi išnaudoti visus turimus gabumus. Dabartinė įdarbinimo forma, kai vyrai pirmiausia įdarbina vyrus, žalinga naujovių kūrimo ir ekonominio augimo atžvilgiu. Privalome išnaudoti abiejų lyčių potencialą ir Europos Sąjungoje imtis panašios teisėkūros iniciatyvos kaip Norvegijoje. 2002 m. Norvegijos įmonių valdybose dirbo tik apie 200 moterų; šiandien šis skaičius didesnis beveik penkis kartus. Be to, iš tyrimų rezultatų matyti, kad įmonėms, kuriose yra abiejų lyčių atstovų, sekasi geriau vien ekonominiu požiūriu. Todėl būtų tikrai išmintinga kovoti su nelygybe.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nary, moterų ir vyrų lygybės principas yra pagrindinė didelės upės, kuri jau išlaisvino užsieniečius, vergus ir juodaodžius, srovė ir visiems vienodai taikytinas žmogaus orumo principas. Todėl palankiai vertinu M. Tarabellos pranešimą ir Komisijos ataskaitą, nes iš tikrųjų visada reikia atkakliai reikalauti laikytis šio principo.

Vis dėlto norėčiau pakritikuoti du dalykus. Žmogaus orumo ir lygybės principą reikėtų taikyti visiems, tikrai visiems, net tiems, kurie dar neatėjo į šį pasaulį, t. y. negimusiems vaikams. Todėl nepriimtina, kaip šio pranešimo 38 dalyje, priskirti abortą prie lytinių reprodukcinų arba moterų teisių. Niekas neneigia sudėtingų problemų dėl sunkių ir nepageidaujamų nėštumų, – tai rimtos problemos, – bet apie tai nereikėtų kalbėti, nepabrėžiant būtinybės mokyti gerbti gyvenimą ir suteikti motinoms visų rūšių pagalbą, kad jos galėtų laisvai pasirinkti tęsti nėštumą.

Antra, nesutinku su tuo, kad – kaip X konstatuojamojoje dalyje – išplečiama lytinės ir reprodukcinės sveikatos koncepcija ir į ją įtraukiami ne tik fiziniai ir protiniai, bet ir socialiniai aspektai.

Nežinau, kodėl bet kokį lytinį elgesį, kad ir koks jis būtų, reikėtų pateisinti grove, pripažinti ir girti. Ar taip nepažeidžiame ne tik sąžinės, bet ir saviraiškos laisvės? Užduosiu tik šį klausimą, nes manau, kad jis nėra banalus.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, sutinku su kolegomis, kurie sako, kad neverta rengti daugiau lygybės teisės aktų, jei neįgyvendinami tie, kuriuos turime.

Antra: užaugusi judėjimo kovos už lygybę laikotarpiu nerimauju, ar jaunos moterys nemano, kad kova jau baigėsi. Todėl turėtų pagyvinti jaunų moterų ir vyrų diskusijas dėl lygybės darbotvarkės.

Ekonomikos krizė iš tikrųjų daro poveikį moterims, bet jos nukenčia ir tada, kai darbą praranda vyrai. Manau, turime suvokti, kad ekonomikos krizė kenkia visiems, ypač šeimoms.

Sutinku su 34 ir 35 dalimis ir taip pat norėčiau paraginti tas šalis, kurios dar neratifikavo Europos konvencijos dėl kovos su prekyba žmonėmis, tai padaryti. Tikiuosi, kad Airijos vyriausybė savo pareigą įvykdys šiais metais.

Šeiminis smurtas yra siaubinga tikrovė: iš tikrųjų daug moterų nužudoma savo namuose. Neseniai nagrinėjome teismo bylą dėl tokio nusikaltimo Airijoje.

Tačiau 38 dalis neatitinka subsidarumo sąlygos ir manau, kad ją reikia iš dalies keisti.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Komisijos nary, ponios ir ponai, kai prieš šimtą metų moterys balsavo už teisę balsuoti, jos kovojo ne už privilegiją, bet už teisėtą pagrindinių pilietinių teisių pripažinimą. Taip elkmės ir šiandien.

Tvirtai tikiu, kad daugiau moterų dalyvaus politiniame gyvenime, ypač nacionaliniu lygmeniu, jei užtikrinsime tikrai laisvą kandidatų konkurenciją rinkimų kampanijose. Tokiomis sąlygomis moterys tikrai išlaikys savo poziciją. Pvz., jei per paskutiniuosius parlamentinius rinkimus Čekijoje būtų buvusi surengta laisva kandidatų kampanija, bendras iš visų parlamentinių partijų išrinktų moterų skaičius būtų buvęs ne menki 15, bet priimtini 26 proc. Panašius rezultatus matome ir kitų rūšių rinkimuose.

Nereikia versti moterų maldauti. Turėdamos vienodas galimybes, jos laimės. Vis dėlto tol, kol rinkimų sistemos bus atrinktų kandidatų grupių rungtynės dėl iš anksto žinomų vietų ir nebus sudarytos sąlygos išrinkti kitus kandidatus, lygių galimybių nebus. Taigi, kovokime už tikrai lygias galimybes visiems, kitaip tariant, ir moterims. Tada nereikės jokių kvotų.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, neseniai Vokietijoje sakiau kalbą apie savo darbą Europos Parlamente ir pasakojau apie tai, kiek daug čia turiu užduočių ir terminų. Vienas vyras manęs paklausė: „Ką apie tai mano jūsų vyras?“ Šį klausimą girdėjau ne kartą. Žinau, kad jis užduodamas moterims, bet manau, kad, priešingai, niekada neklausama vyro: „Ką apie tai mano jūsų žmona?“

(Šūksnis)

Jūsų klausė? Na, tada šiuo atveju tikrai galime kalbėti apie lygybę.

Pateiksiu dar vieną pavyzdį. Jauna sutuoktinių pora, mano draugai, susilaukė vaiko ir abu tėvai dalijasi vieną darbą: prižiūri kūdikį. Niekas nesistebi, kodėl tai daro moteris, bet vyras dažnai klausiamas, kodėl jis praleidžia pusę dienos keisdamas vystyklus ir ar nenukentėsianti jo karjera. Tai dar nėra lygybė.

Norėčiau tarti kelis žodžius apie vienodą darbo užmokestį, kuris šiandien jau minėtas. Nors yra įmonių, kuriose mokamas vienodas darbo užmokestis, galima įsitikinti, kad moterys dirba tuose skyriuose, kuriuose mažiau galimybių siekti karjeros ir mokami mažesni priedai. Ir paskutinis pavyzdys: įmonės, kurių valdybą sudaro bent 30 proc. moterų, pasiekia geresnių verslo rezultatų. Lygybė apsimoka!

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Palankiai vertinu šią rezoliuciją ir džiaugiuosi, kad ypatingas dėmesys atkreiptas į žemės ūkyje dirbančias moteris, kurios neturi aiškaus, apibrėžto teisinio statuso atsižvelgiant į nuosavybės teisę ir vaidmenį šeimos ūkyje. Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos darbotvarkėje nustatyta, kad labai svarbu spręsti šią problemą, galinčią turėti svarbių padarinių. Turime ieškoti geriausių šios problemos sprendimo būdų.

Taip pat tikiuosi, kad moterų vaidmeniui Europos ekonomikoje bus skirta daug dėmesio ir būsimoje 2020 m. ES strategijoje, kuri bus svarstoma šią savaitę neoficialiame aukščiausiojo lygio susitikime Briuselyje.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, labai norėčiau padėkoti kolegai M. Tarabellai už pranešimą. Iš to, kad šis pranešimas turi daugiau nei keturiasdešimt dalių, aiškiai matyti, kad moterų lygybės ir lygių galimybių temos neįmanoma išnagrinėti mažiau nei per valandą. Medžiagos pakaktų ne vienoms diskusijoms. Šiandien norėčiau atkreipti dėmesį tik į du dalykus. Pirma, 8 dalyje kritikuojama, kad į dabartinę Lisabonos strategiją beveik neįtrauktas vyrų ir moterų aspektas. Norėčiau prisidėti prie raginimo, kad Komisija ir Taryba įtrauktų vyrų ir moterų aspektui skirtą skyrį į 2020 m. ES strategiją, kuri bus priimta po Lisabonos strategijos.

Taip pat labai svarbu, kad valstybės narės atliktų poveikio vertinimą lyčių aspektu, nes norėdami tikrai veiksmingai kovoti su šios krizės padariniais, turime imtis priemonių, kuriomis būtų galima atsižvelgti į ypatingą moterų padėtį. Manau, kad reikėtų raginti valstybes nares, atsižvelgiant į šiuos duomenis ir poveikio vertinimą, imtis atitinkamų ekonomikos atkūrimo skatinimo priemonių. Be to, manau, kad moterys turi teisę į savo kūną ir sveikatą.

Norica Nicolai (ALDE). – (RO) Palankiai vertinu šį pranešimą, bet norėčiau atkreipti dėmesį į vieną dalyką. Manau, kad teisės aktai nėra labai svarbūs, ypač todėl, kad vyrų ir moterų lygybė yra svarbus civilizacijos ir kultūros elementas. Manau, kad teigiamų priemonių reikėtų imtis kiekvieno individo vystymosi pradžioje ir pradėti nuo tokios auklėjimo formos, kurią taikant naikinami stereotipai ir skatinama lyčių lygybė nuo pat vaikystės. Kol neprašėsime taip mąstyti ir vykdysime dabartinę integraciją, ir toliau diskutuosime apie tai, kaip yra, užuot ką nors keitę.

Norėčiau pasakyti dar vieną dalyką. Skirtumai mažėja žinių visuomenėje arba naujos formos ekonomikoje. Manau, tai svarbūs etapai siekiant lygybės.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šiame pranešime nurodyti Barselonos tikslai yra pasenę ir neatitinka ekspertų rekomendacijų. Ekspertai įrodė, kad patys mažiausi vaikai, t. y. iki dvejų metų, neturėtų būti prižiūrimi įstaigose, todėl negalime reikalauti iš valstybių narių įgyvendinti šį tikslą. Kad kūdikiai ir pradedantys vaikščioti vaikai galėtų sveikai protškai vystytis, juos visą dieną turi prižiūrėti motina arba tėvas. Be to, šiame pranešime pažeidžiamos valstybių narių teisės, nes siekiama keisti šeimoms palankią valstybių narių politiką. Turime nustatyti veiksmingas Europos priemonės, skirtas kovoti su prekyba žmonėmis ir smurtu prieš moteris ir vaikus. Norėčiau pasakyti, kad šiame pranešime negerbiama negimusio vaiko teisė į gyvybę. Manau, kad šis pranešimas nėra gerai apsvarstytas. Baigdama norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai ir palinkėti jam visokeriopos sėkmės.

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Europos Sąjunga iš tikrųjų daug padarė per pastaruosius trisdešimt metų gerindama moterų teisių padėtį. Tačiau pats ryškiausias skirtumas, kuris vis dar išlieka ir net didėja, yra vyrų ir moterų darbo užmokestis.

Moterų darbo užmokestis vidutiniškai 20 proc. mažesnis nei vyrų, šis skirtumas turi didelę įtaką viso moterų gyvenimo pajamoms ir pensijoms, todėl vis dažniau kalbame apie skurdo feminizaciją. Darbo užmokesčio skirtumas susijęs su daugeliu teisinių, socialinių ir ekonominių veiksnių, kurie apima daugiau nei vienodo užmokesčio už vienodą darbą klausimą.

Turėtume pradėti visos Europos kampaniją siekdami panaikinti gerai įsitvirtinusių stereotipų, kad tie, kurie mūvi kelnės, tariamai natūraliai pranašesni už tas, kurios segi sijonus. Privalome atvirai kalbėti apie šeiminio smurto ir prekybos žmonėmis problemas, kurios vis dar yra tabu, ir, žinoma, apie lyčių lygybės įtraukimą į pradinės mokyklos mokinių mokymo programas.

Baigdama norėčiau visiems čia sėdintiems užduoti vieną klausimą. Argi visuomenė gali vertinti ir saugoti moterį kaip nepakartojamą, išskirtinę būtybę ir gyvybės nešėją, jei tarptautinę moters dieną laikome socializmo liekana?

Piotr Borys (PPE). – (PL) Pone pirmininke, labai džiaugiuosi, kad šiandien kalba ir vyrai, nors matyti, kad mūsų mažuma. Norėčiau, kad į lyčių politiką pažvelgtume kaip į didžiulį nepanaudotą socialinį potencialą ir kad per ateinančius dešimt metų panaikintume disproporcijas visose srityse siekdami užtikrinti spartesnę visuomenės vystymąsi.

Yra trys problemų sritys: pirma – disproporcija akademiniam pasaulyje. Moterys turi aukštesnį išsilavinimą, bet lėčiau kyla karjeros laiptais. Antra, politikoje turėtų dalyvauti daugiau moterų, todėl manau, kad reikėtų nustatyti lygybės taisykles visose valstybėse narėse. Trečia – verslo sritis. Moterys geriau tvarkosi, pvz., labai mažose įmonėse, bet vis dar labai mažai dalyvauja valdant dideles įmones. Dabartiniu dalyvavimo didėjimo tempu moterų ir vyrų dalyvavimas susilygins tik 2280 m. Tai būtina keisti.

Baigdamas norėčiau pasakyti tris dalykus. Pirma, stebėjimo centras turėtų nustatyti geriausią patirtį. Antra, norėčiau labai padėkoti V. Špidlai už galimybę puikia finansine Europos Sąjungos priemone – Europos socialiniu fondu – investuoti į vaikų darželius. Trečia, norėčiau paskelbti, kad jei per šią kadenciją nuspręščiau turėti vaiką ir leistų V. Buzek, eičiau tėvystės atostogų.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Manau, kad norint užtikrinti lygias vyrų ir moterų galimybes, reikia veiksmingos karjeros planavimo sistemos, vadinasi, reikia pakankamai vaikų priežiūros įstaigų, pvz., vaikų lopšelių ir darželių.

Šiuo metu Europos Sąjungoje sudaryti laukiamieji vaikų registravimo į lopšelius ir darželius sąrašai. Be to, daug vaikų neįmanoma užregistruoti į švietimo institucijas, nes nėra pakankamai vietų. Investavus vieną eurą į vaikų priežiūros institucijas, visuomenei grįžta šeši eurai, nes sukuriamos darbo vietos ir gerinama Europos piliečių gyvenimo kokybė. Todėl tikiuosi, kad ateityje Europos Sąjunga ir valstybės narės daugiau investuos į šias vaikų priežiūros įstaigas.

Baigdama norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šeimų, kuriuose yra tik vienas iš tėvų, padėtį ir vienišų tėvų sunkumus auginti vaikus vieniems.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Pone pirmininke, manau, kad lygias moterų ir vyrų teises galima užtikrinti dviem būdais. Pirma, užtikrinant lygias galimybes naudotis ekonominiais ištekliais ir antra – užtikrinant lygias galimybes dalyvauti priimanč sprendimus visuomeniniame gyvenime. Manau, kad

negalime taikstyti su moterų ir vyrų užmokesčio skirtumu, kurio vis dar nepajėgiame panaikinti. Reikėtų mokėti vienodą užmokestį už vienodą darbą. Be to, norėčiau pabrėžti, kad labai svarbu didinti moterų dalyvavimą politiniame ir apskritai visuomeniniame gyvenime. Esu įsitikinusi, kad jei daugiau moterų dalyvaudų visuomeniniame gyvenime, taikant sąžiningesnius principus, biudžetai, politika ir planai būtų rengiami labiau atsižvelgiant į visos visuomenės vizijas, poreikius, siekius ir planus.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) 2009 m. per ekonomikos ir finansų krizę moterų nedarbo lygis padidėjo 1,6 proc., o vyrų – 2,7 proc.

Daugiau moterų pradėjo dalyvauti priimant politinius sprendimus. Europos Parlamente moterų procentinė dalis padidėjo, palyginti su praeita kadencija, nuo 31 iki 35 proc. Rumunijai atstovaujančių moterų procentinė dalis yra 36 proc. Pvz., Rumunijoje pradžia padaryta, kai į Rumunijos parlamento senato pirmininko postą išrinkta moteris, buvusi EP narė. Aš pati, jauna politikė, kaip nepriklausoma kandidatė į Europos Parlamentą sugebėjau surinkti reikiamą skaičių balsų be partijų paramos. Daug daugiau moterims atstovaujama privačiajame sektoriuje, kuriame trečdalis jų ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, šios diskusijos pavadinimas yra „Moterų ir vyrų lygybė“, bet dauguma kalbėjusių šiuo klausimu sakė „vyrų ir moterų“.

Manau, tai iš dalies galėtų būti atsakymas į A. Lulling klausimą, kodėl nuo 1975 m. nepasiekėme geresnių rezultatų. Atsakymas – tradicija. Tai susiję su kultūra. Laikoma, kad moters vaidmuo žemesnis, antraeilis. Šio požiūrio vis dar laikomasi daugelyje pasaulio šalių ir labai sunku jį pakeisti.

Laimei, ES padarė didelę pažangą ir tikriausiai niekur kitur kaip šiame Parlamente nėra tikros lygybės skaičių ir požiūrio atžvilgiu. To reikia siekti toliau teisės aktais, tikslais ir gairėmis.

Minėta, kad turime geriau informuoti jaunas merginas. Sutinku, bet reikėtų geriau informuoti ir jaunos vaikus, ypač atlyginant žalą, padarytą įvairiais filmais ir televizijos programomis, kuriais tikrai nepadedama ugdyti lygios visuomenės lygybės dvasia. Reikia dar daug padaryti, todėl pradėkime veikti.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Pone pirmininke, paprastai sunkiais laikais daugiau šeimos kasdienės gerovės užtikrinimo problemų tenka spręsti moterims. Joms reikėtų už tai ne tik dėkoti, bet ir teikti esminę paramą vykdant socialinę politiką. Manau, šioje srityje turime daug darbo.

Lyčių lygybės ir moterų teisių pagrindas yra žmogaus teisės. Jei rengsime per daug teisės aktų, siekdami išsaugoti šią pagrindinę teisę, gali atrodyti, kad šio principo visiškai nesilaikoma. Moterų ir vyrų lygybės srityje daugiausia galime pasiekti taikydami tinkamą švietimo sistemą, nes pagarbos moteriai nepakanka, neįmanoma jos tiksliai apibrėžti ir įtraukti į geriausius dokumentus, jei jos nėra mūsų kultūroje, tradicijose ir auklėjime.

Lenkijoje sakoma, kad moteris laiko tris namų kampus, o vyras – tik vieną. Galime sakyti, kad tokioje padėtyje pabrėžiamas moters išskirtinumas ir reikšmė, arba kalbėti apie moters išnaudojimą ir nelygybę.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, diskusijos buvo neįprastai plačios. Parlamente dalyvavau daugelyje diskusijų, bet šios tikrai buvo vienos iš pačių turtingiausių. Iš to aiškiai matyti, kad ši Europos Komisijos ir Europos suformuluota politika turi savo vidinę mintį bei logiką ir būtina ją testuoti. Manau, kad lygios galimybės yra pagrindinis mūsų struktūros elementas, be abejo, pagrįstas žmogaus teisėmis, kurias turime užtikrinti visiems. Negalime sutikti, kad atskirose srityse lygių galimybių principas nebūtų nuosekliai taikomas.

Savo lygybės plane suformuluotą politiką turime vykdyti ir ateityje ir pritarti nuomonei, kad būsimoje 2020 m. Europos strategijoje reikėtų įtvirtinti lyčių klausimus. Visiškai sutinku, kad, kaip ne kartą minėta šiose diskusijose, šiuolaikiška visuomenė negali veikti sėkmingai, nepanaudodama viso savo žmogiškojo potencialo. Manau, kad lygios galimybės yra išskirtinis konkurencinis Europos pranašumas.

Ponios ir ponai, kalbėjome apie priemones, kultūrą, teisėkūrą ir kitus šio sudėtingo klausimo aspektus. Negalime susidaryti išankstinės teigiamos arba neigiamos nuomonės apie priemones. Iš tikrųjų būtina nuosekliai taikyti esamus teisės aktus. Dėl to nekyla abejonių ir šiuo atžvilgiu turime daug problemų. Savaime suprantama, kad naujais ir labai drąsiais teisės aktais dažnai galima iš esmės pakeisti padėtį. Šiandien kaip pavyzdys minėtas Norvegijos įstatymas dėl kvotų didelių akcinių bendrovių valdyboms, kurį taikant

akivaizdžiai pasikeitė padėtis, manau, kad būtų įdomu ištirti Norvegijos patirtį. Vis dėlto manau, kad ir toliau svarbiausia reikalauti įgyvendinti visus šiuo metu galiojančius teisės aktus.

Ponios ir ponai, aiškiai atkreiptas dėmesys į profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros svarbą ir patvirtinta, kad lygios galimybės svarbios ir moterims, ir vyrams. Todėl džiaugiuosi, kad šiandien diskutavome remdamiesi abiejų lyčių patirtimi, ir manau, kad taip turėtų būti visada.

Pirmininkas. – Komisijos nary V. Špidla, ir aš norėčiau prisijungti prie padėkų, kurias girdėjome iš įvairių salės pusių, ir visų gerų linkėjimų. Linkiu jums viso ko geriausio ir telaimina jus Dievas!

Marc Tarabella, pranešėjas. – (FR) Pone pirmininke, aš taip pat dėkoju Komisijos nariui, kurį ne kartą sutikau kituose forumuose, už paskutinę kalbą ir visiems nariams už dalyvavimą šiose labai turtingose diskusijose, kuriose kalbėjo daug Parlamento narių.

Atidžiai visų jūsų klausiausi ir tikrai džiaugiuosi, kad kalbėjo ir keli vyrai. Čia vyrų dalis didesnė negu Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete, kuris turi 61 narį, iš kurių esame tik keturi vyrai – tai tikrai per mažai. Sutinku su tais, kurie sakė, kad šioje kovoje turi dalyvauti ir vyrai.

Negaliu atsakyti visiems, bet A. Lulling sakė, kad komiteto balsų dauguma nebuvo tvirta. Norėčiau paaiškinti: penkiolika narių balsavo už ir tik penki – prieš, vadinasi, už pranešimą balsavo tris kartus daugiau narių nei prieš, septyni nariai susilaikė.

Daug laiko skyrėme 38 daliai, kuri skirta reprodukcinei sveikatai ir ypač kontracepcijai ir abortui. Dėl šio klausimo kyla daugiau ginčų nei dėl kitų ir nors į pranešimą negalėjau įtraukti visų aspektų, šio klausimo praleisti negalėjau.

Visų pirma man rūpi jaunos merginos, kurios negauna visos reikiamos informacijos ir dėl netyčinio nėštumo patenka į keblią padėtį. Labiausiai mane erzina tų žmonių veidmainystė, kurie nenori atsižvelgti į šias aplinkybes ir juokiasi iš jaunų merginų problemų tol, kol tai atsitinka vienam iš jų vaikų, kurie turi pinigų sumokėti už „atsigavimo“ terapiją Šveicarijoje ar kur nors kitur, ir beveik niekas to nepastebi.

Dėl darbo užmokesčio skirtumo labai tiksliai pasakė E. Bauer. Pridėjus ne visos darbo dienos valandų rezultatus, kurie nėra dideli, būtų galima kalbėti apie 25 proc. Žinoma, labai sunku įvertinti tiksliai.

Dar turiu kelias sekundes ir baigdamas norėčiau pasakyti, kad į pranešimą negalėjau įtraukti visų aspektų, nors minėjote lytinių organų žalojimą, burką ir priverstines santuokas. Manau, kad demokratijoje šie reiškiniai nėra kultūriniai; su šiais reiškiniais turime kovoti demokratinėmis priemonėmis.

Jei visus šiuos aspektus būčiau įtraukęs į pranešimą, būtų užgožti kiti klausimai, kurie, mano nuomone, yra daug svarbesni.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks vasario 10 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Corina Crețu (S&D), raštu. – (RO) Nors moterų skaičius darbo rinkoje pirmą kartą istorijoje didesnis už vyrų, vis dar egzistuoja su lytimi susijusi diskriminacija. Daug moterų dirba ne visą darbo dieną arba pagal terminuotą sutartį ir negauna pakankamo atlyginimo. Praėjus daugiau nei pusei šimtmečio nuo to laiko, kai į Bendrijos Sutartį įtrauktas vienodo darbo užmokesčio principas, moteris Europos Sąjungoje turi dirbti 418 kalendorines dienų, kad uždirbtų tiek, kiek vyras uždirba per 365 dienas.

Nors ES vykdo novatorišką politiką, nuo 2000 m. išliko labai didelis darbo užmokesčio skirtumas. Turime būtinas teises priemones, kuriomis galėtume tai pakeisti. Todėl raginu būsimą Europos Komisiją dalyvauti perkeltiant į visų valstybių narių teisės aktus Direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo. Nors ekonomikos nuosmukis pirmiausia pakenkė tiems sektoriams, kuriuose dominuoja vyrai, kyla pavojus, taip pat Rumunijoje, kad dėl biudžeto apribojimų daug žmonių praras darbą viešųjų paslaugų sektoriuose, kuriose moterų dirba daugiausia. Mano manymu, labai svarbu užtikrinti, kad lyčių lygybės priemonės nebūtų pakeistos diskriminacinėmis priemonėmis, skirtomis viešojo sektoriaus darbuotojams.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Pranešime dėl lygių galimybių siūloma duoti naują impulsą lygioms galimybėms Europos Sąjungoje, nes tikros, demokratinės moterų ir vyrų lygybės skatinimas išlieka visą visuomenę apimančios demokratijos kūrimo rodiklis.

Lygios galimybės skatina socialinę pažangą, todėl jos neturėtų likti tik teisinės priemonės. Daugumoje Europos šalių beveik nepakito profesinis ir sektorių susiskaidymas pagal lytis. Tai matyti iš mažesnio moterų darbo užmokesčio, mažesnio dirbančių moterų, kurios turi išlaikomų asmenų, skaičiaus, taip pat iš moterų ir vyrų atsakomybės dalijimosi šeimoje.

Be to, negalime pamiršti moterų vaidmens ir pagalbos Europos žemės ūkyje: moterys sudaro vieną trečdali žemės ūkio darbuotojų. Dažnai jos negauna darbo užmokesčio ir negali naudotis tinkama socialine apsauga, nes dirba ūkiuose, aprūpindamos maistu savo šeimas.

Manau, kad Europos Parlamentas turi remti iniciatyvą, kuria siekiama įsteigti Europos smurto prieš moteris stebėsenos centrą, parengti Europos teisės aktus, skirtus apsaugoti aukas, ir įsteigti lygių galimybių skatinimo įstaigą Jungtinių Tautų lygmeniu.

Sirpa Pietikäinen (PPE), raštu. – (FI) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti M. Tarabellai už puikų pranešimą dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje. Moterų ir vyrų nelygybė darbo rinkoje matyti iš to, kad moterys vis dar gauna 80 euro centų už tą patį darbą, už kurį vyras gauna eurą. Turime priemones, kuriomis būtų galima užtikrinti vienodą darbo užmokestį, ir dabar pats laikas jas įgyvendinti. Pvz., reikėtų nustatyti privalomą darbo reikalavimų įvertinimą ir pagal jį nustatyti darbo užmokestį. Darbdaviams, neparengusiems tinkamos darbo vietos lygybės programos, reikėtų taikyti sankcijas. Moterys neturėtų susidurti su karjeros siekimo kliūtimis ir būti priverstos nustoti siekti karjeros dėl lyties aspekto. Įmonės ir viešojo sektoriaus atstovai turi labiau stengtis užtikrinti, kad daugiau moterų eitų aukštas pareigas. Sudarant Europos Komisiją, kiekviena valstybė narė turėtų pasiūlyti į Komisijos narius moterį ir vyrą. Pranešime atkreipiamas dėmesys į profesinio ir šeiminio gyvenimo derinimo problemą, kuri turi didelę reikšmę moterų ir vyrų lygybei profesiniame gyvenime. Moterų ir vyrų skirtumus darbo rinkoje galima naikinti plėtojant viešąsias paslaugas, kad būtų galima sudaryti palankesnes sąlygas teikti priežiūros paslaugas, ir sudarant daugiau galimybių nustatyti tėvystės atostogas. Europos Sąjungai reikia socialinio reglamentavimo. ES jau pradėjo siekti lygių teisių Europoje: taikant ES teisės aktus labai pagerėjo Europos moterų padėtis. Europos Sąjunga siekia lygybės tinkamais būdais, bet niekas nesikeičia savaime: ateityje reikės stiprinti ES socialinį aspektą siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjunga būtų lygesnė ir socialesnė nei kada nors anksčiau.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Moterų ir vyrų lygybė yra pagrindinis Europos Sąjungos principas. Metams bėgant šioje srityje pasiekta daug gerų rezultatų. Vis dėlto išlieka didelių skirtumų tarp valstybių narių vienodo užmokesčio už vienodą darbą principo taikymo, vadovaujamas pareigas einančių moterų skaičiaus ir moterų skaičiaus darbo rinkoje atžvilgiu. Nepaisant dabartinių ES teisės aktų, valstybėse narėse vyrų ir moterų darbo užmokesčiai skiriasi vidutiniškai 15–17 proc. Taip yra todėl, kad moterys dirba menkai apmokamą darbą arba ne visą dieną. Kadangi per visą gyvenimą moterys uždirba mažiau ir jų pensijos mažesnės, dėl šių darbo užmokesčio skirtumų pagyvenusios moterys patiria skurdą. 21 proc. 65 metų arba vyresnių moterų susiduria su skurdo pavojumi, palyginti su 16 proc. vyrų. Siekdamos užtikrinti vienodas moterų ir vyrų teises, valstybės narės turi keisti gerosios lyčių lygybės užtikrinimo patirties pavyzdžiais. Be to, norčiau pabrėžti, kad reikia mokymo programų mokyklose siekiant išvengti su moterimis susijusių stereotipų padarinių.

Livia Járóka (PPE), raštu. – (HU) Svarbiausia užduotis, susijusi su Europos Sąjungos politika, skirta moterų ir vyrų lygybei skatinti, yra įvertinti ketverių metų tvarkaraščio, kuris baigiasi šiais metais, laimėjimus ir nesėkmes ir parengti naujos strategijos metmenis. Gairėse, kurios bus pradėtos taikyti kitais metais, būtina pabrėžti, kaip ir ankstesnėse gairėse, daugialypės ir grupinės diskriminacijos reiškinį, kartu teikiant daugiau dėmesio etninių mažumų moterų teisių aspektams. Pranešime pagrįstai atkreiptas dėmesys į žalingą pasaulio ekonomikos krizės poveikį moterų padėčiai, ypač darbo vietų ir lyčių aspektu pagrįsto darbo užmokesčio skirtumo atžvilgiu. Todėl be galo svarbu naujojoje strategijoje atsižvelgti į ekonominę moterų ir vyrų lygių galimybių svarbą, nes diskriminacija lyties pagrindu yra ne tik nesąžininga, bet ir kenkia ekonomikai. Todėl valstybės narės ir įmonės reikėtų raginti, viena vertus, rengiant savo krizės įveikimo strategijas, atsižvelgti į lyčių lygybę ir kita vertus – susilaikyti nuo finansinių apribojimų, kuriais mažinamos lygios vyrų ir moterų galimybės. 2010 m. įsigaliosiančiose gairėse reikėtų išlaikyti ankstesnės strategijos prioritetus ir daugiau dėmesio skirti aspektams, susijusiems su skurdo ir socialinės atskirties mažinimu, ypač šiam klausimui skirtais Europos metais. Naujoji strategija turi būti konkretus veiksmų planas, turintis tikroviškus ir patikrinamus tikslus. Be to, reikia daug veiksmingesnio Europos Komisijos ir valstybių narių koordinavimo siekiant juos įgyvendinti.

17. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)**18. Posėdžio pabaiga**

(Posėdis baigtas 22.50 val.)